

สรุป

การอบรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการและพัฒนาศักยภาพแกนนำชุมชน

เพื่อการพัฒนาสังคมที่ยั่งยืน

วันที่ 18 – 21 สิงหาคม 2548

ณ. ไร่พงษ์สุดาตากาเด็น จังหวัดกาญจนบุรี

ภายใต้โครงการ “การต่อสู้เพื่อเอาชนะความยากจน” (ศตจ.ปชช.)

โดย

สำนักงานกองทุนสนับสนุนงานวิจัย (สกว.)

สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (พอช.) จำกัดมหาชน

และศูนย์ประสานสหภาคีความร่วมมือภาคประชาชน (สภช.)

สรุป

การอบรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการและพัฒนาศักยภาพแกนนำชุมชน

เพื่อการพัฒนาสังคมที่ยั่งยืน

วันที่ 18 – 21 สิงหาคม 2548

ณ. ไร่พงษ์สุดาภาเด้น จังหวัดกาญจนบุรี

ภายใต้โครงการ “การต่อสู้เพื่อเอาชนะความยากจน” (ศตจ.ปชช.)

โดย

สำนักงานกองทุนสนับสนุนงานวิจัย (สกว.)

สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (พอช.) จำกัดมหาชน

และศูนย์ประสานสหภาพีความร่วมมือภาคประชาชน (สภช.)

การอบรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการและพัฒนาศักยภาพแกนนำชุมชน เพื่อการพัฒนาสังคมที่ยั่งยืน
ภายใต้โครงการ " การต่อสู้เพื่อเอาชนะความยากจน " (ศตจ.ปชช.)
โดย สำนักงานกองทุนสนับสนุนงานวิจัย (สกว) สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (พอช.) จำกัดมหาชน
และศูนย์ประสานสหภาคีความร่วมมือ ภาคประชาชน
วันที่ 18 - 21 สิงหาคม 2548 ณ ไพร่พงษ์สุดาภาเด้น จังหวัดกาญจนบุรี

เปิดการอบรมเวลา 9.00 น.

- วิภารัตน์ หมาหยเนียง

ให้ผู้เข้าร่วมอบรมแสดงความพร้อมด้วยการตอบมือเป็นจังหวะ ๆ ซึ่งเมื่อผู้เข้ารับการอบรมพร้อมแล้ว
ดิฉันก็ขอเข้าทำการอบรม โดยเป็นการปฐมนิเทศอย่างไม่เป็นทางการ เอาเป็นการคุยกันแบบรวม ๆ ก็คือว่า
เราคุยกันชัด ๆ ในแง่หนึ่งว่า วันนี้ทำไมเราถึงต้องมีการอบรมในการเขียนที่ว่า สักอบรมสัมมนาเชิง
ปฏิบัติการ การพัฒนาศักยภาพแกนนำจังหวัดนครปฐม ซึ่งพวกเราถือว่าเป็นแกนนำระดับจังหวัด เราเคยพูด
กันอยู่เสมอว่า เราทำงานใหญ่ ซึ่งเป็นงานเชิงนโยบาย หลาย ๆ ท่านบอกว่า ทำงานนโยบายมันเป็นเรื่องของ
การสั่งการลงมาเสียส่วนใหญ่ แต่เราก็พยายามผลักดันจากฐานล่างขึ้นสู่ข้างบน จะมีการประสานได้อย่างไร
เราก็เคยมีโครงการลงมา เช่น โครงการ S.I.P. เราเคยทำมากองทุนเพื่อสังคมชีวิตสาธารณะ และมีโครงการ
ชุมชนเป็นสุข ซึ่งอยู่ในพื้นที่ หลายพื้นที่เป็นพื้นที่นำร่องด้วยซ้ำไป และวันนี้ก็มีโครงการของท่านนายก
ทักษิณ เมื่อ 4 ปีที่แล้ว เป็น 4 ปีซ้อน 4 ปีเป็น 4 ปีสร้าง ซึ่งระยะทำงาน 6 เดือนที่ผ่านมา ซึ่งยังไม่ถึง 6 เดือน
มันมีการเริ่มก่อตัวกันและเป็นนโยบายลงมา ตั้งแต่เดือนเมษายน ซึ่งเรานับกันจริง ๆ ก็ตั้งแต่ 1 เมษายน แต่ที่
เราก่อตัวกันมา เริ่มทำประชาคมระดับพื้นที่ หลายพื้นที่ตั้งแต่ 1 กุมภาพันธ์ เราจำกันได้ว่าในส่วนหนึ่ง เรามี
การเริ่มต้นในการคุยกันระหว่างภายใต้ร่มอยู่ 3 ร่ม ร่มมหาดไทย ร่ม พอช. ก็คือสำนักงานพัฒนาชุมชน เป็น
หน่วยงานซึ่งอยู่ใต้ร่มของรัฐด้วย และเป็นหน่วยงานที่ผลักดันงบประมาณโดยตรงสู่ประชาชน และอีกส่วน
หนึ่งก็คือ สำนักงานกองทุนสนับสนุนงานวิจัย (สกว.) ซึ่งมีการคุยและประชุมทำความเข้าใจในภาคประชาชน
หลายครั้ง เริ่มตั้งแต่ศูนย์ส่งเสริมครั้งแรกเลย มีการถกเถียงกว่าจะตกลงทิศทางความคิดกันได้ในแง่ของความ
ออกตัวร่วมกันก่อตั้ง และสุดท้ายก็ไปเวทีวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 48 ถ้าจำกันได้ หลาย ๆ คนในที่นี้ ซึ่งเป็น
คณะทำงานก็ได้เข้าประชุมที่ศาลากลางจังหวัด วันที่รองผู้ว่าทองทวีเป็นผู้รับนโยบายและดูแลเรื่องนี้ ซึ่งผู้ว่า
ได้ให้รองทองทวีเป็นผู้ดูแล และมีการทำเวทีอยู่บ่อย ๆ 3-4 ครั้ง เท่าที่จำได้ที่ศาลากลางจังหวัด และมีการยก
ร่างในเรื่องของโครงการ ศตจ.ปชช. ก็คือศูนย์ต่อสู้เอาชนะความยากจน ส่วนภายใต้สำนักงานภาคประชาชน
ว่า (สทช.) ศูนย์ประสานงานสหภาคีความร่วมมือภาคประชาชน เพราะฉะนั้นเราอยากให้อำเภอของเราตั้ง
ง่าย ๆ ว่า นักพัฒนาอิสระ ซึ่งเป็นแกนนำระดับชาติ ที่มาทำงานร่วมกันภายใต้โครงการ ศตจ.ปชช. ชื่อย่ออาจ
ดูเยอะ ฟังดูแล้วสับสน ให้ง่าย ๆ เรื่องที่เราทำเป็นเรื่องของการแก้ไขความยากจน โดยหลักแล้วไม่ว่าจะเป็น
โครงการของ SIP หรือชีวิตสาธารณะ ชุมชนเป็นสุขหรือโครงการของเรา มันมีเป้าหมายเดียวกันเหมือนกัน

โครงการของ SIP หรือชีวิตสาธารณะ ชุมชนเป็นสุขหรือโครงการของเราเนี่ย มันมีเป้าหมายเดียวกันเหมือนกันหมดเลย ชื่ออาจแตกต่างกัน แต่เป้าหมายที่เรามองกันที่เราจะเดินให้ถึงฝั่งตรง ก็คือความพอเพียง เรื่องของความที่เรายู่ดีมีสุข ทำสุดทำแล้วต้องตอบคำถามว่าสุขจริงหรือไม่ ตรงนี้คือส่วนที่สำคัญ ทำอย่างไรจะให้ชุมชนอยู่อย่างเข้มแข็ง และพึ่งตนเองได้อย่างพอเพียง ไม่ว่าจะเป็นโครงการที่โครงการ เรื่องของ คพช. โครงการพลังเครือข่ายพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด มันก็เป็นเป้าประสงค์เดียวกัน ทำอย่างไร ให้ประเทศชาติเป็นสุขอยู่อย่างร่มเย็น ความสุขตรงนี้อาจเป็นคุณค่าทางจิตใจ ซึ่งมันมากมายและเหนือค่ากว่าคุณค่าของเงินทอง อย่างบอกว่างบประมาณที่ลงมาตรงเนี่ย มันมองเห็นว่ามันเหมือนมาก ซึ่งเป็นงบประมาณที่มองเป็นตัวเงิน แล้วมันจะมากกว่าโครงการอื่น ๆ ที่เราได้รับมา ระยะเวลา 6 เดือน เมษายน – กันยายน เรามีงบประมาณ 3 ล้านบาท งบประมาณตรงเนี่ยมันถูกใช้ให้เป็นปัจจัยเอื้อในการทำงานร่วมกันใน การอบรมหลักสูตรแผนแม่บท เราใช้แผนแม่บทมาเป็นเครื่องมือในการประสาน ซึ่งเราก็ได้สำรวจข้อมูลจะโยงไปยังปัจจัยความต้องการของนโยบายท่านทักษิณ ก็คือเรื่องของ การขึ้นทะเบียนด้วย ปัจจัยการผลิต และปัจจัยที่ยังขาดอยู่ ซึ่งเราออกแบบสำรวจไปมีการเคลื่อนงานไปส่วนหนึ่งแล้ว จากสิ่งที่เราทำความเข้าใจร่วมกัน เป้าหมายวัตถุประสงค์ ความร่วมมือ ทำอย่างไรจะให้ชุมชนตื่นรู้กับข้อมูลและสถานการณ์ที่เกิดขึ้นตรงเนี่ย จะเห็นได้ว่าบางทีงบประมาณนี้มากมาย ซึ่งตอนนี้เรื่องมันอยู่เรื่องหนึ่งก็คือ เรื่องของ SML พี่แดงก็เคลื่อนเรื่องของ SML และหลาย ๆ พื้นที่ก็เคลื่อนเรื่อง SML SML ซึ่งบางคนบอกว่าเป็นเรื่องไรค์กางเกง SML ใหญ่ กลาง เล็ก เขาจะมาเขวกันอย่างนี้ว่าทำประชาคมเรื่องไรค์กางเกง ก็จะมีการประชุมเรื่องนี้เยอะ และจัดประชาคมให้ได้ 70 % ของประชากรในหมู่บ้าน ก็จะมียกส่งมาให้ตามจำนวนคนในหมู่บ้าน ซึ่งงบเหล่านี้ โดยหลักการก็จะมีแผนแม่บทชุมชนเป็นตัวเคลื่อนในกระบวนการ ซึ่งเมื่อวันที่ 16 ได้คุยกับทาง พอช. ตรงนี้ค่อนข้างเยอะ และไปเชื่อมกับแผนชุมชน 4 ภาค ที่เมื่อเช้าได้เกริ่นนำไปแล้วว่า มีบางระกำ ,ทุ่งลูกนก ,ดอนข่อย ,สวนป่าน ,พาดหมอน หลาย ๆ พื้นที่ประมาณ 8 ตำบล ที่ได้รับงบประมาณอีกส่วนหนึ่งที่จะมาทำในพื้นที่ เรียกว่า แผนแม่บท 4 ภาค ซึ่งเป็นเนื้องานหนึ่งในสำนัก พอช. ต้องไปทำกระบวนการตรงเนี่ย ซึ่งเมื่อเช้าบางเลนยังไม่มา ก็เลยไม่ได้พูด เต๋วยาค่อยบอกอีกที เพราะว่าในส่วนตรงเนี่ยจะมาเชื่อมกับงานสศจ. เพราะทั้งหมดนี้เราจะย้ายอยู่เสมอว่า แผนแม่บทคือเครื่องมือที่สามารถกำหนดอนาคตของเรา ของชุมชนได้ ตั้งแต่ตัวเราเองเริ่มที่ปัจเจก ระบบครอบครัวและมาประชุมระดับชาติ และระดับโลก สิ่งเหล่านี้เราต้องค้นหาข้อมูล หลังจากที่เรามีการค้นหาข้อมูลกันแล้ว เราก็มีเวทีหลายเวทีที่ผ่านกระบวนการตรงเนี่ยมาคือ แฉกนับ สำรวจข้อมูล แล้วก็มาแฉกนับ พอแฉกนับก็จะได้อะไรแต่ละตำบลไม่เท่ากัน พื้นที่ที่เราใช้นำร่องมี 7 อำเภอ 9 ตำบล เมือง มี 2 ตำบล คือตำบลทัพหลวง มี 16 หมู่ ตำบลสวนป่าน มี 6 หมู่ รวมแล้วเมืองมี 22 อำเภอสามพราน มี 2 ตำบลคือ ตำบลบางช้าง มี 11 หมู่ ตำบลคลองจินดา มี 15 รวม 26 หมู่ อำเภอกำแพงแสน มี 16 หมู่ อำเภอดอนตูม มี 10 หมู่ อำเภอบางเลน มี 15 หมู่ อำเภอนครชัยศรี มี 4 หมู่ ตำบล วัดลำโรง มี 4 หมู่ สุดท้ายพุทธมณฑล ซึ่งมีการแฉกนับ เมื่อวันที่ 15 สิงหาคมนี้ ซึ่งพี่แสวงก็จะเอาข้อมูลนำส่งวันนี้ด้วย 8 หมู่ ทั้งหมด 9 ตำบล 7 อำเภอ ซึ่งเราสำรวจไปแล้ว 100 หมู่บ้านเสร็จแล้ว บางทีจังหวัดแต่ละจังหวัดพื้นที่ไม่เท่ากัน อย่างที่สมุทรสงคราม (แม่กลอง) มี 3 อำเภอ พื้นที่มีน้อย ทำในเชิงประเด็นทั้ง 3 อำเภอ เพราะฉะนั้นสิ่งที่เราสำรวจมาตั้งโจทย์ แล้วตอบ

คำถามว่าทำไมแล้วเอาไปไหน นายกสมชายก็เคยตั้งคำถามว่า เมื่อได้เจงนับข้อมูลมาแล้วว่า เรื่องผลของการสำรวจ ซึ่งเรามีนอกเหนือจากปัจจัยของความต้องการข้อมูลครัวเรือน ข้อมูลประชากร ข้อมูลเรื่องหนี้สิน - รายได้มีหมดทุกอย่าง เหมือนกับที่เรามีแผนแม่บทมาแล้วก็มีเรื่องปัจจัยการผลิตและโยงไปเกี่ยวกับเรื่อง ส.ย. ด้วย ส.ย. ก็เป็นเรื่องขึ้นทะเบียน 1 - 8 ส.ย. 1 - 7 ก็เป็นนัยยะเกี่ยวกับเรื่องที่ดิน หนี้สิน คนว่างงาน อาชีพผิดกฎหมาย ที่ดินทำกิน คนเร่ร่อน ส่วนใหญ่ ส.ย. 8 เป็นเรื่องเกี่ยวกับที่เรากำหนดคนนอกเหนือจากเรื่องที่กล่าวมาแล้วเมื่อถึงเวลา เราจะมีเวทีระดับตำบล อาจมาจัดในระดับจังหวัด วันที่ 25 - 26 นี้ คณะทำงานอำเภอต่าง ๆ และกระทรวงมหาดไทยจะมาสกรูเป็นข้อมูลตำบล และจังหวัด และจะมีจดหมายเชิญ ซึ่งอาจมีแกนนำตำบลเข้าร่วมด้วย เพื่อสะท้อนข้อมูลให้กับ พ.อ.ช. และ สกว. ได้รับรู้ และข้อมูลที่เราระดับตำบล อำเภอ จังหวัด เราจะติดกลับไป 3 สำนัก คือ มหาไถย พ.อ.ช. และ สกว. ถามว่าข้อมูลเหล่านี้ บางคนทำข้อมูล จปฐ., กขค. ทำกันมาเยอะ แล้วข้อมูลก็หายไป แต่ของเราไม่หายจะส่งกลับไปยังตำบล เพื่อให้รู้ความต้องการ 1-2-3-4 ของในตำบลนั้นมีเรื่องความต้องการจริง ๆ ในเรื่องของหนี้สินในระบบปัจเจก ธนาคารและส่วนราชการจะช่วยเจรจาเรื่องหนี้สิน การผ่อนชำระ เรื่องดอกเบี้ย หรือแลกโฉนดที่ดิน ส่วนในระบบของการทำงานตรงนี้ เราต้องการมีส่วนร่วม ทำอย่างไรจะให้กลุ่มของคนมีหนี้สินมารวมตัวกัน มาคุยกันให้ชัดว่า เราจะมีการแบบว่าทำอย่างไร หนี้สินจะลดน้อยลง ลดความฟุ้งเฟ้อ ประหยัดกันได้ไหม มีเงินเพิ่มขึ้นในกระเป๋า ถ้าเราสามารถลดสิ่งเหล่านี้ เราจับคนเหล่านี้มาคุยกัน เริ่มต้นจากคน 5 - 10 คน มาเริ่มต้นจากกลุ่มออมทรัพย์ ในจังหวัดนครปฐมมีกลุ่มออมทรัพย์เกือบ 20 กลุ่ม ที่เราหล่อหลอมมาจาก กลุ่มของชาวบ้านมีเงินรวมกันเกือบ 3 ล้านบาท ซึ่งเป็นของ ชุมชนเอง ซึ่งเป็นเงินไม่มาก แต่สามารถบรรเทาความเดือดร้อนได้ ในสิ่งหนึ่งการออมทรัพย์เป็นส่วนหนึ่งของการรวมชาวบ้านกันโดยใช้เงินเป็นเครื่องมือให้มาพบปะพูดคุยกัน ตามสาระทุกข์สุขดิบ มีความอาทร อารอบกัน บางคนเดือดร้อนต้องการใช้เงินก่อน บางคนก็บอกฉันมีเรื่องด่วน มันเป็นการที่ต้องให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ส่วนคนที่อยากรู้เรื่องเกษตร ก็ต้องมาเรียนเรื่องเกษตร ตั้งแต่เรื่องสุขภาพ โดยเกษตรกรรู้ สารพิษ ปุ๋ย สารพิษ ทำอย่างไรจะให้กลุ่มคนที่ทำเรื่องการเกษตรมาเรียนรู้เรื่องนี้อย่างจริงจัง และเราก็มีศูนย์เรียนรู้ต่าง ๆ หลายพื้นที่ เช่น ตำบลวัดสำโรง ซึ่งก็จะมีศูนย์การเรียนรู้ในเรื่องต่าง ๆ ในพื้นที่จังหวัดนครปฐม ซึ่งก็ทำงานมา 4 - 5 ปี เรามีกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันมาอย่างต่อเนื่อง เพราะฉะนั้นเรามีศูนย์ ต้นแบบของร้านค้าชุมชนที่เห็นได้ชัด คือ ที่ตำบลสวนป่าน และร้านค้าชุมชนก็ไปเอื้อถึงสวัสดิการต่าง ๆ และก็ยังมีการออมทรัพย์ซึ่งก็โยงในเรื่องของกลุ่มต่าง ๆ และมีความช่วยเหลือกันเป็นรูปธรรม ส่วนเรื่องของเกษตรกรก็จะมีพื้นที่ เช่น ของตำบลทุ่งลูกนก และก็จะมีการออมทรัพย์ด้วยโดยทีมเยาวชน ทีมคนกล้า ซึ่งเป็นทีมที่รูดมาจากกลุ่มเดิม ที่ล้มเลิกไป และเริ่มก่อตัวกันมาใหม่ โดยแกนนำมาจากการรวมตัวของกลุ่ม เยาวชนกล้าจะออกมานำเสนอ และมีข้อมูลที่ชัดเจน สำหรับตำบลทุ่งลูกนก แต่ว่าตำบลทุ่งลูกนกไม่ได้อยู่ใน ศดจ. นำร่องในครั้งแรก แต่จะเป็นพื้นที่ขยาย เนื่องจากว่าถ้าเราทำพื้นที่นำร่องทั้งจังหวัด 100 กว่าตำบล เราทำไม่ไหว เพราะกำลังคนเราไม่พอ เพราะฉะนั้นเราจึงเลือกพื้นที่ ที่มีความพร้อมอย่าง 9 ตำบล เรามีความพร้อมและเรากำลึงคนที่มีความศักยภาพถือว่าสิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่ดี โดยเฉพาะ 13 จังหวัดนี้เป็น เป็นจังหวัดที่รัฐบาลถึงเห็นว่าเป็นจังหวัดที่มีศักยภาพสูงในการที่จะเลือกเป็นจังหวัดนำร่อง เป็น

ต้นแบบให้จังหวัดอื่น ๆ และพื้นที่ใกล้เคียงให้มาเรียนรู้สิ่งที่น่าเรียนในเรื่องของเกษตร นอกจากที่ยังมี ตำบลทุ่งลูกนก แล้วยังมีตำบลคอนข่อย ของคุณชาดิชาบ และคุณชาดิชาบยังมาจับเคลื่อนในเรื่องของเกษตร ประณีตและยังมีที่ตำบลพาดหมอน

คลองจินดา ซึ่งมีเรื่องของเกษตรประณีตและมีเรื่องของการ พึ่งตนเองในเรื่องของที่อยู่อาศัยในเรื่องของบ้านดิน ซึ่งหลาย ๆ ท่านก็เคยได้ไปชมและเห็นมาแล้ว ถ้าพื้นที่เรามีความสนใจก็จะไปต่อยางกัน ทุกวันนี้เรามีช่างงานของ ศตจ. ประชุมกันเป็นคณะทำงาน ทุกวันที่ 29 ของ เดือน เดือนนี้ก็จะไปประชุมกันที่ ตำบลคลองจินดา บ้านพาดหมอน หมู่ 6 ถ้าใครสนใจก็เชิญได้ ซึ่งจะมีการ ประชุมคณะทำงาน และทิศทางในการเคลื่อนไหว วันข้างหน้า และเป็นข่าวดีกว่า พื้นที่นาร่องที่ทำงาน ตั้งแต่เดือนเมษายน - กันยายน เพราะฉะนั้นเราต้องสรุปแผนงานเพื่อที่จะส่งมหาดไทย สกว. พอช. พอสรุป แล้วก็จะเห็นศักยภาพของคนในพื้นที่ ทำอย่างไรที่จะให้ให้แผนงานที่ส่งขึ้นไปมีการต่อสัญญาลงมาเป็น การ ประสานความร่วมมือของชุมชนจริง ๆ และเป็นความต้องการของชุมชนจริง ๆ ก็จะมีเฟส 2 เฟส 2 นี้ที่ เรียกว่า 4 ปีสร้างที่น่าเรียน ตั้งแต่ต้นคือ 4 ปีสร้างก็จะมาต่อความเป็นรูปธรรมชัดเจนไม่ใช่แผนลอย ๆ กลับไป พอทางชุมชนถามว่าสำรวจกันแล้วก็หายไปอีก มันเหมือนอะไรนะที่หายไป เพราะฉะนั้นสิ่งที่เรา ส่งไปแล้วนั้นเขาจะต้องกลับมาเป็นช่วงที่ 2 ก็จะมีการดำเนินการเป็นรูปธรรม เช่นสิ่งที่บอกว่ามีความต้องการ 1-2-3-4-5-6 ซึ่งบางพื้นที่อาจมีความต้องการไม่ตรงกัน หรือพื้นที่ ที่ตรงกันก็อาจมีความเชื่อมโยงกัน ได้ไหม ประสานความเชื่อมโยงกันได้ไหม สิ่งเหล่านี้มันจะต้องแผนเราใหม่อีก 4 ปี ที่เรียกว่า 4 ปีสร้าง เรามาดู ปัญหาที่ต้องแก้ไข และความต้องการของชุมชนจริง แผนที่ได้เสนอไป ก็จะนำไปสู่การปฏิบัติเราเคยไปเรียน กับอาจารย์บัญชาว่า ก่อนที่จะนำไปสู่การทำแผนเราจะต้องมีการประเมินผลสรุป ถอดบทเรียนเราจะมี โครงการ 4 ระยะ ระยะแรกตั้งแต่กุมภาพันธ์ - เมษายน เรียกว่าระยะเริ่มโครงการ มีการดูว่าพื้นที่ไหนมีความ พร้อมด้านคน ด้านพื้นที่ ด้านกิจกรรมต่าง ๆ ที่มีอยู่ ในพื้นที่แล้วเป็นลำดับแรก เขาเรียกเป็นการสำรวจข้อมูล อย่างหลวม ๆ ระยะที่สอง เป็นระยะของความก้าวหน้า เมื่อเลือกพื้นที่แล้วมีการดำเนินการ เรามาดูระยะการ ประเมินผลในระดับความก้าวหน้า วันนี้เราถือว่ายังอยู่ในระดับความก้าวหน้า เป็นระยะของการเจนนับข้อมูล ที่เราไปทำการสำรวจ ประมาณ 100 กว่าหมู่บ้าน เกือบหมื่นครัวเรือน แล้วจะทำแผนการวิเคราะห์เห็นเสร็จ ก่อนเดือนกันยายนี่ ถือว่าเป็นการประเมินในช่วงที่สองระยะก้าวหน้า ช่วงที่สาม เรียกว่าระยะสิ้นสุด โครงการก็จะคาบเกี่ยวกับเฟส 2 เฟส 2 นี้เราจะต่ออีก 4 ปี เมื่อ 4 ปี แล้วมันจะสิ้นสุดโครงการจริง ๆ แล้ว โครงการนั้นจะถูกหยุดหรือไม่ ก็ต้องขบอว่า ถ้าโครงการมีอีก 4 ปีแล้ว มีการทำงานให้เห็นเป็นรูปธรรม แล้ว เมื่อจบโครงการทุกอย่างหยุด พวกเราก็จะต่อกันไม่ติดเหมือนกับการสร้างงานทุกอย่าง แต่ไม่มีการ พัฒนา เพราะฉะนั้นใน 4 ปี ต่อไปนี้ ถ้าอีกระยะโครงการมันก็ต้องมาดูว่า เมื่อ 4 ปี ผ่านไปแล้ว โครงการ หมดจริง ๆ แต่งานที่อยู่ในสังคมในพื้นที่ยังมีต่อ แต่ถ้าเราสามารถประเมินสถานการณ์มันอยู่แล้ว มีความ เข้มแข็ง และแก้กันได้จริง ใน 4 ปี เราจะมีมีการไปดูกันและทบทวนกันในพื้นที่ ที่มีการทำงานที่เป็นรูปธรรม จริงหรือไม่ เมื่อทำไปแล้ว 4 ปี ร้านค้าชุมชนแจ้งหรือไม่ เกษตรทำไปแล้วหยุดโครงการมีการทำต่อหรือเปล่า เราก็ต้องดูว่ากิจกรรมต่าง ๆ ที่ทำขึ้นสามารถยั่งยืน อยู่ในชุมชนหรือไม่ เพราะฉะนั้นสิ่งเหล่านี้เป็นการเป็น การประเมินในการสิ้นสุดโครงการไปแล้วเป็นระยะที่สี่ ที่สุดสิ้นโครงการไปแล้วระยะหนึ่ง และต้องตอบ

โจทย์ว่าสามารถอยู่ยาวนานตลอดไปหรือไม่ ซึ่งตอนนี้พวกเราอายุรวมกันไม่น้อย รวมกันเป็น พัน ๆ ปี ซึ่งทุกคนก็มีอายุอยู่กันอีกไม่นานก็จะตายไป ทำอย่างไรที่ทำให้โครงการต่าง ๆ อยู่คู่กับชุมชนมีการเกื้อกูลกัน มีความสุขกัน มีประโยชน์ต่อชุมชนตลอดไป สิ่งเหล่านี้เป็นการมาพูดคุยกันในเรื่องของวัตถุประสงค์ ซึ่งในตัวโครงการ เราจะพูดคุยกันโดยตลอด และวันนี้เรามีการอบรมพัฒนาศักยภาพแกนนำชุมชนเพื่อที่จะไปทำงานในพื้นที่ต้องไปทำงาน ไปจัดกระบวนการในพื้นที่หากคนที่ทำงาน FA และเป็น CA อย่างเราได้ เราก็เป็นกระบอกเสียงสำคัญไปชักชวนเพื่อนมาร่วมกระบวนการที่ทำให้ชุมชนเข้มแข็ง และยั่งยืนอยู่ในระบบพอเพียงจริง ๆ วันนี้เราต้องมีการพัฒนา เมื่อเฟส 2 ออกมาเราไม่ได้ทำแค่ 9 ตำบล เราจะทำทั้งจังหวัดใน 4 ปี ดังนั้นแกนนำของพวกเราต้องมาพัฒนาสร้างกระบวนการเรียนรู้ในคนใหม่ ๆ อีก ก็จะมี อบรมพัฒนาศักยภาพ และยกระดับขึ้นไปเรื่อย ๆ นี่ก็เพื่อเป้าประสงค์ที่มาอบรมในวันนี้ และอยากให้พวกเราเรียนรู้ตรงนี้ด้วย เคียวเชิญพี่มณฑลมาเปิดการอบรมเป็นการกล่าวต้อนรับเพื่อเข้าสู่เรื่องราวของการเรียนรู้ ซึ่งวันนี้เราได้เชิญวิทยากร มาจากจังหวัดเลย และมีทีมของจังหวัดกาญจนบุรีมาเป็นทีมวิทยากร

- คุณมณฑล ชนະนຸທຣ໌ຍ์ ประธานโครงการจุลลูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย และกล่าวต้อนรับ

ดีใจครับ ที่พวกเราเข้ามารับการอบรมพัฒนาศักยภาพของพวกเรา และหวังว่าพวกเราคงจะรับสาระความรู้ และประโยชน์ ที่ทางวิทยากรมาให้พวกเราเพื่อจะเสริมสร้างและพัฒนาการไปขับเคลื่อนในชุมชนของเราให้มีพลังเกิดเป็นรูปธรรมมากขึ้นในพื้นที่ หวังว่าเป็นประโยชน์แก่พวกเราจริง ๆ ถ้าเราตั้งใจรับฟังก็ขอให้ทุกคนตั้งใจรับสาระต่าง ๆ เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ตัวเรา และเมื่อพวกเราลงไปสู่ชุมชน

- คุณวิภารัตน์ หมายเหนียง

- คุณมณฑล บอกให้พวกตั้งใจฟัง เพราะว่าพี่มณฑลก็มีความตั้งใจมาทำงานกับชุมชน กับพวกเราทั้ง ๆ ที่ร่างกาย ก็ไม่สะดวกจากอุบัติเหตุ แต่ก็ตั้งใจทำงานกับชุมชนมาหลายปีแล้ว ตรงนี้เป็นกำลังใจและแบบอย่างที่ดีแก่พวกเราที่จะมาตั้งใจเรียนรู้ และตอนนี้ขอแนะนำทีมงาน

คนแรก จะเป็นทีมงานของแต่ละอำเภอ ซึ่งดูแลในเรื่องงาน เพราะงานของ สดจ. นี้ นอกจากทีมจังหวัดแล้ว ยังมีทีมของอำเภออีก 7 อำเภอ จะมีแกนหลัก ๆ ที่เป็นทีมหลักและเป็นทีมหลักอยู่ในทีมจังหวัดด้วย ซึ่งมีครบทุกอำเภอ และทีมตำบลด้วย ซึ่งวันนี้มากันเกือบครบ จึงขอแนะนำเท่าที่มี เพื่อที่พวกเราจะได้รู้จักกันทุกคน

คนแรก อำเภอเมือง คุณศุภลักษณ์ ดิยาว์ หรือพี่แดง (แดงสวนป่าน)

คนที่สอง อำเภอกำแพงแสน คุณชาติชาย สิบแสง

คนที่สาม อำเภอคอนตูม คุณวิภาพร สุทธาทิทรานนท์ เป็นทีมตำบลคอนตูมพุทธรา

คนที่สี่ อำเภอคอนตูม คุณมลิวลย์ เพชรม่อม เป็นทีมตำบลคอนตูมพุทธรา

และทีมบางระกำ ซึ่งนายกสมชายไม่ได้มา มาแต่มีตัวแทนมาคือ คุณประทีป ปิ่นทองคำ และทีมพุทธมณฑล ซึ่งทีมจังหวัดจะมี ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านสว่างอารมณ์ กับผู้อำนวยการโรงเรียนวัดมะเกลือ ไม่ได้มากี่ของเป็นตัวแทน ซึ่งก็ได้แก่คุณแสงวง

และทีมงานคุณชญาภา คำเจริญดี (น้องดาว) เจ้าหน้าที่สำนักงาน

และดิฉันวิภารัตน์ หมายเหียง ผู้ประสานโครงการ

มีทีมวิทยากร ดังนี้ คือ พ.ท. สุวรรณ เติตฉาย

ส่วนทีมงานคนต่อ ๆ ไปขอเชิญ ท่านวิทยากรแนะนำ และดำเนินการต่อไป สู่กระบวนการต่อไป ทีมวิทยากร
ผู้อบรม พ.ท. สุวรรณ เติตฉาย ผมงองพันทหารราบที่ 1 กรมทหารราบที่ 8

1. ปลัดณรงค์ชัย ปลัดอำเภอเมืองกาญจนบุรี ซึ่งแต่ก่อนก็เป็นนักดื่ม นักเที่ยว พอมาอบรมกับอาจารย์
สุวรรณ ก็เลิกและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมใหม่

2. ศต.โกวิท ใจอารีย์ บ้านอยู่สระกะเทียม จังหวัดนครปฐม ดิใจครับที่ได้มารู้จักกับพวกท่าน
บางท่านก็รู้จักมาแล้ว เพราะเคยไปทำกระบวนการทางความดี เพื่อแผ่นดินที่จังหวัดนครปฐม บ้านหัวถนน
อำเภอคอนสาร ปัจจุบันทำงานศูนย์ปราบปรามป้องกันยาเสพติด ของกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่
13 การทำงานรับผิดชอบ 8 จังหวัด ดิใจที่ท่านอาจารย์ขาว มาเยี่ยมเยียนถึงเมืองกาญจนบุรี พวกเรา ก็เลยมหา
ท่านด้วย และมาเยี่ยมเยียนพวกเราด้วย

3. จ.ศ.ต.ลิขิต ประจำสถานีตำรวจ อำเภอเมืองกาญจนบุรี แต่มาช่วยราชการที่ศูนย์ป้องกัน
ปราบปรามยาเสพติด จังหวัดกาญจนบุรี ที่ศาลากลางจังหวัด พวกเราที่นั่งอยู่กันตรงนี้ เป็นลูกศิษย์อาจารย์ขาว
ทุกท่านรับรองมาครั้งนี้อย่างดีหวัง ได้รับอะไรดี ๆ คือ รู้อะไรไม่ละเอียด หรือรู้แล้วก็จะรู้กระจ่างขึ้น

4. สตอ.ประสงค์ กุลดี เจ้าหน้าที่กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 13 ปัจจุบันช่วยราชการที่
ศูนย์ต่อสู้เอาชนะยาเสพติด ที่ศาลากลาง จังหวัดกาญจนบุรี ช่วงนี้กำลังเข้าทำงานตามหมู่บ้านชายแดน ตาม
นโยบายของรัฐบาลที่จะทำให้ชุมชนเข้มแข็งถ้าชุมชนชายแดนเข้มแข็งก็จะเป็นการสร้างรั้ว สร้างกำแพง
ป้องกันประเทศได้ สำหรับพวกท่านที่ได้มาอบรมในวันนี้ นับว่าโชคดีมาก ที่ได้อาจารย์มาเป็นวิทยากร ซึ่ง
ท่านสามารถเปลี่ยนความคิดของผมใหม่ ว่าชีวิตของคนเรานั้นเวลาทำงานอย่าเอาแต่สนุกสนานร้องรำทำ
เพลงไปวัน ๆ ต้องมีสาระและความรู้ในการดำเนินชีวิต

- สตอ.ประสงค์ กุลดี

ได้แนะนำตัววิทยากร และทีมงานแล้วต่อไปขอให้ผู้เข้ารับการอบรมแนะนำตัว หรือรายงานตัวให้
เพื่อนสมาชิกได้รู้จักชื่อ นามสกุล โดยเฉพาะฉายา ซึ่งหลายคนได้ตั้งให้ ตั้งแต่เล็กในอดีต ทุกคนไม่มีฉายา ถ้า
ไม่มีต้องตั้งเดี๋ยวนี้นะ โดยเฉพาะฉายาของผม ผมตึกมือ เพราะตอนไปเรียนช่างกลผมตัดผมสั้นเกรียน เริ่มจาก
ทางซ้ายมือของผมก่อน

นายทศพล วิไลจันทร์ จากตำบลคอนพุทธร ฅาษา สูงจ๋า อดีตทหารแล้วลาออกมา

นายบุญเลิศ วิไลจันทร์ จากตำบลคอนพุทธร ฅาษา ชื่อเล่น อู๋

นายชาติชาย สิบแอง จากตำบลคอนข่อย ฅาษา ไม่มี ผู้ตั้งให้ฉายา หนุ่มดี 5

นายสมพล ทองกองเตี้ย จากอำเภอกำแพงแสน ตำบลคอนข่อย ฅาษา มหา

นายอำพล จ้อยแพง ตำบลคอนพุทธร ฅาษา ผู้ใหญ่บ้านฅาษา ขาว แต่เดี๋ยวนี้นั่งนานมากผิวเลยดำ

ทีมวิทยากรให้มีการแนะนำตัว และฉายาในอดีต หรือปัจจุบัน เพื่อที่จะเป็นการละลายพฤติกรรม และมีการให้ผู้เข้ารับการอบรมตั้งฉายาให้แก่ผู้ที่ไม่ฉายา แสดงการมีส่วนร่วมและสามารถรู้จักกันมากขึ้น โดยใช้กระบวนการดังนี้

เมื่อกระบวนการละลายพฤติกรรมของผู้เข้ารับการอบรมในการแนะนำตัวเรียบร้อยแล้ว ทีมวิทยากรขอเชิญ ผู้ที่มีอาวุโสที่สุดในบรรดาผู้เข้ารับการอบรม ซึ่งผู้อาวุโส คือ คุณไมค์ และวิทยากรแนะนำตัว ผมขอแนะนำตัว ผม พ.ท.สุวรรณ เชิดฉาย ผมไม่ใช่อาชีพวิทยากร หรือวิทยากรอาชีพ ผมเป็นผู้บังคับกองพันทหารราบที่ 1 กรมทหารราบที่ 8 ผมมีงานหลักประจำเงินเดือน 3 หมื่นกว่า พอเลี้ยงตัวเองได้ เพราะว่าอยากทำงานภาคประชาชน เพราะว่าผมถูกปลูกฝังจากโรงเรียนนายร้อย จปร. เรื่องของชาติบ้านเมือง ในเมื่อมีคนถามว่าทำไมต้องมี NGO ทำไมต้องมีภาคประชาชน ทำไมต้องมีองค์กรภาคเอกชนขึ้นไป หลายปีที่ผ่านมา ผมได้ติดตามองค์กรภาคเอกชน ผมดีใจที่ได้รับมอบหมายและมาร่วมงานกับพวกเราอีก ที่จริงก็ไม่ว่าง ผมมีงานที่จะต้องทำแผนงานยุทธศาสตร์แก้ปัญหาชายแดนภาคใต้ ที่ผ่านมายังไม่มียุทธศาสตร์ ใครลงไปก็เอาตำราไปเล่ม ผมลงไปเอาตำราไปเล่มหนึ่ง ทหารลงไปก็เอาตำราไปเล่มหนึ่ง ทีมกฎหมายก็เอาตำราไปเล่มหนึ่ง รัฐมนตรีมหาดไทยเปลี่ยนตัวก็เอาตำราไปอีกเล่มหนึ่ง ภาคประชาชนเองก็เดิมบ้าง ไม่เดิมบ้าง แต่ว่าวันนี้ผมขอมาร่วมงานกับพี่น้องที่นครปฐมก่อน เพราะว่าได้รับคำเชิญถ้าสิ่งใดที่ผิดพลาดไปบ้าง ผมอาจจะไม่ได้คลุกคลีโดยตรง แต่ว่าผมคลุกคลีกับ NGO และ NGO ทั้งภาครัฐและไม่ใช่ว่าภาครัฐมาพอสมควร ก็พอที่จะรู้จักเชิงจุดอ่อนเอาประสบการณ์มาแลกเปลี่ยนกัน มันก็จะได้คุณภาพ ซึ่งวิธีการคุยมันจะไม่เหมือนกับที่พี่น้องเคยคุยกันมา อาจมีบ้างอย่างที่เราต้องคุยกันชัด ๆ แล้วประสิทธิภาพของงานจะเกิดขึ้น ไม่เช่นนั้นจะมีกระแสนุ้ยของ NGO ที่ผมพูดบ่อย ๆ เพราะว่าข้างบนมีเรื่องงบประมาณต้องฟังวิธีการอย่างนั้นหรือเปล่า หรือปีนี้จะได้ไม่ได้ปีหน้าจะทำอะไรไม่ทำอะไร ถ้าทำไปแล้วจะหาใครเป็นภาคี หาใครเป็นสมาชิก สมาชิกเก่าหายไป สมาชิกใหม่เกิดขึ้น ถ้าหากว่าเราไม่มีทิศทางที่ชัดเจนเหมือนกันจะมียุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหา อันดับแรกขอถามก่อนว่าในใจว่าทำไมต้องมีเราด้วย ถ้าไม่มีเราจะได้อะไร ภาครัฐของคุณคงว่าไม่ต้องมีเราหรือพวกนี้ แต่บางส่วนบอกว่าภาครัฐ คนไม่ต้องมีก็ได้อยากจะให้เราได้รับรู้เรื่องกันบ้าง เพราะเรามาเรียนรู้กัน และถือว่ามาพักผ่อนกันด้วย ซึ่งสถานที่นี้ดีมาก เรามาเรียนรู้กัน อาสาทำกันแล้ว ที่จะมาทำงานนี้ จะกลับก็กลับยาก หากไม่ได้ความรู้ก็ไม่ได้ไปใช้ก็ถือว่าไม่ประสบความสำเร็จนำมาเป็นประโยชน์แก่ตัวเรา มันก็ได้เป็นกำไรสูงสุด ที่ผ่านมามีบ้างคนก็รู้วิธีการ มีช่องทางให้เราได้ทำประโยชน์กัน ผมเป็นผู้บังคับบัญชาหน่วยความคุ้มครองกำลังรบ เป็นหน่วยทหาร ซึ่งมีอยู่หลายหน่วย เป็นหน่วยช่วยรบก็มี สนับสนุนการรบก็มี ทางนครปฐมมีกรมการสัตว์ทหารบก ผมเป็นหน่วยกำลังรบมีลูกน้องเป็นพันเอาทหารมารวมกันเป็นร้อย ๆ เรียกกองร้อย เขามารวมกันเป็นพัน ๆ เขาเรียกว่า กองพัน ซึ่งผมเป็นผู้บังคับกองพันทำหน้าที่ ถ้ามีปัญหาที่จะพาคนไปรบก่อน ส่วนพี่น้องบ้างคนที่เคยได้อบรมกันมาบ้าง ก็อาจจะซ้ำ แต่ก็มีเรื่องใหม่ ๆ เข้ามาบ้าง ส่วนพี่น้องที่มาใหม่ ก็ฟังจะรู้จักกันก็ต้องทำความเข้าใจกันให้ชัด ผมทำงานภาค ประชาชนมาพอสมควร นี่เป็นข้อคิดในการดำรงชีวิตมีอยู่หลายข้อ ถ้าสนใจจะคิดไว้ข้างฝาผนัง ผมไม่รู้ว่าคุณคนไหนในนี้รักในหลวงหรือเปล่า ผมไม่

อยากถาม ถ้าถามก็ได้คำตอบเดียวกันว่า รัก แต่ว่ารักจริงหรือเปล่า ทำไม่ถึงรัก ผมจะชี้ให้ดูคำพูดของท่านง่าย ๆ แต่ว่าศักดิ์สิทธิ์สำหรับคน ๆ หนึ่ง คำพูดที่ว่าใช้เวลาให้น้อย สำหรับคนถูกแต่ใช้เวลาให้มาสำหรับสิ่งถูกเอาไว้นั้นก่อนนะ แล้วค่อยมาคุยกันคำหนึ่ง “เราไม่ได้สู้กับคนโหดร้าย แต่เรารู้กับความโหดร้ายในตัวเรา” “คิดให้รอบคอบในการรักษาความลับ” “เมื่อมีใครกดดันให้เขาปล่อยคุณก่อน” อยากได้คำอธิบายไหม มันมีความซัดในตัว “จงเป็นคนถ่อมตนมีคนเขาทำอะไรสำเร็จมาแล้วตั้งแต่เรายังไม่คิด” “ไม่ว่าจะอยู่ในสถานการณ์เลวร้ายใดก็ตาม จงสงบเยือกเย็นเข้าไว้” “อย่าไปหวังเลยว่าในชีวิตนี้มีความยุติธรรม” “อย่าให้ปัญหาของเราไปกระทบกับคนอื่น เมื่อมีใครมาถาม เราว่าเป็นอย่างไรบ้าง ตอนนั้นก็บอกเขาไปเลยว่าสบายมาก” “อย่าบอกเวลาไม่พอ เพราะทุกคนมีเวลาวันละ 24 ชั่วโมงเท่านั้น เพราะบุคคลต่าง ๆ เช่น หุขพลาสเตอร์ อาร์คิมิดีส โรมัส เอวาเอดิสัน ก็มีเวลาวันละ 24 ชั่วโมงเท่ากับเราเหมือนกัน แต่ว่าค่าของเวลาที่ผ่านไป มันจะมากน้อยแค่ไหน ขึ้นอยู่กับความคิดของคนเรา เช่น เช้าตื่นขึ้นมา สายกินข้าว ค่า ๆ นอน ท่านเป็นอย่างนี้หรือเปล่า “เป็นคนใจกล้าและเด็ดเดี่ยว เมื่อมีโอกาสทำแต่ไม่ได้ทำ เมื่อโอกาสเข้ามาทำให้เกิดประโยชน์ ถ้าไม่ทำก็ไม่ต้องอาสาเข้ามาเป็นประชาชนธรรมดาดีกว่า เมื่อตั้งใจทำความดีแล้วทำไม่ถะ ไม่ต้องกลัวใครว่า จิตของท่านเป็นของท่านเองไม่ต้องไปกังวลถึงคนอื่น” “อย่าระแคะระคาย เพราะสิ่งดี ๆ ใหม่ๆ ที่ยิ่งใหญ่สามารถเปลี่ยนแปลงโลกได้ ส่วนแต่มาจากความคิดค้นของคนที่อยู่คนเดียวทั้งสิ้น” ในช่วงนี้มีการเปลี่ยนแปลงความคิดกันบ่อย ๆ เวลาการประชุมไม่มีเวลาที่จะพูดกันทุกคน พอเราจะพูดบ้างก็หมดเวลาแล้ว หรือประชุม เรามีแต่สิ่งดี ๆ จะบอกก็หมดเวลาอธิบายไม่หมด เพราะบางทีก็ใช้เวลาประชุมกันหมดไปกับการทะเลาะกัน ถกเถียงกัน หรือสิ่งที่ต้องการบอกก็บอกไม่หมดไม่มีเวลาแล้ว ก็ฟังที่เราอธิบายได้เพียงครึ่งเดียว ก็เข้าใจไม่หมด อาจคิดไปในแง่ต่าง ๆ กันเอง หรือเมื่อหมดงบก็หยุดโครงการทันที จึงขอบอกว่าอย่าระแคะระคายดูงานทำงานให้สำเร็จแล้วมาดูว่าควรปรับปรุงอะไร ถือว่าเราแลกเปลี่ยนกันไม่ใช่อบรม ต้องคิดว่าเราเป็นความหวังของคนในชุมชนของเราที่จะพาชุมชนไปทางใด มีเป้าหมายของการทำงาน ถ้ามาแล้วไม่มีประโยชน์ ไม่ได้อะไรไปก็เสียเวลาเปล่าในการมาครั้งนี้ คนเราคิดกลัวตาย แต่ถ้าถามว่าจะอยู่ต่อไปเพื่ออะไร ตอบไม่รู้ ผมเคยไปโรงพยาบาลหาหมอ บอกว่าผมชอบวิชาศัลยกรรมที่โรงพยาบาลติดตัวใหญ่ ๆ เลบ หมอถามว่าคิดอย่างไร ผมตอบว่า คิดท่านจะอยู่ต่อไปเพื่ออะไร? คิดที่ห้อง ICU คิดให้เยอะ ๆ หลาย ๆ สี เพื่อคนตาบอดจะได้อ่านได้ หมอบอกว่าไม่ได้นะ มันผิดจรรยาบรรณของหมอ ผมถามว่าไม่ได้เพราะอะไร หมอบอกว่าข้อความที่เขียนมันอาจทำให้คนไข้ตายเร็วขึ้น ผมบอกว่าไม่ใช่หมอบอก ถ้าหากเขาตอบว่าไม่ได้ว่าจะอยู่ต่อไปเพื่ออะไร ก็ตายไปเถอะ เพราะบางคนต้องใช้เงินรักษามากมาย บางทีต้องขายสมบัติมารักษา ต้องหมดที่หมดตัวในการรักษา ถ้าตอบไม่ได้ว่าจะอยู่ต่อไปเพื่ออะไร เพื่อใครไม่ได้ก็ตายไปดีกว่า บางทีศัลยกรรมนี้อาจเป็นข้อคิดให้เขาก็ดูว่า เขาจะอยู่ต่อไปเพื่ออะไร เพื่อใคร ถ้าเขาคิดได้ก็จะเป็นการต่ออายุ การต่ออายุในสมัยก่อนใช้คำสวดในพระสูตรบทนี้ต่ออายุได้เป็นปี คือสวดแล้วได้ข้อคิด คนเรามันมีข้อคิดในสมองแล้ว จิตก็จะเกิดการปล่อยวางเรื่องวุ่นวาย หมกมุ่น คนเรามีไข้ ใกล้เคียงกัน 2 คน ในที่นี้คนหนึ่งมีเรื่องในใจมากมาย ไข้ปางตายไปใหญ่โต ส่วนอีกรายมีไข้ใจในมากมาย ฟังพระสูตรนี้แล้วคิดตามได้ตรึกตรองตามได้ด้วยปัญญา เกิดความสังเวชแล้วก็ปลงก็อาจต่ออายุได้ แต่เรื่องที่ติดศัลยกรรมหมอไม่อนุญาต

ให้ บางคนอยากมีอายุยืนยาวเป็นร้อยปี แต่ไม่ค่อยทำความดีเลย ผู้คนที่อยู่แล้วทำความดีไม่ได้ เรื่องที่ว่า จะมีชีวิตให้กว้างขวางมากกว่าการมีชีวิตให้ยืนยาวจึงเป็นคำที่อธิบายมาข้างต้น ตอนนี้ผมขอเปิดประเด็นก่อนที่เราจะคุยกัน 3 ประเด็น คือ

1. “เราคือใคร” 2. “มาทำไม” 3. “เมื่อมากันแล้วกลับไปจะทำอะไรกัน”

บางคนก็ไม่ได้คิดอะไร ใครจะทำอะไรอย่างไรก็ช่าง ไม่เป็นไร เราให้ตั้งฉายากับอกไม่มี มันง่ายไม่ต้องคิด ใครตั้งให้ก็ดีพร้อมที่จะเป็นผู้ตามตลอดเวลา ตอนนี้ผมให้คิดใน 3 ประเด็นข้างต้น ในช่วงเวลานี้รัฐบาลกำลังแก้ปัญหาภัยได้ ซึ่งพวกเราในที่นี้ผมขอถามว่า ถ้าท่านแก้ปัญหาภาคใต้ได้ไม่ว่าวิธีใด ๆ ท่านจะช่วยเหลือ (ที่ประชุมตอบว่า ช่วย) ตอนนี้กำลังมีการเขียนยุทธศาสตร์ภาคใต้ ซึ่งผมก็จะลงไปช่วยราชการทางภาคใต้ ซึ่งผมเป็นทหารต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา แต่ภาคประชาชนละบางทีทางรัฐบาลก็สั่งไม่ได้ เขาก็จะบอกว่าทำอย่างไรละจึงจะให้รวมตัวกันได้ พอคิดเมื่อก็พวกเราตอบประโยชน์นี้แล้วกัน “เราเป็นใคร” “แล้วมาทำไมกัน” สองคำถามนี้ถ้าคำตอบไม่ได้ว่าเราคือใคร ถ้าบอกว่าเป็นกำนัน เป็น อบต. เป็นผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ ทุกคนมันหลากหลาย มันเป็นแบรนด์เนม ยี่ห้อที่ติดตัวมันต่างกัน เพราะฉะนั้นถ้ามันจะพูดกันอะไรกันคนหนึ่งเข้าใจ คนหนึ่งไม่เข้าใจ มันน่าสังเวช อาจไม่รู้ดีกว่าเขาได้แล้ว อาจตามไม่ทันก็ได้ เราก็มีหลาย พุทธกรรมตรงนี้ก่อนแล้ว “กลับไปนี่จะทำอะไร” ถ้าไม่รู้ว่าจะไปทำอะไร มันก็ไม่มีทางที่เราจะไปคุยกัน สุดท้ายขอปรึกษาทีมงานว่าจะเอาอย่างไรกัน แต่ท้ายที่สุดคิดว่าให้พวกเรากลับไปแล้วเป็นแกนนำไปนำเสนอคือประชาชนมวลชนได้คล้าย ๆ วิทยากรกระบวนการ คล้าย ๆ ผู้เปิดเวทีได้ มีความรู้ ความสามารถ เหล่านี้พอหาได้แต่สามารถพูดให้รู้ คนรับฟัง ถ้าเป็นกลไกรัฐ เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ถ้าฝ่ายบริหาร เช่น อบต. เทศบาล อันนี้ไม่ยากที่จะพูดให้เขาฟัง อย่างน้อยคนครึ่งหมู่บ้านฟังเขา เหตุผลเพราะเขาเป็นผู้ใหญ่บ้าน อบต. กำนัน ต้องมีชาวบ้านจำนวนมากเลือกเขา ฟังที่เขา ถ้าไม่เชื่อเขาไม่ได้เป็นผู้ใหญ่ อบต. กำนันหรอก แต่ทำอย่างไรให้คนฟังแล้วเชื่อ พูดแล้วเชื่อเชื่อ ถ้าหากพูดแล้วไม่แนะนำในสิ่งที่ดี มีกิจกรรมที่ดี ต่อไปเขาก็ไม่ฟัง เพราะไม่มีกิจกรรมให้ฟังหรือมีสิ่งที่น่าสนใจให้ฟัง ที่นี้ 2 อย่างรวมกันความเชื่อความไม่เชื่อ แต่เชื่อฟัง ๆ เชื่อฟัง ๆ กันเรื่อย ๆ ก็อาจเปลี่ยนวิกฤตของหมู่บ้าน ในส่วนของภาครัฐเองสั่งได้ ของให้ฟังได้ง่าย แต่ของภาคประชาชนต้องการการทำงานใกล้ชิด ผังตัวอยู่กับชุมชนนาน แต่ละคนจะสร้างตัวขึ้นมาได้ต้องใช้เวลามากปี ที่จะให้คนไว้นับเชื่อใจกัน “มาทำไม” ตอนนี้พวกเราหรือยังว่ามาทำไม “จะกลับไปทำอะไรกัน” ทั้งหมด 3 อย่าง ซึ่งเราจะค่อยคุยกันให้ตรงกันก่อน ก่อนที่จะประชุม ผมขออนุญาตที่จะทำหน้าที่วิทยากรชั่วคราว ซึ่งอาจจะกล่าวคำไม่สุภาพก็ต้องขออภัย (ผู้เข้ารับการอบรมอนุญาต)

เมื่อที่ผมดูแล้วว่าพวกเรามีเป้าลงไปสู่ที่ชุมชน ถ้าในพื้นที่กลับไปทำงานชุมชน งานชุมชนมีหลายส่วน ส่วนที่เราจะทำได้บของของความยากจนมา ก็คืองานชุมชนที่พวกเราต้องลงไปทำ เพราะฉะนั้นผมขออนุญาตเอาตัวเองเลยว่า ผมยังเชื่อมั่นของกระบวนการชุมชนเข้มแข็งที่ผมทำที่ชายแดนมาเพื่อสกัดกั้นยาเสพติด อุปสรรคของชุมชนเข้มแข็งก็คือการประชาคม สิ่งชีวิตของชุมชนเข้มแข็ง ไม่ว่าจะฝ่าย NGO หรือภาครัฐ หรือฝ่ายจัดการมี 18 ข้อ 20 ข้อ บางหน่วยงาน 24 ข้อ แต่ละข้อยาว 2 – 3 บรรทัดจำยากดูไม่ค่อยรู้เรื่อง ผมขอใช้ปรัชญาตะวันออกทุกข้อ ไม่ต่างจากเราเลย และเราอาจจะสูงกว่าด้วยซ้ำ ปรัชญาตะวันออกก็คือ ปรัชญา

ทางยุโรปเรื่อยมาถึงอินเดียถึงเรา เราใช้ปรัชญาตะวันออกคุณแลชนบท โดยตลอด ปรัชญาตะวันออก ถ้าเราใช้แนวพุทธเถรวาทที่ทำให้ชุมชนเข้มแข็ง ประเทศชาติ เข้มแข็งก็ได้ มีได้มาจากหลักอปริหานิยธรรม 7 ประการ ถ้าทำได้ 7 ประการเหล่านี้จะเป็นตัวชี้วัดเลย ไม่ต้องชี้ 18 ข้อ 24 ข้อเลย แบบฟอร์มเยอะแยะเลยที่ไม่ต้องกรอก ถ้าชุมชนนำ 7 ข้อ ของอปริหานิยธรรมมาปฏิบัติ ก็สามารถนำไปแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้เลย หลาย ๆ ปัญหาไม่สามารถแก้ได้ ก็นำข้อปฏิบัติเหล่านี้ไปแก้ปัญหาในหลายมิติได้ และยังนำไปสู่เจตนารมณ์ของรัฐบาล ซึ่งในที่นี้ต้องขออนุญาตท่านที่เข้ารับการอบรม ถ้าเปรียบได้เหมือนน้ำเต็มแก้ว ก็ขออนุญาตเทน้ำออกก่อน เพื่อที่จะรับความรู้ที่จะมอบให้ ไม่ใช่บอกรู้แล้ว ๆ ๆ ถ้ารู้แล้วปัญหาในชุมชนก็จะแก้ได้ ถ้าไม่รู้ไม่รู้ไม่ลึก รู้ไม่รู้จริงหรือไม่รู้ก็ได้ ถ้าหากเรามีวินัยในตัวเองไปประชุมสมาคม เราอยากให้ชาวบ้านร่วมมือ แต่ถึงเราประชุมบ้าง เราไม่ให้ความร่วมมือกับวิทยากรเลย สุดท้ายก็ไม่ได้อะไรเลยเสียเวลาเปล่า ย้อนกลับไปปรัชญาตะวันออกทั้ง 7 ข้อได้ ถ้าเราทำชุมชนให้เข้มแข็งตามปรัชญา 7 ข้อนี้ได้ เรานำพลังชุมชนตรงนั้นมาเป็นพลังแผ่นดิน พลังแผ่นดินไม่มีทางเกิดขึ้นได้ถ้าไม่มีพลังชุมชน มันต้องมีพลังชุมชนก่อน ข้าวในงานตอนที่เรารับบัพเพติ คงจะต้องมีน้อยคนที่จะคัดทิ้งงาน ต้องคัดทิ้งที่แท้ ๆ ใส่ลงในงานจึงเสร็จภารกิจ พลังแผ่นดินเกิดไม่ได้ถ้าไม่มีพลังชุมชนก่อนพลังชุมชนต้องมีตัวชี้วัดว่าชุมชนนั้นเข้มแข็งหรือเปล่าชุมชนนั้นเข้มแข็งหรือไม่ผมให้คุณในส่วนของผมนะส่วนอื่นทิ้งไปเลยมันยาก เอา 7 ข้อนี้ให้ได้ ถ้า 7 ข้อนี้ได้ คือ

1. สมาชิกร่วมประชุมเป็นนิตยภัต ถ้ามาบ้างไม่มาบ้าง ไม่ว่างตลอด เรียกประชุมไม่มา จะมาก็ต่อเมื่อมีเงื่อนไขเสมอ เครือข่ายไม่เข้มแข็งหรอก

2. สมาชิกหมั่นเริ่มประชุมพร้อมกันและเลิกประชุมพร้อมกันใหม่

3. สมาชิกยอมรับมติต่าง ๆ ของที่ประชุมในการแก้ปัญหา ถ้ายอมรับเป็นตัวชี้วัดตัวที่ 3

4. ให้การเคารพผู้อาวุโสกันใหม่ ผู้น้อยเคารพผู้ใหญ่ ๆ ก็เอ็นดูรักใคร่ ผู้ใหญ่ต้องทำตัวให้เป็นที่เคารพของผู้น้อย เป็นคุณธรรมที่คุ้มครองประเทศชาติมานานแล้ว แม้แต่ในหลวงของเรา ซึ่งเป็นเทพเจ้าในแผ่นดิน เมื่ออยู่บนบัลลังก์ พระที่นั่ง แม้กระทั่งสมเด็จพระเจ้าก็แสดงความเคารพในฐานะอิศริยาศสูงกว่าแต่เมื่อลงจากบัลลังก์ ในหลวงก็ทรงทำความเคารพต่อสมเด็จพระเจ้าและพระที่นั่งในฐานะอาวุโสสูงกว่า พวกเราก็เหมือนกันเจอหน้ากันใครอาวุโสก็ทำความเคารพอาวุโสสูงกว่า ผู้อาวุโสรับการเคารพจากผู้น้อย

5. ช่วยเหลือ เด็ก สตรี คนชรา ผู้ด้อยโอกาสในชุมชน โดยไม่มีเงื่อนไขได้ มีการสงเคราะห์เด็ก สตรี คนชรา ผู้ด้อยโอกาสโดยให้การช่วยเหลือ ซึ่งตอนนี้รัฐบาลได้ช่วยเหลือเป็นเงินหมู่บ้าน ๆ ละ ล้านบาท มาให้กู้ยืม ชุมชนใดมีการจัดการที่ดีก็รอดตัวไป บางชุมชนก็ใช้สิ่งของมรดกทรัพย์นำมาช่วยเหลือกัน

6. สมาชิกรักษาวินัยธรรมกับประเพณีที่ดีงามไว้ได้ใหม่ วินัยธรรมประเพณีแต่ละอย่างถ้าจะได้นำต้องใช้เวลานับร้อย ๆ ปี บางบ้านอย่างน้อย 50 ปีขึ้นไป ชุมชนที่มารวมตัวกัน อย่างเช่น บางนั้น บางนี้ ตอนนั้น ตอนที่ กว่าจะใช้ชื่อของบางต่าง ๆ ก็รวมตัวกันนับ 10 ปีขึ้นไปจากการวิจัย บางครั้งหมู่บ้านต่าง ๆ มาจากคนหลายคนมารวมกัน ตอนแรก ๆ ทะเลาะกันบ้าง จนในที่สุดเมื่ออยู่กันนานเกิดการผสมผสานระหว่างคนในชุมชนมานานหลาย ๆ ปี มีขนบธรรมเนียมกัน มีประเพณีที่จัดกันขึ้นมานาน ๆ จนเป็นสิ่งที่ต้องทำกันเป็นประจำทุกปี ทุกครั้ง ถ้าเขายังรักษาวินัยธรรมและประเพณีได้ ชุมชนนั้นเข้มแข็ง

7. สมาชิกช่วยกันทำนุบำรุงพระศาสนา

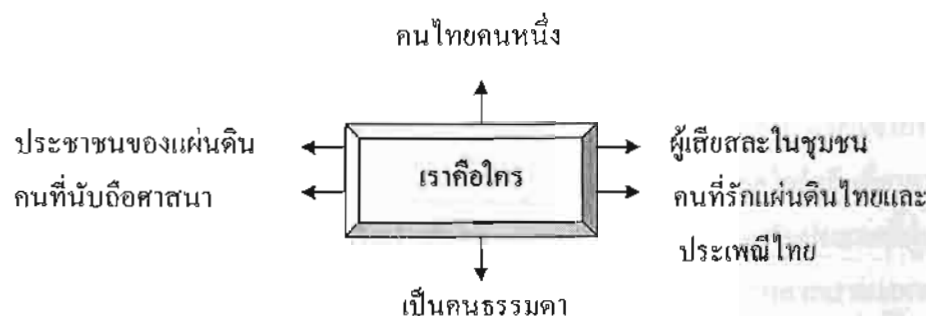
นี่คือหลักปรัชญาตะวันออกที่ใช้กันมานานับพันปี เพื่อให้ผู้ที่ใช้ปรัชญานี้หรือชุมชนที่เคารพและใช้ปรัชญานี้ อันเป็นรากฐานแห่งความไม่เสื่อมและเป็นประโยชน์ต่อชุมชนในการสร้างความเข้มแข็ง แก่นอาสาคนที่รักชาติไปช่วยเป็นกลไกของรัฐน้อย เขาเรียกว่าข้าราชการจำเป็นต้องมี เมื่อจำเป็นต้องมีจึงจ้างเลข เขาเรียกว่าข้าราชการ ฉะนั้นการเป็นข้าราชการเงินเดือนไม่มากหรอก ผมพูดเพราะผมเงินเดือน 30,000 กว่าบาท เมื่อก่อนผมเงินเดือน 2,900 บาทเอง พอโตขึ้น ๆ มันก็ต้องมีความรับผิดชอบมากขึ้น ซึ่งการทำงานผมรับราชการมา 19 ปีแล้วมันนานมากพอ แต่ถ้าเปรียบเทียบกับข้างนอกมันควรจะได้ 5-6 หมื่น แต่เท่านี้ ก็ถือว่าพอเดี๋ยวนี้พวกเราข้าราชการใหม่ ๆ ไล่ไม่กี่พัน แล้วทำไมถึงเอาละ ก็เพราะรักชาติเหลือเกินจึงอาสาเข้าไปเป็นกลไกรัฐช่วยรัฐบาลบริหารบ้านเมือง เพราะนายกคงไม่ต้องพิมพ์ดีด ส่งเมลเอง ถ่ายเอกสารเองคงไม่ได้ จึงต้องจ้างคนพวกนี้ไปเป็นตัวแทนรัฐ คือใครอาสาไปช่วยรัฐบาลน้อย สมัยเป็นข้าราชการ พอสมัครข้าราชการก็จะเห็นสัญญาข้อแรกๆว่า จะไม่เรียกร้องสิทธิใดนอกจากทางราชการจะมีให้ พวกคุณอาสาตนเองนะ ไม่มีใครบังคับให้มาเป็น ทหารมี 2 ส่วน คือ ทหารประจำการกับทหารกองประจำการ มีทหารประจำการอาสาไปนะแบ่งกันไปเป็นหมื่นกว่า ผมได้ 600 คน โชคดีที่สอบได้ ร.ร. เตรียมทหาร แต่ทุกพลทหารแบ่งกัน ไม่จำเป็นต้องเกณฑ์กันเข้ามา เรียกว่าทหารกองบัญชาการ ทหารเกณฑ์และนี่คือแบ่งเข้าไปชอบหรืออาสาไปรักชาติ อาสาไปเป็นกลไกรัฐ กลไกรัฐมีหลายฝ่าย มีฝ่ายป้องกันประเทศอยู่ที่กระทรวงกลาโหม ถ้าฝ่ายอื่นก็มีแยกกันไป จนนะเดี๋ยวมันจะบานปลาย พออาสาเข้าไปคือพวกรักชาติ แม้จะไม่มีอะไรก็เข้าไปเป็นกลไกของประเทศ ไม่งั้นก็ไม่สามารถรักษาไว้ได้ สมัยก่อนมีการถางป่า มีการเขียนติดถนนว่าที่ใดมีป่ากร้างว่างเปล่าก็ไปจับจองกันเถอะ ก็คือใครถางป่าได้มากถือว่าเก่ง สมัยก่อน คือสมัยก่อนที่ดินมากคนมันน้อยยังไม่มีกฎหมายที่ดินว่าตรงไหนเป็นที่ของรัฐ คือ ใครขยันก็ไปถางของเอาไว้ แล้วก็เกิดมีการรวมตัวกันก็จะเกิดพวก มีอิทธิพล คือ ใครมีอิทธิพลมาก ตามพรบ.ปกครองส่วนท้องถิ่น 2457 สารสำคัญของมันบอกว่า ที่ไหนมีใคร ต้องมีการจัดการปกครองไปให้ถึง คือ เราต้องมีความรู้ คือคนอยู่ที่เขา เราก็ต้องจัดการปกครองไปใครถึงคนอยู่ในป่าเราก็ต้องจัดการปกครองไปให้ถึงที่ไหนมีคนทีนั้นต้องมีการจัดการปกครองไปให้ถึงการปกครองท้องถิ่นสมัยก่อนไปได้แค่ระดับอำเภอเท่านั้น เขาไม่ผลิตลงไปถึงระดับหมู่บ้าน ฉะนั้นจึงมอบหมายอำนาจให้คนในหมู่บ้านที่มีคนนับถืออยู่แล้วช่วยกันปกครองหน่อย ส่วนการแต่งตั้งของผู้ว่าราชการจังหวัดเรียกว่า ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ใหญ่ไม่ได้เลือกตั้งถูกแต่งตั้งแต่เผอิญ การแต่งตั้ง เขาไม่รู้จะแต่งตั้งใครในสมัยก่อน เขานับถือใคร คนนั้นก็ได้รับการแต่งตั้ง ที่เขาบอกว่าถ้าไปทำงานชุมชน ถ้าผู้ใหญ่พูดคำเดียว คนทั้งหมู่บ้านก็ทำตาม เพราะจะเป็นผู้ที่มีสิทธิมากกว่า ขอขออนุญาตหนึ่ง จึงเป็นที่มากระแสนองการไม่ต้องเลือกตั้งผู้ใหญ่ ซึ่งตามกฎหมายเขาแต่งตั้งไปเลย ก็ไปชาวเสียงกันว่าในหมู่บ้านนี้ใครที่สามารถกุมคนได้ ใครที่ชาวบ้านเชื่อถือเขาอยู่แล้วก็แต่งตั้งเขาให้มาเป็นผู้ใหญ่บ้านช่วยเป็นตัวแทนรัฐหน่อย มีหน้าที่อะไรบ้างครับ รู้ทะเบียนราษฎร ใครเกิด ใครตาย ใครย้ายเข้า-ออก ต้องรู้ยอดคน ส่งให้อำเภอ แล้วอำเภอจะส่งต่อให้ทางจังหวัด แล้วพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม งบประมาณ ฉะนั้นผู้ใหญ่บ้านก็คือ ชาวบ้าน มีหน้าที่ทำภารกิจ บังเอิญต้องยอมเสียสละเวลาส่วนตัวไปช่วยงานรัฐ ฉะนั้นเมื่อเสียเวลาส่วนหนึ่งไปช่วยงานรัฐ รัฐจึงให้เงินส่วนหนึ่งมาให้กับผู้ใหญ่

เขาเรียกว่า ค่าตอบแทนไม่ใช่เงินเดือน แต่เขาเข้าใจผิดไปพูดว่ามีเงินเดือนหรือคนอื่นเข้าใจผิดไปพูดว่าผู้ใหญ่มียังเงินเดือน ก็เลยเป็นคนหนึ่งเดียวในหมู่บ้านที่มีเงินเดือน เขาเป็นผู้นำชุมชน หากเข้าใจว่าผู้นำเป็นอาชีพหนึ่งอะไรจะเกิดขึ้น คือชาวบ้านคนหนึ่งเป็นผู้นำชุมชน คือผมจะขอขออนุญาตหนึ่งไปถึงบทบาทที่จะต้องทำ จึงต้องมีค่าตอบแทนให้เขา แต่เนื่องจากว่ามันได้เป็นเดือนๆ ทำไปทำมาเลยคิดว่ามันเป็นเงินเดือนจริง ๆ แล้วมันไม่ใช่เงินเดือน เงินเดือนต้องพวกผมข้าราชการ พวกท่านไม่ใช่เงินเดือน พวกท่านเป็นประชาชนที่ต้อง 1. ทำมาหากิน ไม่มีผู้ใหญ่นไหนที่ไม่ทำมาหากิน ผู้ช่วยขอบต.คนไหนที่ไม่ทำมาหากินบ้าง เคี้ยวค่อยย้อนกลับไปทุกคนต้องทำมาหากินหมด ใครจะขับรถบัสก็ขับต่อไป ใครจะขับรถสามล้อก็ขับ เป็นกลไกที่ช่วยทางราชการไม่ใช่ข้าราชการ เพราะฉะนั้นเสียเวลาตัวเองไป เสียเวลาทำมาหากินไปจึงให้ค่าตอบแทน ผมจะอธิบายให้ฟังเงินเดือนคืออะไร อาสาไปช่วยรัฐมนตรี ถ้าหากรัฐบาลไม่มีคนช่วยมีแค่ 40 คน จะปกครองณ โคนบนี้ได้อย่างไร เพราะฉะนั้นต้องมีกลไกราชการสั่งการตลอด 24 ชั่วโมงเลย แม้ เสาร์ อาทิตย์ก็ไม่มีวันหยุด จะเป็นเวลาของราชการหมด จึงไม่มีเวลาทำมาหากินเลย ข้าราชการรักษาดมมากจึงยอมไปเป็นกลไกรัฐจึงไม่มีเวลาทำมาหากินเลยแต่ต้องกินรัฐจึงเอาเงินมาให้ เขาเรียกว่าเงินได้รายเดือน หรือเรียกง่าย ๆ ว่าเงินเดือนมากพอที่จะเลี้ยงคนในครอบครัวรอดเพื่อเป็นค่าเลี้ยงลูก ค่าอะไรต่างๆ จะได้ไม่มีปัญหา คุณจะได้ไม่มีข้ออ้างจะได้เวลากับการทำการราชการได้เต็มที่เพราะไม่มีเวลาไปทำมาหากินเลย เมื่อผู้นำชุมชนต่างกัน ข้าราชการขอขออนุญาตหนึ่งนะครับ เงินที่ได้เขาให้เลี้ยงครอบครัว เงินของครอบครัว เพราะฉะนั้นเมื่อข้าราชการจะออกไปทำงานอื่นที่จาก ครอบครัวไปราชการ คุณไม่ควรเอาเงินในครอบครัวคุณมาใช้ ถ้าครอบครัวคุณมีปัญหาเคี้ยวทำการราชการไม่ได้ ถ้าคุณไปนอกครอบครัวจะให้เงินอีกส่วนไปอีก เป็นค่าเบี้ยเลี้ยงซึ่งที่พูดมาอย่างนี้อาจมองได้ว่าข้าราชการที่เป็นคนโสด ความจริงไม่มีเบี้ยเลี้ยงก็ได้ เพราะตัวเองมีคนเดียวเงินก็อยู่คนเดียวแล้ว แต่รัฐบาลว่าไม่เป็นไรไม่มีก็เหมือนกัน เพื่อวันหน้าจะแต่งงานขอได้ยาก ก็ให้เบี้ยเลี้ยงเหมือนกันหมด นีคือ ข้าราชการที่กลไกรัฐก็โยนมาสู่การเป็นผู้นำเมื่อกี้ ขอขออนุญาตอนนี้ประชาชนมีหน้าที่ 2 อย่าง 1. ทำมาหากินเลี้ยงตัวเองและครอบครัวให้รอด ตรงไหนล่ะที่ทำให้เรามีอยู่มีกิน คนทำเกษตรก็เพราะอยู่บนแผ่นดินนี้ บนแผ่นดินนี้ฉันมีโฉนด มีหลักประกันว่าไม่มีใครแย่งที่ดิน ฉันจึงต้องเสียภาษีให้แผ่นดินนี้คุ้มครองฉัน จะมีกลไกรัฐรวมพลังช่วยกันคุ้มครองคุณ แล้วเงินที่ได้จากการเสียภาษีก็เอาไปจ้างข้าราชการลงมาทำทุกเรื่อง ด้านการปกครองประเทศอ้างทหารลงมา พูดภาษาชาวบ้านนะนายทหารมาเป็นนายร้อยเป็นนายพันมียศต่างๆ ทำไมต้องมียศ ทำไมต้องมีนายร้อย นายสิบ ก็เพราะว่านายจ่าหรือนายพลเกษียณพร้อมกันครับ 60 ปี จะมั่วรอให้เป็นนายร้อยไม่ไหวแก่พอดี ข้าราชการพวกทะเบียนราษฎรก็จ้างอยู่ในกระทรวงมหาดไทยในเรื่องของการรักษาพยาบาลก็จ้างไปอยู่ในกระทรวงสาธารณสุข เราเรียกกันว่าข้าราชการ พอตอนนี้พอมีปัญหาอะไรประเทศชาติมีวิกฤติ มีปัญหาอะไรรัฐจะแก้เอง หัวหน้าฝ่ายบริหารเขาเรียกว่า นายกรัฐมนตรีมีอำนาจสูงสุดในการบริหารประเทศนี้ ส่วนนายกน้อยคือ นายกอบต. นายกเทศมนตรี เอาแต่นายกใหญ่ดูแลรับอำนาจมาจากพระเจ้าอยู่หัวเป็นผู้สนองพระบรมราชโองการ บริหารประเทศ 3 อำนาจ คือ อำนาจอธิปไตย ประธานสภาจะรับไป อำนาจตุลาการ ประธานศาลฎีกาจะไป อำนาจบริหาร นายกรัฐมนตรีรับมา ภายใต้พระปรมาภิไธย สถาบันพระมหากษัตริย์ ในหลวงจะอยู่สูงสุด หนังสือราชการ นายกรัฐมนตรีอยู่ข้างล่าง แต่ใน

หลวงจีนตั๋งซางบนจึงเรียกว่า ภายใต้พระมหาปรมาภิไธย พระมหากษัตริย์ได้มาเรียกว่าเป็นพระบรมราชโองการ แล้วก็มีผู้รับสนองบรมราชโองการมานายกรัฐมนตรีเป็นผู้รับเอาราชโองการมาในเรื่องของการบริหาร มีปัญหาวิกฤติบ้านเมือง สามารถบริหารได้ ตั้งการในนามของในหลวง ปัจจุบันโดยระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข อำนาจทั้งหมดอยู่ที่ในหลวง แต่เมื่อเซ็นตราขโองการมาแล้ว ก็จะมีคนที่สองรับสนองราชโองการอีกทีหนึ่ง พอมีวิกฤติก็สามารถส่งกลไกรัฐได้หมด เงินอยู่ในคลังก็สามารถสั่งการได้หมดจากคลังหลวง สุดท้ายมาเป็นเงินของพวกเราได้อย่างไร ภาคองค์กร ภาคประชาชน พอจากคลังหลวงสั่งการอะไรก็ได้เพื่อแก้ปัญหาเหล่านั้น เชียงใหม่มีปัญหาไม่เคยคิดว่าจะมี สั่งการทีเดียวได้เป็นพันล้าน ผมขอคิดไว้ก่อน ว่าแล้วใครจะบริหารเงินต้องมีคนส่งเรียกคนมาได้เลย สามารถเกณฑ์ทหารได้เลย ปีไหนไม่ค่อยมีปัญหาส่งเกณฑ์น้อยๆ ปีไหนมีปัญหาที่ส่งเกณฑ์เยอะๆ เป็นกลไกรัฐสั่งแก้ปัญหาได้เลย แก้ปัญหาชาติไปเป็นเรื่องๆ ไป แล้วทำไมต้องมีพวกเราละ ผมให้เวลาพวกเราคุยกันก่อน ค้นหาตัวเองว่าเป็นใครเกี่ยวข้องกับ มีปัญหาเรื่องอะไร ข้าราชการ มีปัญหาเรื่องผู้นำชุมชนเรามีแล้ว มีปัญหาเรื่องการก่อการร้ายก็มีแล้ว ปัญหาความยากจนมีแล้ว ปัญหา ยาเสพติดเราก็มีแล้ว มีการบริหารงบประมาณปีหนึ่ง 5-6 พันล้าน นี่ก็กลไกรัฐ แล้วพวกเราภาคประชาชนอยู่ตรงไหนของการแก้ไขปัญหายของประเทศ ทำไมต้องมีพวกเราด้วย แล้วพวกเราเป็นใคร เวลาจำกัดเราจะคุยกันถึง 17.00 น. พัก 2 ชั่วโมงแล้วค่อยมาคุยกันที่นี้อีกทีหนึ่ง ที่นี้มีหนังสือมานั่งพูดคุยกันได้ความรู้ไปเพิ่มเติม มองเห็นความชัดเจน แล้วเดี๋ยววันสุดท้ายจะถามว่าจะอาสาต่อไหม ถ้าอาสาต่อจากตรงนี้ก็กลับไปจะไปทำอะไร พอรู้ว่าจะทำอะไรต่อแล้ว ก็อยากจะรู้ต่อว่าแล้วจะทำอย่างไร คือ ตัวกูต้องทำอย่างนี้ ทำแล้วได้อะไร ถ้าทำแล้วไม่ได้อย่างที่คิดจะทำต่อไหม คำว่ากู คือ ตัวพวกเรา ทำแล้วมีการถ่ายทอด มันเกิดภาพกว้าง เมื่อเกิดมีผู้นำมากพอ มันก็เกิดเครือข่ายเมื่อเครือข่ายเข้มแข็ง สร้างชุมชนเข้มแข็งขึ้นมา แม้ไม่ใช่ข้าราชการก็มีศักดิ์ศรีเช่นกัน เป็นการแก้วิกฤติชาติได้เช่นกันเดี๋ยวจะให้พวกเราแบ่งกลุ่มก็แล้วกัน ข้อแรกคิดว่า เราคือใคร นั่งคุยกัน แบ่งเป็น 4 กลุ่ม กลุ่มละ 10 คน และ 11 คนกลุ่มหนึ่งเราช่วยกันทำข้อนี้ เอาชดๆ เลย กูคือใคร แล้วให้นำเสนอ แล้วค่อยมาต่อข้อ 2 ถ้ามีเวลาก็จะให้ทำตอนะครับ (กลุ่มที่นำเสนอในชาร์ต)

- กลุ่มที่1 คนรักแผ่นดินไทย

กลุ่มรักแผ่นดินไทย

ค้นหาตัวเราให้เจอ หรือไม่เชื่อมั่นรัฐทำงานไม่ได้ เรื่องถูกต้องเอง แล้วทำไมไม่เข้าไปเป็นกลไกรัฐละ เต๋ยวมันจะโยงไปเรื่องการเมืองด้วยนะ มันจะโยงไปว่าทำไมต้องมีการกระจายอำนาจ พอได้ภาพกว้างของสนามรบเราจะรู้ว่าตัวเองอยู่ในส่วนไหนของสนามรบ ผมไม่อยากใช้ภาษาฝรั่งหรอคะ ต่างคนต่างรบภาคใต้ เสียขบไปเป็นหมื่นๆล้านเลย อยากกระเบิดเมื่อไหร่ก็ระเบิด เหมือนคนเขียนนิยายอยู่คนหนึ่งก็เดินตามนิยายตลอดไม่รู้ใครเขียนนิยาย เราอยากเป็นส่วนไหนของบางระกำจากกลุ่มที่รายงานไปเมื่อสักครู่นี้ ในบางระกำมีส่วนได้ส่วนเสียหรือคนที่มีส่วนร่วมส่วนได้ส่วนเสียของคนในพื้นที่มีกลไกรัฐมีทั้งอบต. บางระกำไม่มีหรือนายอำเภอ นี่ผมแกล้งพูดนะ บางระกำไม่มีหรือนายกอบต. มีแล้วทำไมพวกเราต้องมาอาศัยเวทีของเขาชัดเจน เวทีเขาเมื่อเลือกเข้าไปแล้วรับการแต่งตั้งไปรายงานตัวพร้อม เราอาสาแล้วเวทีไหนให้เราบ้างละ ผมยกตัวอย่างสนามรบที่หมายเดียวกันโดยมีทหาร 2 หน่วยเคลื่อนไปข้างหน้า อันนี้เคลื่อนที่ไปทางโน้นยังทางโน้น อันที่มาจากนี้ ยังมาจากนี้ หน่วยนี้ก็อยากยึดที่หมาย อีกหน่วยก็อยากยึดที่หมาย แต่เชื่อถ้าไม่วางแผนกัน 2 หน่วยเนี่ยจะมีหน่วยหนึ่งถูกยิงข้างหลังเพราะขวางทางปืนอีกหน่วยหนึ่ง บอกที่หมายก็ยึดที่หมายให้ได้นะ เขาชนไก่ยึดที่หมายนี้ให้ได้นะ อำเภอเมืองนครปฐม ทุกคนมีที่หมายเดียวกันแต่การที่จะมารบกันขวางทางปืนกันบ่อย ในสนามรบตายกันเองแต่ในสนามการพัฒนางบประมาณเข้ากันเยอะ รัฐก็ทำ เราก็อ่านักวิชาการบางคนเป็น นักเขียนโครงการก็มี เพราะฉะนั้นผมอยากจะหาพวกเราในภาพกว้างว่าให้เราอยู่ในส่วนไหนของการพัฒนาเพื่อที่จะให้ถึงตรงนี้ เราให้เขียนเป็นธงความยากจน ในการรบนันต้องมีเอกภาพ เต๋ยวผมจะเขียนหลักการมีอยู่ 10 ข้อ 1. มุ่งมั่น 2. รุก 3. รวมกำลัง 4. รอกำลัง 5. ดำเนินกลยุทธ์ เราไม่รู้เขาไม่รู้เราต่างคนต่างเบี่ยงบอย่างกระทรวงการคลังประเทศเดียวกับเราเลขมันก็เกิดการซ้ำกว่าจะมีคำว่า CEO ไม่ต้องรู้หมดนะ รู้แค่ที่ผมรู้พอละ 6. เอกภาพในการบังคับบัญชา ในสนามรบอันเดียวกันมันจะต้องมีเอกภาพในการบังคับบัญชา มีผู้บังคับบัญชาการพื้นที่คนเดียวปัจจุบันเขาเรียกกันว่า CEO ผู้ว่า CEO ถ้าหากว่า อ.บางเลนมีแม่ทัพหลายคนจะเกิดอะไรขึ้น ถ้าคนนั้นบอกอย่างนี้สิ คนนี้บอกอย่างนั้นสิ จะเกิดอะไรขึ้น ข้าศึกก็จะรอให้เราตีกันเองก่อนแล้วมันค่อยมาตีเราทีหลังอีกทีหนึ่ง เหมือนมอญกันกะเหรี่ยงรักกันมาตีตลอดพม่าตีไม่ได้ พม่าเลยมาอุ้มมอญติดกับกะเหรี่ยงเรื่องผลประโยชน์เรื่องเพชรเรื่องพลอยไม้สุดท้ายมอญแพ้กะเหรี่ยงชนะ เมื่อวานกะเหรี่ยงชนะมอญวันนี้พม่ามาตีกะเหรี่ยงอีกทีหนึ่ง ยกกำลังมาเพียงครั้งเดียวตีธรรมดา เราก็จะไม่ยอมให้ชาติเรามาทะเลาะกัน อิศระภาพอยู่ที่ใดเต๋ยวผมจะเอาไปสรุปเป็นภาพรวมข้างบนจนเป็นที่มาของคำว่า NGO ผมขอใช้คำว่า PO คือ NOT บริสุทธิ์ POไม่บริสุทธิ์ คนนี้อาสาจากองค์กรพัฒนา เรียกว่าบริสุทธิ์ไม่มีหน้าที่ก็อยากเป็นอยากทำเพราะมีโอกาสอยากทำแล้วพวกนี้จะมาช่วยเสริมรัฐได้มากมาย รัฐจึงยอมเอางบประมาณส่วนหนึ่งให้กลุ่ม NGO เต๋ยวค่อยกลับมาทางนี้อีกทีหนึ่งเมื่อข้อ 6 เอกภาพในการบังคับบัญชา ผ่านไปแล้วนะครับ จะต้องจัดได้ว่าใครควรทำอะไร ที่หมายนี้หน่วยนี้ตีไปแล้วยึดไปแล้วเขาชิงแล้ว ไม่ต้องไปยิงอีกเปลืองกระสุน ยิ่งเป่าเดียวกันกระสุน 2 นัดยิงทำไม กระสุนปืนใหญ่นัดละ 30,000 ปืนใหญ่ยิงที่ไม่ได้ยิงทีละนัดนะยิงที่เป็นกองร้อย กองร้อยหนึ่งรวม 20 นัด ก็ถ้านึกดูซิ พอเสร็จก็มารายงานผล ผมได้ทำลายข้าศึกเรียบร้อยแล้ว พออีกหน่วยลงมาผมได้ทำลายข้าศึกเรียบร้อยแล้ว ทางหน่วยเอาเป้าหมายเดียวกันมารายงานก็มีบางครั้งภาครัฐให้องค์กรข้างล่างเก็บข้อมูลส่งภาครัฐ เพราะว่าตั้งเมื่อไหร่ก็ได้กำหนด ผู้ใหญ่บ้าน

โยงมาก็เอางบมาให้แล้วก็บอกว่าเก็บให้หน่อย ก็มีบางพื้นที่เอาไปหมั้นหนึ่งเพราะงบได้มาแสนหนึ่งหลักฐาน ข้อมูลเดียวกันแต่ไม่มีใครตรวจสอบ NGO บางพวกที่คิดเบี่ยง ผมขอให้ทำปฏิญาณให้ไปปฏิบัติว่าตามผมนะ ผู้นำไม่ใช่อาชีพหนึ่ง พระไม่ใช่อาชีพหนึ่ง อาสาสมัครอย่างพวกเราก็ไม่ใช่อาชีพหนึ่ง ผมขอถามเป็นข้อคิด นิดหนึ่งว่าถ้าหากผู้นำเขาคิดว่าเป็นอาชีพหนึ่งจะเกิดอะไรขึ้นกับแผ่นดิน ไม่ต้องไปมองนายกรัฐมนตรีมัน ไกลไปเห็นกันชัดอยู่แล้วจนในหลวงต้องออกมาพูดว่าใครทุจริตขอให้มันเป็นไป ไม่เคยพูดก็ต้องพูด การ ปฏิญาณต่อในหลวงถือว่าสูงสุดแล้ว แต่ปฏิญาณที่ไรโรงทุกที จนในหลวงต้องมีพระราชดำรัส ใครโกงกิน ชนคบ้านเมือง ขอให้มันเป็นไปก็เลยโยงมาว่า หากผู้นำเข้าใจผิดคิดว่าตัวเองเป็นอาชีพหนึ่งขึ้นมาอะไรจะ เกิดขึ้น เอาแค่ตำบล หาก นายกอบต.ในตำบลบอกว่าตนเป็นอาชีพหนึ่งอาชีพ อบต.งบทั้งหมดต้องเป็น ของกู หากนายกเทศมนตรีของเทศบาลเมืองซึ่งตอนนี้หลายคนเคยเป็นส.ส.ที่ กทม. ยอมลดตัวมาเป็นส.ส. ยอมเป็นนายกเทศมนตรี เพราะเมื่อก่อนยกมือที่ครั้งก็ได้เงินจะพูดแค่ไหนตอนอภิปรายแต่เขาสั่งมาให้ยกมือ ยกอย่างนี้แล้วได้เงินแต่ตอนนี้เขามีการจระเบียบ ส.ส. จะยกมือหรือไม่ยกก็ไม่ได้เงิน ทำให้ ส.ส.บางคน ไม่ได้เงิน ถูกก็ไม่เอา ทำเทศบาลงบเป็นร้อยล้าน ถ้าหากผู้นำคิดว่าตนเป็นอาชีพหนึ่งอะไรจะเกิดขึ้นกับ แผ่นดินนั้นถ้ามีเวลาเราก็มาคำถาม เข้าใจ เขาใช้อำนาจหลายๆอย่าง 1. พื้นที่ 2. ให้คน 3. ให้ทรัพยากร 4. ให้งบประมาณ เพื่อให้คนในพื้นที่อยู่รอดแต่ยังบริหารคนยังออกไปคนไม่ดีขึ้นจึงมีกระแสยุบ อบต.อย่างนี้ เดี่ยวค่อยเล่าให้ฟัง ช่วงนี้ผมจะพูดเรื่องราวๆที่พวกเราควรจะรู้ ถ้าไม่รู้สนามรบแล้วเขาทำอะไรเราขัด ขวางทางป็นเขาไม่ได้ ถ้าเขาไม่รู้เราทำอะไรเขาก็ขัดขวางทางป็นเราไม่ได้ ผมเกลียดพวกที่บอกว่ารักชาติ เสียสละเพราะพวกนี้ไม่จริงใจเมื่อเพื่อนของผมนอนเรียนมหาลัทยพอพูดถึงพระพุทธเจ้า ผู้ปกครองประเทศนี้ก็ นับถือพระพุทธเจ้าคนเราก็ต้องนับถือตามผู้ ปกครองนั้นไปด้วยแล้วจะนำเสนอให้ให้อูในภาพต่าง ๆ ว่า ทำไมพระเจ้าอยู่หัวจึงต้องทำนุบำรุงพระพุทธศาสนา ท่านทำนุบำรุงศาสนาใด ศาสนิกชนก็จะนับถือศาสนา นั้นด้วย เมื่อคนเรานับถือคนๆเดียวกันประเทศชาติเข้มแข็งได้ถ้าเราปฏิบัติตามชุมชนครบ 7 ข้อแล้วจะเกิด พลังชุมชนเข้มแข็งแล้วเราสามารถนำไปสู้กับปัญหาอื่นได้ ทหารตอนเกณฑ์เข้าไปแรกๆผมยาว กางเกงยีนส์ สะพายเป้ รองเท้ายาง พวก 5 ย.ทั้งหลาย เข้าค่ายไม่มีเงินติด ไปรบไม่ได้ 2 เดือนผ่านไปไปตัดผมมาใหม่ ใส่ เครื่องแบบใหม่ ผมยาวตัดผมออก ไปหัดยิงเมื่อฝึกความ เข้มแข็งในตัวแล้วไปสู้กับศัตรูได้ชุมชนยังอ่อนแอ อยู่ไปสู้อะไรได้ละ สุดท้ายก็สู้กับหลักฐานสู้กับแฟ้มรายงานเอกสารงบไม่ต่างอะไรกับภาครัฐที่ไม่ค่อยมี ความสุขกับบริหารงบไป เราจะไม่ทำเช่นนั้นเด็ดขาด และถ้าหากเป็นสิ่งที่นำไปสู่เข้มแข็งได้ชีวิตได้ เราจะเอา ความเข้มแข็งไปสู้กับอะไรก็ได้ ความยากจนหรือเราไม่มีทางสู้ สู้ภาพกว้างไม่ได้ก็ข้างมันละก็จะสู้ภาพเล็กๆ ให้เขาเห็นว่าเราสำเร็จเพียงเล็กน้อยก็จะตายเวลาเทให้เงินเรามาตั้งกี่ล้านเพราะที่ผ่านมาให้เป็นพัน ๆ ล้านสู้ ไม่ได้สักทีภาครัฐให้งบประมาณมาเท่านี้แต่เราสามารถมีผลงานออกมา คนที่รู้แล้วหรือคนไม่รู้อย่างไรผม ขออธิบายไว้แต่ก่อนนะครับ ผมขอคนที่อาดูมากที่สุดในนั้นจะกลับมาเป็นพื้นฐานในการนำเสนอจะได้รู้ว่า ทำไมต้องมีภาคประชาชน เสียภาษีแล้วรัฐแก้ปัญหาประเทศชาติยังไม่ได้หรือไง ทำไมต้องมีภาคประชาชน อย่างพวกเรามาด้วย หากเรายังตอบตัวเองไม่ได้ว่าเรคืออะไร เรามาทำไมจะกลับไปทำอะไร ก็เสียเวลาทั้งสอง ฝ่าย ก็ถ้าชุมชนเข้มแข็งด้วย 7 ข้อนี้ได้ เมื่อกี้ยกตัวอย่าง ชัดเจนนะ ทหารยังอ่อนแออยู่ไปรบก็ตายเปล่า

หากยังไม่เข้มแข็งเราก็มาสร้างความเข้มแข็งก่อนอย่างน้อย 3 เดือน 2 เดือนกว่า ความยากจน อย่าเอากระดาษเขียนสีไปรายงานรัฐบาลดีกว่า รัฐบาลมีมากกว่านี้เยอะเขาเคยได้รับกระดาษเขียนสีรายงานว่าสำเร็จทุกประการ แต่ทำไมประชาชนไม่ดีขึ้น เราก็อยากให้เห็นความชัดเจนสักอย่างหนึ่ง ผมอยากให้ทำแบบในหลวง ที่ท่านพูดว่าทำแต่เล็ก ๆ ก่อน ปูพื้นแผ่นเดียวมันง่ายกว่าปูพื้นทั้งหมดผืนใหญ่เอาหลายแผ่นมาต่อกันที่พวกเรารายงานเมื่อก็มาต่อกันเรียกว่าจิ๊กซอต่อเสร็จภายในวันเดียวเพราะพวกเราต่างช่วยกันทำแต่ถ้าหากพวกเราไม่ช่วยกันทำแผ่นเดียวก็ถ้าไม่ได้สักแผ่น ปีหน้าอย่าหวังเราจะไม่เป็นเช่นนั้นถ้าเราเห็นคุณค่าของเราจะเห็นด้วยหรือไม่ก็ตามผมขอเสนอไว้เวลาจำกัด สิ่งที่น่ามาใช้ได้ในงานชุมชนคือ อบรม 7 อย่าง ถ้าทำได้จะทำให้ชุมชนเข้มแข็งได้จะนำความเข้มแข็งไปสู่อย่างอื่นได้ ผมอยากให้ช่วยของเราใช้หลักอบรมก่อนแล้วก็สวดมนต์ร่วมกัน เดี่ยวจะมีวิทยากรทำให้เพราะวันสุดท้ายเราต้องทำด้วยตัวเองผมขอใช้ข้อ 4 ก่อนเลยนะครับข้อ 4 คือสมาชิกให้การยอมรับและเคารพผู้อื่น ผู้อาวุโสรับการเคารพ ถ้าหากให้เด็ก ๆ ทั่วเห็นใครหน้าแก่กว่าเราสวัสดิศัฏกน้อยแม้รู้จักกันมาแล้วก็ช่างใครหน้าแก่กว่าไม่ได้เสียหายอะไร เคารพเขาด้วยวิบูลย์และคุณวุฒิ เมื่อเกิดความอบอุ่นต่อกันจะเกิดความพร้อมใจกันที่จะทำงานร่วมกันผมขอใช้ข้อ 4 เมื่อเราเจอกันทุกครั้งเราจะแสดงความเคารพต่อกันเมื่อก็เป็นการเปิดการประชุมโดยที่ประธานเปิดการประชุมขอขออนุญาตที่รู้แล้วก็ฟังความหมายก็คือว่าพวกเรามีส่วนร่วม เราคืออะไรก็ไม่รู้เหมือนกับให้ผู้มาเปิดแบบทางราชการ คนที่เปิดคนที่อธิฐานมีแต่ผู้คนเดียว พวกชาวบ้านก็มารู้ที่หลัง เรียนท่านผู้ว่าราชการจังหวัด การอบรมในวันนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1,2,3 นั่งรอตั้งแต่เช้าเพิ่งมารู้ว่าที่เราจะมาเพราะ 1,2,3 นี่ก็ดูเป็นการเปิดแบบเป็นทางการอย่างเมื่อก็นะ แต่คราวนี้เราจะเปิดการประชุมแบบมีส่วนร่วมหมายความว่าเรามีปัญหาอะไรที่ต้องมาคุยกันเมื่อก็ผมให้คำถามไว้ 3 ข้อ 1. คุณคือใคร 2. คุณทำอะไร 3. แล้วคุณกลับไปทำอะไร น่าจะรู้คำตอบกันไว้ก่อน ถ้าใครเคยไปที่โคราชจะมีสโมสรร่วมเรียงชัย ถ้าไปรบที่ไหนมาชนะเราก็จะมาลองกันที่นั่น แต่นี่ยังไม่ได้รับเลยลองกันเสียแล้วเมื่อมาประชุมกันพอรู้เหตุผลที่จะมาประชุมกันเราอยากให้เกิดอะไรก็อยากให้เกิดการมีส่วนร่วมอยากให้ทุกคนช่วยอธิษฐานถ้าเป็นไปได้ครั้งแรกอยากให้อธิษฐานว่าการประชุมครั้งนี้อยากให้มันออกมาเป็นอย่างไร อยากให้ได้รับผลอะไรจากการประชุมครั้งนี้ จิตมีจริงผมจะคุยเรื่องจิตเรื่องวิญญาณ สมมติ พอรู้ว่ามีจริงอยากให้ทุกคนในนี้อธิษฐานเรื่องเดียวกัน ข่ายแข็งตั้งแต่แรกแล้ว ถ้าทุกคนอธิษฐานคนละเรื่องข่ายก็แตก แล้วถ้าคนทั้งชุมชนมีแรงอธิษฐานเดียวกันแล้ว อะไรจะเกิดขึ้นผมก็จะถามต่อว่าท่านจะกลับไปทำอะไรขอให้เราเข้าใจอย่าอื่นไม่เข้าใจช่างเขา ช่วยเราเข้าใจและเข้มแข็งก็พอแล้วเห็นด้วยไหม ว่าต่อไปนี่เราจะใช้หลักอบรมใช้ในการคุ้มครองข่ายของเราให้เข้มแข็งขึ้นมา จันเดียวขอเข้าสู่พิธีเปิด ชีวิตไม่ใช่เล่น ๆ เวลาผ่านไปไม่ใช่ของเล่น ฉะนั้นเราไม่ได้ทำเล่นถึงไหนที่เราทำแล้วให้ความสำคัญมันก็สำคัญ ถ้าเราคิดว่างานที่เราจะทำต่อไปมันมีความสำคัญ เราอธิษฐานไม่ก็หน้าที่ก็เกิดพลังนะครับ ก็เชิญท่านวิทยากรเลยละกันขอบคุณครับ

-ดต. โกวิท ใจอารีย์ ขอบคุณท่านอาจารย์เสขชาวของรณะครับ เพราะว่าวันนี้ผมมาในฐานะลูกศิษย์และหอบหัวใจมาเยี่ยมอาจารย์ตัวเองครั้งแรกที่เจอกันที่ผมรู้จักท่านปี 2546 ผมขอท้าวความให้พี่น้องฟังนิดหนึ่งว่าผมเป็นน้ำเต็มแก้ว ผมเป็นปรัชญาคณะหนึ่ง ผมก็มีความรู้มาก ไปอบรมแล้วก็ตั้งใจไปพักก่อน

ด้วย อยู่ทำงานมันเหนื่อยมันหนักไปพักผ่อนสัก4-5วัน นอนหลับให้สบายตอนแรกที่ไปก็กินเหล้ากันทุกวัน พอได้ฟังท่านผมก็คิดว่า พวกเราเกิดมาทำไมทำงาน ฝนรับราชการมา 20 กว่าปีผ่านงานมาเยอะผ่านชีวิตที่สมหวังและผิดหวังมาสารพัดใช้ชีวิตมาอย่างโงกโชนหลังจากนั้น สามารถเปลี่ยนบุคลิกเปลี่ยนอะไรผมได้เยอะ พี่น้องครับ ผมไม่ทราบว่าที่พวกเรามา มาทำอะไรกันแต่ทุกคนมาจากจังหวัดนครปฐมใช่ไหมครับ ไม่มีเมืองกาญจนบุรีว่าเป็นโชคดียังไงของผมและของท่านเลยเพราะตั้งแต่เกิดมาไม่เคยมาพูดให้คนนครปฐมฟังเลยเป็นครั้งแรก พี่น้องครับอาจารย์ให้หลักตะวันออกเพราะชีวิตพวกเราจะยึดติดกับชีวิตตะวันตกเยอะ

โดยเฉพาะท่านที่อยู่ในสังคมปริมณฑลไข่ม้อยครับ ถามว่าชีวิตท่านตื่นเข้ามาทุกคนต้องมีการแข่งขันกันต้องรีบออกมาทำงาน ที่นี้มีอาชีพผู้ใหญ่บ้าน 2 คน อบต. มีเทศบาลไหมไม่มี แล้วที่เหลือคือคณะกรรมการหมู่บ้านเป็นอะไรครับเป็นประชาชนในหมู่บ้าน พี่น้องครับเมื่อกี่ธรรมะ 7 ข้อท่านเองเรามาดูทีละข้อในหมู่บ้านชุมชนเรามีทั้งชีวิตของพวกเรามีแต่การแข่งขันกันนะครับเพื่อความอยู่รอดแล้วตั้งคมเมือง ถามว่าสมัยตอนเราเป็นเด็ก ๆ พ่อแม่เรามีการพึ่งพาอาศัยกันมาตลอดเรามาด้วยกันก่อนว่าธรรมชาติเราเอาทำอะไร ถ้ามาเพื่อกินเหล้าคิดเหมือนผมสมัยก่อนกลับไปถูกเมียถามว่าพี่ไปพี่ยาได้อะไรกลับมา ผมก็บอกว่าได้เหล้ามาหลายขวดมากลึงอยู่หน้าโรงแรมจริงๆเลยครับแต่สุดท้ายกลับไปก็ไม่ได้อะไรจนผมมาเจอคำพูดของอาจารย์ เรารู้ใคร คุณเกิดมาทำไมไม่ก็ปีก็ตาย ทำไมมีคนดิ้นช่วยอยู่รวมกันก็คนเหมือนกันอย่างคนในสังคมบอกว่าแค่คนบ้านเดียวกันยังทะเลาะกันเลยเพราะอะไรมันน่าคิดเหมือนกันแล้วตัวเราเองมานั่งอยู่ตรงนี้เราทำไมอย่างบางคนผมเห็นนั่งหลับ ๆ ตื่น เหมือนคิดว่าที่เราเรามาทำไม แก่ก็ยังไม่ว่าใจว่ามาทำไม ตอนนี้จะเริ่มคิดได้แล้วมั้ง ก่อนที่เราจะเอา อบรมนิยธรรม แต่ก่อนที่เราจะเอาธรรมะอันนี้มาผมหันหลังเจอผู้ชายคนหนึ่งคนนี้เขาเปลี่ยนแปลงชีวิตผมได้เยอะ โดยเฉพาะรูปท่านตอนนี้ ดูสิว่าท่านกำลังทำอะไรอยู่ ปาดเหงื่อท่านอายุเท่าไรเป็นคนสูงอายุแต่ทุกวันนี้เราเห็นว่าท่านทำงานเหนื่อย ทรงงานอยู่ตลอดผมมีสิ่งยึดเหนี่ยวคือท่าน ผมก็ปรารถนาตัวเองว่าตั้งแต่นี้ไปผมเป็นข้าราชการคนหนึ่งตำแหน่งอะไรไม่ว่ามันเป็นบุญกุศลของผม แต่ผมต้องการเห็นชาติอยู่เย็นเป็นสุขท่านนั้นเองจะนั่นผมเห็นท่านทรงเหนื่อยมาเยอะ ผมอยากจะทำอะไรให้ท่านบ้าง พี่น้องก็เช่นเดียวกันเกิดมาทั้งทีอยากให้ท่านคิดถึงชาติบ้านเมืองบ้างเพราะฉะนั้นผมเห็นท่านทรงเหนื่อยมาเยอะ ผมอยากจะทำอะไรให้ท่านบ้าง พี่น้องก็เช่นเดียวกันเกิดมาทั้งที อยากให้ท่านคิดถึงชาติบ้านเมืองบ้างเพราะฉะนั้นสังคมบ้านเมืองเราทุกวันนี้จะครับต่างคนต่างอยู่จริงๆ โดยเฉพาะผู้หลักผู้ใหญ่สมัยนี้เด็กบางทีมันฆ่ากันตายโดยที่ไม่รู้จักกันเด็กวันรุ่นบางคนเจอผู้ใหญ่ตบหัวผู้ใหญ่ก็มีนะครับ โอ้แกเมื่อไหร่จะตายสังคมเปลี่ยนไปเยอะเพราะฉะนั้นพวกเรานี้แหละที่จะมาช่วยสังคมช่วยชุมชนของเราโดยเฉพาะถ้าหลายหน่วยงานมีคนอย่างพวกเราอยู่กลับไปช่วยนครปฐมให้เหมือนเดิม เมื่อย้อนไปสมัยก่อนเมืองนครปฐมมีความสุขมาก พวกเราเกิดไม่ทัน แต่ตอนนี้สังคมเริ่มแยกตอนนี้นครปฐมมีแก๊งยาเสพติดก็เยอะทุกอย่างคือปัญหาของบ้านเมืองนะครับ พี่น้องเห็นด้วยไหมว่าเราประชุมครั้งนี้เราทำประโยชน์เพื่อชาติบ้านเมืองสักครั้ง เราทำพิธีเปิดอย่างเป็นทางการไปแล้วนะที่นี้เรามาทำพิธีเปิดแบบมีส่วนร่วมของพวกเรานะแบบชาวบ้านธรรมดาแบบคนนครปฐมเพราะว่าเปิดแบบทางการผมก็เบื่อเหมือนกันต้องบอกว่าประธานจะมากกว่าผู้ว่าจะมากกว่ารองผู้ว่าจะมา รอตั่งนานรอไปเถอะ แต่ที่นี้เราอยู่ที่นี้ข้อ 4. สมาชิกให้การยอมรับผู้อาวุโส พี่น้องครับผม

ขออนุญาต ในที่นี้ใครที่อายุมากที่สุดครับ ผมขอเชิญคุณลุงไมค์ด้านหน้าครับ เราชุมชนเข้มแข็งต้องให้การยอมรับผู้อาวุโสกว่า เราให้เกียรติท่านเป็นประธานในการประชุมของเราเพื่อการประชุมของเราจะได้มีความสุขแบบครอบครัว ลุงป้าน้าอาคุยกัน ฟันธงครับผมขอฟังเสียงพี่น้องดัง ๆ อีกสักครั้งว่าตามผมนะครับ อปรีหานิธรรมได้ไหมครับ

อปรีหานิธรรม

ธรรมอันเป็นที่ตั้งแห่งความไม่เสื่อมเป็นประโยชน์ต่อชุมชนเพียงฝ่ายเดียว

ข้อ 1. สมาชิกร่วมประชุมกันเป็นนิตย

ข้อ 2. สมาชิกหมั่นเริ่มประชุมและเลิกประชุมพร้อมกันทำกิจที่พึงกระทำโดยพร้อมเพรียงกัน

ข้อ 3. สมาชิกยอมรับมติส่วนใหญ่ของที่ประชุมในการแก้ไขปัญหา

ข้อ 4. สมาชิกให้การยอมรับปลัดเคารพผู้อาวุโส

ข้อ 5. สมาชิกให้การสงเคราะห์และช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสในสังคมเช่น เด็ก สตรี คนชรา คนพิการ และคนที่ยากจน กว่า

ข้อ 6. สมาชิกส่งเสริมและรักษาวัฒนธรรมประเพณีที่ดีงาม

ข้อ 7. สมาชิกช่วยกันทำนุบำรุงพระศาสนา

“ร่วมแรงทุกคน ชุมชนเข้มแข็ง”

เทียนที่ท่านเห็นอยู่นี้ เทียนหนึ่งเล่มเปรียบเหมือนท่านอยู่คนเดียวไม่พึ่งพาอาศัยใครเลย และไม่คิดจะให้ใครมาพึ่งพาอาศัยเลยคิดจะอยู่คนเดียวในสังคมพลมพัฒนานิคเดียวดับไปแล้วแต่ถ้าเทียนหลายเล่มเหมือนพวกเรารักใคร สามัคคีป้องกันกันสังคมอยู่ด้วยกันพึ่งพาอาศัยกันถ้าสังคมพัฒนาแรงแก่ไหนก็ไม่ดับนี่คือชุมชนเข้มแข็งเราอยู่ด้วยกันต้องรักใคร่กันสามัคคีกันเราจะเริ่มตั้งจิตอธิษฐาน ไม่ทราบว่าในที่นี้มีใครนับถือศาสนาอื่นไหม ถ้ามีก็ให้ท่านปฏิบัติตามศาสนาที่ท่านครับให้ท่านตั้งจิตอธิษฐานอยากให้การประชุมครั้งนี้ของเราเป็นอย่างไร อยากให้ชีวิตครอบครัวของท่านเป็นอย่างไรอยากให้ท่านอธิษฐานนะครับเชิญท่านประธานก่อนแล้วก็เชิญส่งต่อไปเรื่อยๆ ขอให้เราคิดในสิ่งที่ดี ๆ กลับไปเราจะไปช่วยพัฒนาหมู่บ้านของเราอย่างไร ทำประโยชน์อะไรขอให้เราใช้จิตเป็นที่ตั้งนะครับ อยากให้องค์กรหรือหน่วยงานของเราเป็นอย่างไรนะครับ เราต้องมีความเชื่อมั่นและตั้งมั่นนะครับ ขึ้นต่อไปนะครับขอให้พวกเราสวดมนต์ร่วมกันนะครับ กราบ 3 ครั้ง

อิมินาสักการณะ ดังพุทธทังอภิปุชชยามะ อิมินาสักการณะ ดังธัมมังอภิปุชชยามะ อิมินาสักการณะ ดังสังคังอภิปุชชยามะ อะระหังสัมมาสัมพุทธ ธิกะคะวา พุทธธังคะวะวันตังอะภิวาเทมิ สวากาโธกะคะวะ ตาธัมโม ธัมมังนะมะสามิ สุปะติปันโนกะคะวะโตสาวะกะสังโค สังฆังนะมามิ

เป็นใจบ้างครับพี่น้อง นี่เป็นการเปิดการประชุมแบบง่าย ๆ คนที่อาวุโสที่สุดเขาอยู่ในโลกนี้มานาน เขาย่อมจะมีคำพูดที่ดีที่สุด เชิญท่านคุณลุงไมค์ กล่าวกับพี่น้องชาวนครปฐมครับ

คุณไมค์ ด้วยวิถีชีวิตของผม มีความคิดที่แตกต่าง เมื่อก่อนผมก็เคยเป็นทหารพามาแก่เหล่าก็คอยขอมฟังผู้อื่นมีประชาธิปไตย ฉะนั้นข้อคิดเห็นข้อเสนอแนะ ความคิดที่แตกต่างของตัวเองผมเอามติที่ประชุมมาเป็น

เกี่ยวกับปัญหานั้น คือปัญหาอะไรที่เกิดขึ้น ผมจะถามในลักษณะที่ว่าจะทำกิจกรรมอะไร ถามแต่ละเรื่องแล้ว เอมติที่ประชุมมาปฏิบัติไม่เคยเอาความคิดตัวเองมาเป็นหลักหรือมามากำหนด ง่ายๆ อย่างเดียว มาวันนี้ผมตั้งใจ มาเรียนรู้หลักการทำงานของชุมชน ตั้งใจว่าตัวเองเป็นผู้รู้น้อยจะมาฟัง ไม่ใช่ที่เราอยู่แล้ว พกความรู้มากมายมา ไม่ใช่อย่างนั้นจะทำคำว่าตัวเองเป็นผู้ไม่รู้เป็นผู้ฟัง ทุกท่านที่มาพร้อมกับผมนั่งรถคันเดียวกันเป็นผู้ที่มีวุฒิภาวะเป็นผู้ที่มีความรู้ก็ตั้งใจจะมาเรียนรู้ร่วมกันครับ บัดนี้ได้เวลาแล้วผมขอเปิดการประชุม ณ บัดนี้เป็นต้นไปครับ

- ตต.โกวิทย์ พอเปิดการประชุมเสร็จแล้วก็ขอให้ทุกคนยกมือไหว้คุณลุงไมค์ในฐานะที่ท่านมีอาวุโสมากที่สุดและคนอื่นที่อายุน้อยกว่ายกมือไหว้คนที่อายุมากกว่าทุกคนปฏิบัติครับช่วงนี้ให้ท่านผู้นำได้พัก 15 นาทีเชิญครับ

- เสธขาว ก่อนที่เราจะเริ่มการสัมมนาผมขอทิ้งเป็นโจทย์ไว้คร่าว ๆ ว่า วิถีชีวิตของบ้านเมือง ขามโคมี วิถีชีวิตผู้คนจะรวมกันอยากทำงานเพื่อส่วนรวม เรามาคุยกันว่าท่านคิดเหมือนผมคิดหรือเปล่า เราต้องมาคิดให้ตรงกันเสียก่อน วิถีชีวิตของบ้านเมืองมีความจริงประชาชนทั่วไปจะมีหน้าที่ 2 อย่างมีบริบท มีวิสัยทัศน์ แต่ไม่สามารถแก้ปัญหาชาติได้เพราะฉะนั้นผมจะพูดง่ายๆ ประชาชนมีหน้าที่ 2 อย่าง อันที่ 1. ต้องทำมาหากินเพื่อเลี้ยงตัวเองและครอบครัวให้รอดที่ทำงานที่เราอยู่มีกิน ที่ทำงานบนแผ่นดินนี้ทำให้เรามีอยู่มีกิน หน้าที่ตัวที่ 2 ที่ตามมาคือ ต้องเสียภาษีให้แผ่นดินนี้ หน้าที่ประชาชนทั่วไป 2 อย่างเหตุผลคืออะไรลองฟังดู กรณีที่จะเกิดรายได้ขึ้นมามีต้องเกิดความมั่งคั่งที่เกิดขึ้นบนแผ่นดินอย่างมีความมั่งคั่งที่เกิดจากข้าว เกิดความอยากได้ เราก็ไปเก็บมาเก็บมา เขาเรียกว่าเก็บเกี่ยวผลผลิต นาตรงนี้หัวดีมากเลยปีหน้าปีต่อไปฉันอยากจะทำตรงนี้อีก อีกคนเขาก็บอกว่านาตรงนั้นเอ็งอยากทำต่อใช่ คนอื่นเขาก็อยากทำเหมือนกันแล้วทำอย่างไร ดังนั้นจะมีหลักประกันที่จะได้ทำตรงนี้ต่อไปแน่นอนมันก็ต้องมีคนคุ้มครองสิถ้าพูดง่ายๆ ก็อันนี้ทั้งหมด ผู้ปกครองใหญ่สุดเขาเรียกว่าพระเจ้าแผ่นดินเคยเห็นตราประจำพระเจ้าอยู่หัวไหมครับ ธงสีเหลืองตรงกลางเป็นรูปครุฑสีแดง ตราราชการก็เป็นแบบนั้นครุฑใหญ่คลุมทั้งแผ่นดินเลย ทำไปถึงจะแบ่งพื้นที่ออกเป็นเขตครุฑราชการมี รัฐบาลปกครองอยู่มีแค่ 40 กว่าคนเอง ผู้ใหญ่บ้านเป็นผู้นำหมู่บ้าน ส่วนประชาชนก็ต้องทำมาหากินกันเองและมาอาสาทำเพื่อท้องถิ่นและสิ่งที่ได้รับคืออะไร เกียรติอย่างเดียวยกเว้นว่าตามผม เกียรติจะมีได้ก็ต่อเมื่อมี ผู้ให้เกียรติสิ่งๆ ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน อบต.ทำอยากได้จุดหนึ่ง จิตวิทยาจะมีความต้องการขั้นพื้นฐานของมาสโร 5 ขั้น ต้องการทางใจ ต้องการที่จะกินจะใช้และต้องการเกียรติ ทุกคนแสวงหาสิ่งสูงสุดเหมือนปรัชญาตะวันตกแต่ปรัชญาตะวันออกของเราคือต้องการให้คนสรรเสริญชื่นชมก็มีความสุข เราทำงานอย่างมีความจริงใจในที่ชุมชน คนที่อาสาเป็นผู้นำชุมชน เขาต้องการเพียงแค่ว่าเกียรติจะมีชั่วลูกสืบหลานเลย พ่อหมตลูกก็ขึ้นเป็นแทน เพราะสมัยก่อนจะรักษาเกียรติไว้จะไม่ทำด่างพล้อยเลย พวกเราที่โหนถ้าไม่มีใครเกียรติเราเราก็ไม่ออกไป NGO เป็นกลไกที่ดี คืออย่างไรไม่จำเป็นไม่รับอาสาเป็นกลไกที่ดีมากที่จะช่วยชาติได้แต่มันเพี้ยนไปบางเรื่องบางกลุ่มขององค์กรที่ถูกทำให้คนทั้งประเทศ คิดว่าเอาอีกแล้วก็มีอีกแล้วซึ่งไม่เกี่ยวกับพวกเรา NGO บางพวกก็ก็มีมือเพื่อที่จะเข้าพบนายกรัฐมนตรีต้องการหยุดมือมีมือเขา 10 ล้านก็ได้จริงๆ ไม่อยากเชื่อก็ต้องเชื่อมั่นกลายเป็นว่าไม่ใช่เป็นพวก NGO มันกลายเป็นอาชีพอะไรเห็นผู้นำบางคนรวย

ชาวบ้านจนอย่างนี้คงไม่ใช่พวกเราที่เลวทำให้เกียรติของ NGO ลดลงไปเยอะในเมื่อเรากำลังจะอาสาสมัครนี้ เราเห็นตัวตนของเราแล้ว ทำไง จะให้คนทั้งแผ่นดินให้เกียรติเราผมนคนหนึ่งที่มีโอกาสเชื่อกับกลไกรัฐมีส่วนเขียนยุทธศาสตร์ในบางเรื่องผมอยากจะใช้งานพวกเราโดยให้นายกหรือรองเป็นคนสั่ง ถ้าหากมีกลไกรัฐที่ชัดเจนสิ่งที่สูงกว่า มีเอกภาพของภาครัฐมีส่วนช่วยชาติได้เลวแล้วพวกเราจะช่วยเสริมงานตรงไหนได้บ้าง พื้นที่ไหนใครควรมีเอกภาพใครควรเสริมมีเอกภาพรัฐมาเสริมเราทุกคนต้อง Win Win ต้องชนะทั้งสองฝ่าย ถ้ามีคนหนึ่งชนะคนหนึ่งแพ้ ผู้แพ้ก็ผูกใจเจ็บจำไว้เลย แล้วเรื่องอื่นของคนอื่นก็จะกลายเป็นสิ่งไม่ดีไปเลย มันเอาชนะเหมือนพรรคฝ่ายค้านที่ต้องตามบีบคั้นฝ่ายรัฐบาลถ้าหากพวกเราไม่มีเกียรติในชุมชนระวังนะระวังไม่มีแผ่นดินอยู่ คำว่าไม่มีแผ่นดินอยู่ไม่ใช่เขาไม่ให้เราอยู่แต่เขาไม่ให้เกียรติเรา เราอยากได้ออย่างนั้นละไม่มีที่ให้เรายืน ผมของคิดไว้ละกัน ใจของพวกเราสูงสุดคนทั่วไปหวังอะไร หวังลาภทำไมหวังลาภและก้หวังให้คนสรรเสริญ ลาภ ยศ สรรเสริญ ในหลวงไม่หวังที่ทรัพย์สินเต็มแผ่นดิน จนถึงขั้นต้องมีการจัดสรรทรัพย์สินส่วนของ พระมหากษัตริย์จัดตั้งขึ้นมา ท่านหวังยศ ไม่เลยท่านทรงมีพระยศทรงสูงสุดในแผ่นดินเป็นผู้พระราชทานให้คนอื่น พวกเราต้องการยศ ท่านต้องการสรรเสริญ คนส่วนใหญ่ต้องการสรรเสริญในหลวงมีต้องทำอะไรที่มากพอแล้วที่คนจะสรรเสริญท่านและพวกเราต้องการ ใ้คนสรรเสริญไหมย์ถ้าไม่ใช่ 3 อย่างพวกเรา ก็เดินตามรอยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเมื่อความตั้งใจเป็นอย่างนี้แล้วเรารักษาเกียรติไม่ได้เราต้องมีผู้ประกาศเกียรติให้เราจะประกาศเกียรติให้เราต้องมีผลงานค่าของคนอยู่ที่ผลงาน ค่าขององค์กรก็อยู่ที่ผลของงาน เราจะสร้างผลงานนี้มาเป็นค่าขององค์กรได้อย่างไร องค์กรบริหารท้องถิ่นส่วนตำบล กำนันผู้ใหญ่บ้าน บอกว่าหมู่บ้านเขาโชคดีที่มีข้าพย์เข้าไปช่วยงาน เขาจะได้รางวัลก็เรื่องของเขาสีเพราะเราทำตามพระเจ้าอยู่หัว ถ้าเขาอยากมีเกียรติก็เรื่องของเขา เราได้ในสิ่งที่เราอยากทำคือทำเพื่อชุมชน ที่ดินของพวกเราในแผ่นดินนี้ ตัวที่ฝากไว้เราจะกลับไปทำอะไรและผลจะออกมาเป็นอย่างไรแล้วเราก็ค่อยเรียนรู้วิธีการที่จะทำกันพอเรียนรู้แล้วอาจเปลี่ยนใจก็ได้ันะครับ มันเหนียวมันบากไม่เป็นไปตามที่ภูคิดจะมาสบาย ๆ ก็ไม่ใช่ ไม่เป็นไรกลับไปเลยก็ได้หรือไม่พอกลับไปก็ลาออกจากซ้ายไปเลยก็ได้เมื่อก็หาตัวกูไม่เจอ ความจริงผมให้เวลาเล่นที่เดียวแค่ถามว่ากูชื่ออะไร ถ้าคิดนานก็ไม่ต้องแล้ว ความถามบีบตอบได้บับเลย เราให้เวลาพวกเราตั้ง 5 นาทีแล้วขอต่อเวลาอีก ผมก็ให้อีกสุดท้ายก็ติดตอบตรงกันว่ามาเป็นอาสาสมัครทำไมสร้างเราให้เกิดขึ้นในเมื่อรัฐมีกลไกมากมายทั้งไว้แต่นั้นะเดี๋ยวมจะมาเฉลย อยากบอกพวกเราว่าเราเรียนรู้เพิ่มเติม ผมเคยเป็นนักเรียนนายร้อย มีสงครามชายแดน ผมบอกว่าเราจะสู้ได้เลวทำไมสู้ไม่ได้ถ้าไม่อย่างสู้ ผมไม่มาเป็นนักเรียนนายร้อยให้เขาอย่างที่เขาบอกตอนรับน้องใหม่ ผมจึงมาเป็นนักเรียนนายร้อย ผมบอกว่าผมอยากออกไปสู้ทำไมไม่ให้ผมสู้บ้าง ผมอยากไปแต่ยังไม่รู้วิธีการต่อสู้ปล่อยให้ไปสู้ก็ตายเปล่าจำไว้ ผมจำถึงทุกวันนี้ 20 ปีมาแล้วภาคประชาชนก็เช่นเดียวกันใจสู้อาสาสมัครขนาดไม่รู้ว่าจะเดินไปอย่างไร ผมให้ข้อคิดหนึ่งว่า ผมมีความเชื่อมั่นอยู่ 4 ประการ ประการที่ 1 ต้องเชื่อมั่นในผู้บังคับบัญชา จริงใจเชื่อมั่นในข่าว อันที่ 2 ต้องมั่นใจเพื่อนร่วมงาน ต้องไว้ใจ อันที่ 3 ต้องมั่นใจตัวเองถึงไม่มีเสบียงก็รบได้ 4 ต้องเชื่อมั่นในอาวุธที่แบกปืนไปต้องมั่นใจว่าปืนกระบอกนี้ยิงคนได้ แต่ถ้าท่านไม่เชื่อมั่นก็ไม่ต้องไปหรอกได้กระดากเปื้อนสีโดยเฉพาะคนที่ทำงานมาก ผมก็ทำงานมากเพราะฉะนั้นในส่วนที่พวกเราคุยกันวิทยากรผมฝึกนักรบไปช่วยงานชุมชน 7 วัน 6 คืน คืนที่ 5 เจอ

กันตอน 6 โมงเช้าเข้าใจว่าพวกเราไปเจออย่างนี้ คราวนี้สิ่งที่จะไปทำที่ชุมชนสำคัญสุด เดี่ยวผมจะโยงไปสู่ว่า ถ้าใช้ก็ฟังเดี่ยวผมจะเล่าให้ก็จดเอาไว้ ถ้าจดไม่ไหว ผมอาจจะไม่ไหวมากกว่าก็ช่วยกันหน่อย ก็คิดว่าหน้าที่ของพวกเราต่างหากเป็นเป้าหมายงานนี้เป็นงานยาก หากเราสะกิดเขา ภาระกิจของเราเป็นภาระกิจที่สำคัญต่อบ้านเมือง คนทุกคนไม่มีใครอยากลำบากหรอก ผมก็เหนื่อย แค่ว่าเวลามีคนถามผู้ บางคนก็ตอบผู้ที่ตอบเพราะตอบตามคนอื่นเขาเห็นเขาตอบอย่างไร ก็ตอบตามผมนึกถึงตอนที่เป็นักเรียนนายร้อยต้องไปข้ามแม่น้ำแควเล็กแควใหญ่มันลำบากมาก เกิดคำถามในใจว่าที่สุดของกูเถโหนทุกคนจะถูกถามว่าที่สุดของมึงเถโหน เพราะฉะนั้นเดินต่อไปทั้งวันทั้งคืนไม่ได้นอน ไม่ได้กินก็พูดให้ฟังคราวนี้ถ้าหากงานชุมชนที่ทำถ้าเราไม่รู้สาระของเวลานะเวลาก็ผ่านไปผ่านไป บางคนตื่นมาแล้วกินแล้วออกไปทำงานพอเย็นก็กลับบ้าน กินข้าว อาบน้ำนอนทำอย่างนี้เป็นประจำ ส่วนอีกคนตื่นมากิน ทำงาน กลับบ้านดูทีวีแล้วอาบน้ำนอนที่ผมอยากให้เราลองมองดูตัวเองสิว่าวันหนึ่งตัวกูทำอะไรบ้าง อีกเส้นหนึ่ง เส้นสีแดงหมาตัวหนึ่งวันหนึ่งมันทำอะไรบ้าง ตื่นนอน หิวเมื่อไหร่หากินเมื่อนั้น เพราะมันไม่มีอะไรสักอย่างวันหนึ่งมันก็ไม่ได้ทำอะไร พวกคุณเคยเหงาบ้างไหม พวกมันก็เหงา วันนั้นเดินไปเดินมา วันหนึ่งมันทำอะไรบ้างครับ กินข้าวนอน มองดูแล้วมันก็ไม่ต่างอะไร คนเราที่อายุ 20 ปีก็ถือว่าบรรลุนิติภาวะแล้ว มีดีใจ เสียใจ ร้องไห้ สบหวัง ส่วนคนที่อายุ 70-80 ปีก็มีประสบการณ์มากกว่าคนที่อายุ 20 ปี เขาบอกว่าคนที่ยังไม่ 20 ปีไม่ได้สะสมในสิ่งต่างๆเราจะเห็นว่าพอ 20 อาตมาบอกว่างอกเลย พอบวชปั๊บ นะโมมาเรียนทำไม อะระหังสัมมาคืออะไร อธิปไตยคืออะไรว่ากันใหม่ สวาชาโตคืออะไร มาคุยกัน บทสวดมนต์ทำวัตรเช้ามันแปลว่าอะไร บทสวดมนต์ค่ำแปลว่าจักมากจะแปลว่าที่ผ่าน ๆ มาเคยสุขเคยทุกข์เคยดีใจเคยเสียใจเคยร้องไห้ เคยผิดหวัง เคยสมหวังเคยผิดหวังจากสิ่งที่เรารัก ดังนั้นความคิดของเจ้าและผู้ใหญ่จึงต่างกัน ผู้ใหญ่บางคนชอบทำผิดซ้ำแล้วซ้ำอีกระวังเด็กมันจะถอนหงอกเอาเคยได้ยินคำนี้มั๊ยครับเป็นคำพูดของคนสมัยก่อนคือทำอะไรแล้วไม่ได้แก้ไขให้มันดีกว่าเดิมเคยเป็นอย่างไรก็เป็นอย่างเดิม ผิดซ้ำแล้วซ้ำอีก เคยร้องไห้ก็ยังร้องเหือนอยู่นั้นจะไปสอนเด็กก็ไม่ได้นี่จึงเป็นที่มาของคำว่าระวังเด็กจะถอนหงอกเอา คือประสบการณ์ที่ผ่านมาไม่ได้ช่วยอะไรเลยในการทำงานไม่ได้ช่วยอะไรในการแก้ปัญหาชีวิตไม่ได้ช่วยอะไรในองค์กรนี่คือภาพรวมของคำนี้ ขอย้อนนะครับวันหนึ่ง ๆ กูทำอะไรบ้างวันหนึ่งมันทำอะไรบ้างสิ่งที่เหมือนที่เหมือนกันคือ กิน ชี นอน ผมจะให้ดูภาพนะครับ ชีวิตนี่คืออะไรเกิดมาทำไม แล้วจะอยู่ต่อไปเพื่ออะไร ถ้าอยู่ต่อไปแล้วไม่ต่างจากนี้ก็ไม่ต้องอยู่หรอก เพราะไม่ต่างกับหมาเมื่อก็ให้ทุกคนตั้งคำถามในใจว่าทำไมต้องมีพวกเรากลุ่มเราด้วยในเมื่อภาครัฐ เขาแก้กันหนักหนาเขาจัดการกันเกือบหมดไม่ว่าเรื่องใดๆก็มีกลไกรองรับทั้งหมดอยู่แล้ว จึงถามว่าแล้วทำไมถึงต้องมีเราเป็นคำถามที่เรายังตอบตัวเองไม่ได้แต่เราก็ต้องทบทวนอันนี้ก่อนอย่างสนามรบมีการเข้าไปยึดที่หมายเป้าหมายเดียวกันเลยทั้งหน่วย ชั่วบ หน่วยขวา อาจตั้งขวางทางป็นกันเองก็ได้ โดยที่ไม่รู้ หน่วยซ้ายบอกว่าเราต้องยึดที่หมายให้ได้ หน่วยขวาก็บอกว่าเราต้องยึดที่หมายให้ได้เช่นเดียวกัน พร้อมแล้วยิงสุดท้ายเข้าศึกไม่ตายสักคนพวกเรายากันเองที่ผ่านมาเป็นอย่างนี้เขาบอกว่าทางซ้ายคือภาครัฐ ทางขวาคือภาคที่ไม่ใช่รัฐคือองค์กรเอกชน หากมานั่งคุยกันไม่ชัดเจน เป้าหมายเดียวกันคือแก้ไขปัญหาคความยากจน สุดท้ายอาจจะขวางทางป็นกันก็ได้ ฉะนั้นเองหรือถ้าหากเราไม่มีเรื่องการวางแผนงานร่วมกันมันก็จะมมีปัญหา ผมขอพักไว้แค่นี้ก่อนจริงๆแล้วทำไมข้างบน

ต้องมีพวกเราออกมารับ ทำไมต้องมีเงินมาให้ภาคประชาชนที่องค์กรพัฒนาเอกชนที่ทางภาษาอังกฤษเรียกย่อว่า NGO องค์กรภาคีรัฐบาลแล้วทำไมต้องมีองค์กรพัฒนาเอกชนด้วยเขาว่าอย่างนี้ข้างบนเขาบอกว่า สมมุติว่านครปฐมของเราแก้ความยากจนยึดที่หมายคือยึดแม่น้ำทางโน้นให้ได้ทหารผ่านลำน้ำไปแม่น้ำแคว น้อยจะพาลงตลิ่งที่ต่างคนต่างไปคนที่ถูกระทำคนหนึ่งคือชาวบ้านเขาบอกว่ามันมีหลักฐานข้อที่ 6 ว่าตามผมนะครับต้องมีเอกภาพในการบังคับบัญชาในพื้นที่จะต้องวางให้ชัดว่า ใครเป็นหลักและใครเป็นส่วนสนับสนุนต้องมีการวางแผน ผมเป็นผู้พันออกคำสั่งในการยิงลายเซ็นต่อหลักฐานที่สั่งให้พาทหารไปตายเรียบร้อยไปเลย ถ้าอันนี้เป็นเอกภาพงบประมาณต่ำเราก็ตามงบกระสุนปืนใหญ่ก็ให้ที่นี่ก่อน กระสุน น้ำมัน ก็ให้ที่นี่ก่อนอะไรก็ต่างให้ที่นี่ก่อน แต่มีงานบางอย่างในขณะระบบมันเสียเวลาที่จะให้พวกนี้ทำพวกนี้ต้องถนอมกำลังไว้ยึดข้างบนข้างบนนี้ไม่ใช่ภูเขาหัวโล้นนะมันมีคนอยู่และคนก็มีปืนอยู่ไม่ใช่ไปยิงรบที่ไรชนะทุกทีแล้วถ้าให้พวกนี้แกลไปรบล่าบถจะเจอน้ำก็ลุยน้ำ เจอดอยลุยดอย กว่าจะไปถึงที่หมายหมดแรงสุดท้ายไปถึงที่หมายก็ให้เขาฆ่าเขาก็ต้องถนอมเอาไว้ งานพวกนี้เป็นงานเล็กเขาคิดว่าหน่วยสนับสนุนกัน ก็จะดึงงบประมาณอีกส่วนหนึ่งไปให้กับศูนย์ งานทหารช่าง งานข้ามลำน้ำ งานพวกนี้เป็นงานสนับสนุนทางรบ เพราะฉะนั้นไม่ทำก็ไม่ได้ พอมาของเราโครงการเปลี่ยนแล้วของเราเป็นการรบเรื่องความยากจน ต่างมีความหมายว่าแก้ยากจนมันก็จะมึงงานมาแล้วมองว่าใครเป็นเจ้าของภาพ โอเคว่าเอกภาพนี้ปัจจุบันเขาเรียกว่าเจ้าภาพจะมีอะไรสูงกว่า ถ้าหากเจ้าภาพในเรื่องนี้เป็นสิ่งคงคือภาครัฐเราก็เสียเงินคอยเสริมหนุนด้วยซึ่งค่าพวกนี้เขาบอกว่าภาครัฐเนี่ย ผมขอย้อนงานอะไรก็แล้วแต่ภาครัฐเขาจะมอบอำนาจให้ภาครัฐเป็นหัวหลัก เพราะรัฐจะวางแผนเลยถึงขั้นต้องจ้างคนเข้ามาช่วยทำเลย เขาเรียกคนเหล่านั้นว่าข้าราชการจ้างมาทำประจำ มันต้องทำแะงานเล็กงานอื่นก็ราชการก็ไม่คุ้มพอหมดงานนี้แล้วพวกเราฟังจะได้ค้นหาบรรพบุรุษของเราเราจะได้รู้ที่มาขององค์กรภาคประชาชน NGO ถ้าข้าราชการจ้างตรงนี้พอหมดงานก็ต้องจ้างไปเรื่อยอะไรจะเกิดขึ้นงบประมาณก็ผ่านไปเรื่อยก็เลขหาวิธีให้งานเป็นชิ้นๆแล้วให้เงินไป ยกตัวอย่าง สีแดงอาจจะเหมือนกับเคยเห็นน้ำดับเพลิงที่เทศบาลมีครบมีคนทำงานทุกวันเลยแต่ไฟไหม้ไม่ได้ไหม้ทุกวันหรือไฟไหม้ไหม้จ้างมาทำไมแต่พอไฟไหม้จ้างไม่ทัน ฉะนั้นต้องยอมจ้าง ทหารก็เหมือนกันมีไว้เพื่ออะไรเพื่อรบพอไม่ได้รับทหารไม่ได้ทำงานแต่พอรบเกณฑ์มาทันทีได้ที่ไหนแล้ว ถึงแม้ตอนนี้ไม่ได้รับแต่ต้องมีไว้ก่อนจึงบรรจุเป็นข้าราชการไปเลย นี่คือเอาส่วนที่ไม่ได้ทำงานนะพวกนักดับเพลิงต้องดับเพลิง พวกทหารต้องรบแต่ได้รับเงินเดือนนะแต่มีอีกส่วนหนึ่งจะจัดงานทะเบียนราษฎร งานที่อำเภอ งานเสมียนมาไว้รับเป็นจ๊อบไม่ไหวจ้างเป็นข้าราชการในสำนักงานเลยพวกนี้ต้องทำแน่นอนแม้ไม่ทำอย่างนี้ก็ต้องทำอย่างอื่นใด เพราะผู้บังคับบัญชาสั่งให้ทำได้เพราะฉะนั้นจ้างเลขคุ้มจึงเรียกเป็นข้าราชการส่วนงานที่จ้างชั่วคราวมันไม่คุ้มเพราะงานที่ทำประจำรัฐได้ดำเนินการจัดตั้งองค์กรขึ้นแล้วกระทรวงกองกรม แผนกบ้าง เมื่อก่อนยังไม่ได้ทำลองๆดู พอลองไปลองมาคิดคนทำต่อไปก็เลยจัดตั้งอบต. ขึ้นมากลไกรรัฐเดินไปเรื่อยแต่พวกที่ไม่แน่ใจว่าจะทำต่อเนื่องทำได้ไม่ได้แต่ถ้าไม่ทำก็ไม่ได้ ถ้าไม่ทำงานนี้ประสิทธิภาพก็ลดน้อยลง รัฐจึงใช้วิธี ผมขอย้อนไปเรื่องกรมทางหลวงจะเป็นต้องมีไหม ต้องมีเพราะต้องดูแลเรื่องถนน แต่บางครั้งกรมทางหลวงต้องสร้างทางและต้องซ่อมทางแต่ไม่ได้ทุกครั้งเป็นบางครั้ง เพราะฉะนั้นจึงแบ่งงานทางหลวงเป็น 2 ส่วนส่วนหนึ่งคือจ้างข้าราชการที่

เป็นเจ้าหน้าที่ทางหลวงลงมาเอาไว้ดูทางและก็จ้างเหมาผู้ก่อสร้างมาทำถนนนั้นจึงบอกพวกว่าเป็นเพียงส่วน
ช่วยหนุนงานภาครัฐ ทำให้ดีขึ้น รัฐได้เงินมามอบงานให้งานจบเงินหมดรัฐก็จะเอาผลงานนั้นพวกเราเป็น
คล้ายกับคนทำทางเป็นคนบุกทาง เป็นกำลังสำคัญของรัฐรัฐยังไม่กล้าตั้งองค์กรนี้มาทำเรื่องนี้โดยตรงแต่ถ้า
หากอยากให้เกิดหนุนบางอย่างจะดีขึ้น อยากได้งานนะแต่ข้างประชาชนดีกว่า ประเด็นที่จ้างงานเอาเงินไป
ก่อนหนึ่งเอางานนี้ อันที่ 2 กลไกภาครัฐมันแข็งมันมีกฎระเบียบข้อบังคับอะไรอะนะเอาง่ายๆคนบางคนเป็น
ชาวบ้านธรรมดาผู้ใหญ่ว่ายทำโน่นทำนี่พอตัวเองเข้ามาเป็นเองก็จะพูดว่าครบถ้วนๆไม่ต้องคิดข้างบนคิด
เรียบร้อยแล้ว ผู้รณอนนี่ก็เหมือนกันหากเข้าไปกลไกภาครัฐเดี๋ยวก็กะท่าน ข้างบนคิดไว้ให้แล้วอย่างนี้เป็น
ต้นกลไกภาครัฐเอาแต่ใกล้ชิดตัว พอทำอย่างนี้อย่างเดียวนั้นมีปัญหา มันไม่ใช่แก้ปัญหามาของชุมชนแล้วก็
เสียเวลาฟรีให้ข้าราชการมาทำงานยาเสพติดสมมุติให้ตำรวจไปปราบผู้ร้ายไม่ต้องจับกันพอดีให้ทหารมาจับ
ไม่ก็อย่างเดียว สุดท้ายก็ไม่ต้องยิงปืนกันหลายๆอย่างแต่ถ้าเรื่องนี้ถ้าจ้างทำตลอดก็ไม่คุ้มมีหน่วยงานที่ก่อตัว
จัดตั้งขึ้นเพื่อช่วยเหลือช่วยเสริมภาครัฐได้ก็ให้กลุ่มองค์กรพัฒนาเอกชนเขาช่วยพอรู้ตัวเองขึ้นบ้างใช้มีที่มา
ของเราเพราะฉะนั้นพวกเราเป็นส่วนหนึ่งที่กลไกรัฐบอกว่าต้องมีแต่ภาครัฐทำก่อตัวไม่ได้ พวกเราทำก่อตัวได้
รัฐจึงยอมให้พวกเราช่วยพัฒนาประเทศในทิศทางเดียวกันจะเห็นภาพใหญ่องค์กรเอกชนจะคอยหนุนเสริม
ช่วยงานของภาครัฐประเทศชาติมีวิกฤติอะไร วิกฤติบ้านเมืองจะมีพุ่งไปทีนโยบาย นโยบายจะแก้อะไร วิกฤติ
เรื่องยาเสพติด นโยบายแก้เรื่องยาเสพติด ภาครัฐพุ่งยาเสพติดองค์กร เอกชนช่วยเสริมหนุนภาครัฐเป็นการ
เสริมหนุนในช่วงภาพใหญ่ๆ แต่ถ้าภาพของการทำงานพวกเราจะเล่นสีน้ำเงินเองรัฐเป็นสีแดงรัฐต้องหนุน
เสริมเราให้เราทำงานได้ นายอำเภอที่เป็นกลไกรัฐจะต้องเข้าใจว่าที่เข้ามาทำอะไรบางพื้นที่ไม่เข้าใจ มีเกียรติ
เข้ามาเพราะมันถูกกระทำ NGOบางกลุ่มทำให้ภาครัฐไม่อยากจะคุยด้วยมันเหมือนอาสาสมัครเป็นอาชีพหนึ่งไป
เมื่อเป็นอาชีพก็ทำให้บางพื้นที่ไม่ให้เกียรติเรา ความจริงผมอยากจะนำเสนอในภาพรวม มันจะมีปัญหาเรื่อง
เงินคนที่ไม่เคยทะเลาะกันก็มาทะเลาะกัน ทำให้งานในพื้นที่มันแย่งผมให้การบ้านไว้สำหรับคนที่ตั้งใจจะ
เข้ามาทำงานนี้ผมอยากรู้ว่าพวกเรารักช่วยเราหรือเปล่าถ้าเรารักช่วยเราก็จะไม่ทำให้ขายเสื่อม เราต้องค้นหา
สาเหตุเพราะเราเคยถอดบทเรียนมาแล้วผมตอนนี้เป็นผู้หมวดเขียนโครงการอยู่ใต้ 2 มีมดขึ้นมากัด ผมปิด
แล้วมันก็ขึ้นมามากผมก็เลยล้มมองลงต่ำก็รู้ว่ามันมีคราบน้ำตาลดมันถึงขึ้นมาผมก็เลยเอาผ้าชุบน้ำเช็ดแล้วเมื่อ
ไม่มีคราบน้ำตาลดมันก็ไป เห็นมดกัดต่อ ไปข้างหน้าจะคิดแก้ไขปัญหอะไรให้ขยันมุงมันแต่ไม่รู้ไม่ค้นพบก็
อย่าหวังเลยว่าจะแก้ได้ถ้าเราตั้งใจจะแก้ภาครัฐต้องกลไกมาช่วยพวกเราอย่างน้อยก็ช่วยให้กำลังใจเราจริงไหม
ครับ การงานในพื้นที่เราถ้ามีคนเข้าใจเราเราดีใจมีรับการทำงานของเราเขาเรียกว่าเชิงคุณภาพ แต่ของ
ภาครัฐเป็นการทำงานเชิงปริมาณการทำงานทุกอย่างจะสำเร็จได้ด้วยการกระทำนี้คือความจริงพระฉะนั้นใจมี
เงินมางานไปมีคุณค่ามีคุณค่างานการอยู่ต่อไป ซึ่งไม่เหมือนสัตว์เครื่องนาคพวกนี้อยู่ไปวันๆไม่เหมือนเราต้อง
คิดว่าเราจะทำอะไรบ้างก่อนจะนอนจะทำอะไรบ้างตื่นมาแล้วจะทำอะไรบ้างตรงนี้ผมว่ามันมีสาระนะ ถ้าได้
ตรงนี้เรื่องชาติบ้านเมือง เรื่องการรักชาติไม่รักชาติ ผมอยากบอกว่าอย่าทำงานตรงนี้เลยมันต่ำเกินไป ผมอยาก
ให้พวกเราหาตัวเองให้เจอว่าเราเกิดมาไม่ว่าจะอยู่ต่อไปเพื่ออะไร บางคนอยู่มาอายุ 40 ปีแล้วเวลาที่ผ่านไป
เรื่องอยู่ถ้าอยู่แล้วไม่ทำความคิดจะอยู่ไปเพื่ออะไร บางคนอ้างว่ารักชาติทุกคนอ้างว่ารักชาติหมดมาบ้านเมืองมา

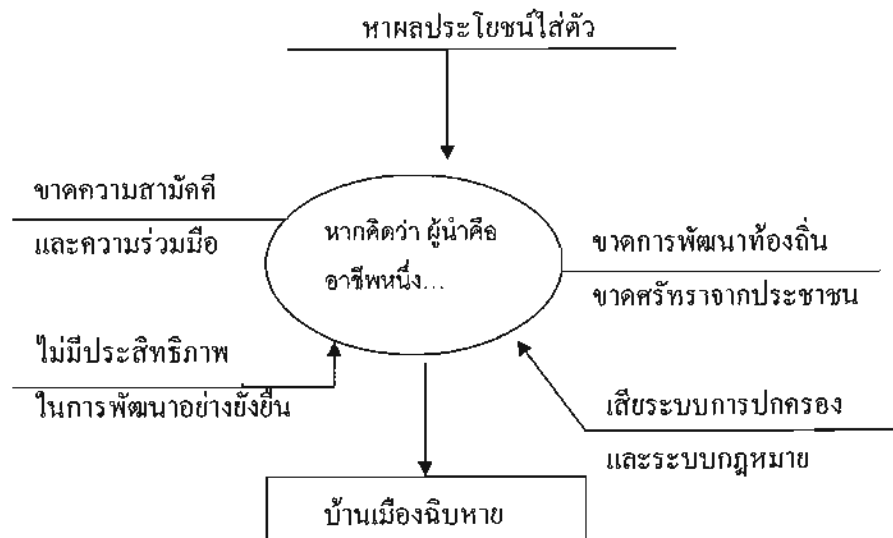
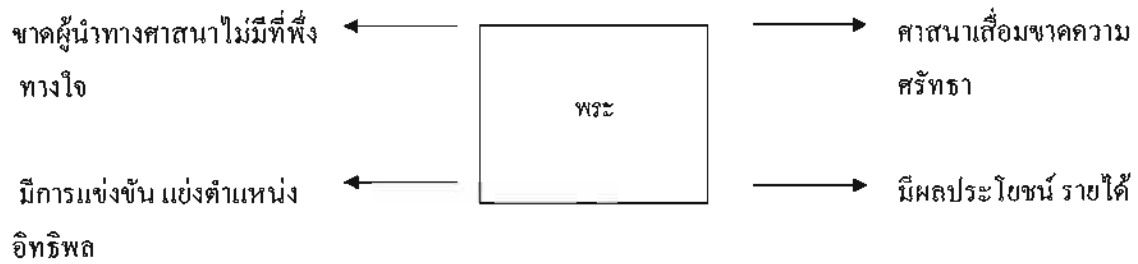
อ้าง การทำความดีเอาประเทศชาติมาทำความดีเข้าตัวหมด เราจะทำเพื่อชาติอย่างเดียวนั้นได้อุดมการณ์ คนเราควรจะตายอย่างมีสติไม่ควรอยู่อย่างมีอุดมการณ์ทุกคนเกิดมาบ่มมีศาสนาและแต่ละศาสนาก็มีคำสอนและความเชื่อที่ต่างกัน ศาสนาพุทธก็จะสอนให้คนทำความดี ทุกคนกลัวความตายไหมไม่ต้องกลัวหรือทุกคนเกิดมาก็ต้องตายด้วยกันทั้งนั้น ผมอยากให้พวกเราเอาศาทำทำความดี มีคนบางพวกที่เขาไม่นับถือความเชื่อ อย่างทหารบางคนเขาเชื่อว่าเขาบอมตัวเพื่อองค์กรของเขา เดี่ยวผมจะให้ทุกคนดูภาพวีดิทัศน์เรื่องหนึ่ง นี่เป็นของประเทศญี่ปุ่นมีผู้ขายอยู่คนหนึ่งเขามีความเชื่อว่ามันจะขึ้นแล้วอายุจะยืน เขาเชื่อว่าต้นไม้มันยังกินได้เลยแล้วทำไมคนถึงจะเกิดบ้างไม่ได้ความเชื่ออันตรายไหมครับ มันอันตรายนะแต่บางครั้งความเชื่อก็มีประโยชน์มาก เขาเรียกว่าสมาธิ เขาเชื่อว่าทำสิ่งนี้แล้วมันดีเขาก็ทำตามกัน ความเชื่อมีค่ามากยอมตายเลยก็มี ถ้าหาญจริงหรือเปล่าเอาออกไปรบพลีชีพกล้าหรือเปล่าไม่กล้าแล้วถ้ามีผู้บังคับบัญชาสั่งให้ผมฆ่าไก่ เขาบอกว่าสุวรรณฆ่าไก่ตัวนั้นซะถ้าคุณไม่ฆ่ามันผมจะฆ่าคุณแทนแต่ความเชื่อของผมคือไม่ยอมฆ่าไก่ผมยอมตายดีกว่าผมไม่

อยากสร้างเวรสร้างกรรม ครั้งหนึ่งผมมีโอกาสได้ไปเยี่ยมนักโทษอยู่ในคุกผมถามพวกเขาว่าถ้าให้เลือกติดคุกตลอดชีวิตกับประหารชีวิตเลย ถ้าให้เลือกจะเลือกอะไรดีใครเลือกที่จะให้ประหารชีวิต ยกมือขึ้น เชื่อมัยทุกคนยกมือขึ้นหมดเลยเห็นไหมครับเขาเลือกที่จะตายเพราะว่าต้องอยู่ในคุกมันทรมารต้องชดใช้กรรมอยู่ในนั้นเพื่อที่จะได้หราบจำคนอื่นจะได้ไม่กล้าทำตามแล้วเอามาเป็นเยี่ยงอย่างเขาเชื่อว่าคนเราเปลี่ยนแปลงได้ การทำความผิดถ้าคนไหนทำผิดมากก็ต้องได้รับโทษมากคนไหนทำผิดน้อยก็จะได้รับโทษน้อยลดตามลำดับ เพราะไม่อย่างนั้นก็จะไม่มีใครกลัวเต็มไปหมดมันจึงมีขั้นตอนต่างเกิดขึ้นและเพื่อเป็นการให้โอกาสคนเลวได้ทำความดีแก้ตัวด้วยทุกคนจะเอาหรือไม่ก็ได้เนะครับเพราะการทำความดีถ้าเราไม่ทำอยู่ไปก็ไม่มีประโยชน์ ผมจะพูดเรื่องนี้ถามว่าพวกเรามีหนี้ แล้วถ้าตายหมดหนี้ ถ้าแก่ตายไปแล้วแก่มีลูกไหมล่ะ ลูกจะต้องเป็นคนชดใช้หนี้ต่อจากเราแล้วถ้าถามว่านิติกรรมเล่าก็คือถ้าเราไม่มีลูกเราตายไปเราก็ต้องตามไปใช้หนี้เขาในชาติต่อไป และหนี้กรรมก็ไปกระจายใส่อีกชาติหนึ่งต่อถ้าหนี้สินยังไม่หมดด้วยการตายแล้วหนี้กรรมเล่าเพราะฉะนั้นแทนที่จะมีชีวิตอยู่ต่อเพื่อการใช้หนี้ให้หมดไปในชาตินี้ ชาติหน้าค่อยว่ากันใหม่ ผมให้ทุกคนดูตัวอย่างละกันให้ดูความเชื่อต่าง ๆ เอาว่าตามผมนะเกียรติจะมีได้ก็ต่อเมื่อมีผู้ให้เกียรติ ผมใส่เครื่องแบบอยู่ในค่ายมีคนให้เกียรติแสดงความเคารพแต่พอออกมานอกค่ายไม่ได้ใส่เครื่องแบบคนอื่นที่เขาไม่รู้จักเขาก็ไม่ให้เกียรติและให้ความเคารพผมไม่ได้อยู่ในสายตาของพวกเขาเลยหากที่ไหนเราไม่มีเกียรติเราก็ไม่ออกไปหรือจริงไหมครับ เพราะฉะนั้นที่ผมถามว่าเราคือใคร ผมอยากให้พวกเราค้นหาตัวเองให้ได้องค์กรของเราถ้าไม่มีจุดยืนก็ถือว่ามาเทียวก็แล้วกันนะกลับไปก็เหมือนเดิมไม่มีอะไรดีขึ้นเดี๋ยวจะให้พวกทำทั้งใจท้อไว้ 3

ใจท้ออันแรกคือ หากผู้นำคิดว่าตัวเองเป็นอาชีพนึง ข้อ 2 หากพระคิดว่าตัวเองเป็นอาชีพนึง อะไรจะเกิดขึ้น ข้อ3 หากอาสาสมัครคิดว่าตัวเองเป็นอาชีพนึงอะไรจะเกิดขึ้นบ้าง ช่วยกันคิดหน่อยนะครับ

- หากพระคิดว่าตัวเองเป็นอาชีพนึงก็จะทำให้ศาสนาเสื่อม และจะทำให้มีการแข่งขันแย่งชิงตำแหน่งเจ้าอาวาส
- หากผู้นำคิดว่าตัวเองเป็นอาชีพนึงจะมีผลอย่างไร คือหาผลประโยชน์เข้าตัวเอง หาผลประโยชน์ใส่ตัวอย่างเดียวสุดท้ายบ้านเมืองก็ล่มจม

- อาสาสมัครคิดว่าตัวเองเป็นอาชีพหนึ่งจะเกิดอะไรขึ้นก็จะเกิดในเรื่องของการหาผลประโยชน์ทำอะไรก็คิดเล็กคคิน้อยและก็จะสร้างความแตกแยกให้ชุมชนก็ของบแก่นี้ะครับ

- เสธขาว จะเห็นได้ว่าถ้าเรายังไม่รู้ว่เรคือมครผมถึงอยากให้ทุกคนค้นหาตัวเองให้พบจริงๆก่อนพอเรารู้จักตัวเองผมก็นำเสนอมันอย่างนั้นะ NGO บางส่วนมาทำงาน ธงนี้ไม่ใช่ธงวิฤติเศรษฐกิจหรือแค่ธงนี้เป็นของจีนโลกเมื่อมีงบจากต่างประเทศช่วยด้านนั้นด้านนี้แต่คราวนี้ผมจะพูดเฉพาะของเราคือ ธงนี้ได้มาจากวิฤติประเทศจึงมีงบประมาณมาช่วยหนุนเสริม เพราะงานบางอย่างรัฐทำไม่ได้ต้องมีพวกเราหนุนเสริมช่วย จากจุดเริ่มต้นที่เรามาช่วยหนุนเสริมภาครัฐครั้งนี้สิ่งที่ผู้ใหญ่อคิดว่ตัวเองเป็นผู้นำของหมู่บ้าน เกียรติจะมีได้ก็ต่อเมื่อมีคนให้เกียรติสิ่งที่ผู้ใหญ่อบ้านทำ ถ้าหากเปรียบเทียบกับพ่อกับแม่จริงใหม่ทุกคนเค้าก็รักกันเหมือนกัน แต่ว่าใช้ภริณีนี้สูงกว่าคือของพ่อของแม่เลย เด็ก 2 คนไม่ทะเลาะกันเลยตราบโคที่พ่อแม่ยังไม่ตายจริงครับ ยาวกว่าพี่ชายหนอยไอนั้นลับหลังพี่ชายก็ชกกันเองเหมือนกัน ถ้าเราใช้ให้ลูกที่เหมือนกันลูกคนนี้ก็รักพ่อรักแม่ ลูกคนนี้ก็รักพ่อรักแม่นั่นก็จะนำสู่กระบวนการที่พวกเราอยากให้เกิดเป็นเรื่องเป็นราวแล้วก็เข้าใจตรงกันทั้งหมดไม่ใช่เป็นประธานหรือเป็นลูกทิมต้องเข้าใจจุดยืนทั้งหมดเพียงว่เมื่อเราเป็นอาสาสมัครไม่ใช่อาชีพหนึ่ง แต่มีบางคนก็มีเวลาว่งมีเวลามากเสียสละได้มากกว่าก็ให้เขาทำงานมากกว่ากองข่าเราเป็นประธาน เป็นกรรมการกันไปพวกเราก้เป็นอาสาสมัครกันไป สามารถที่จะไม่ลี้มว่งเมื่อไหร่ก็ไปทำงาน ใครเป็นข้าราชการตรงนี้ก็ว่งเสารอาทิตย์ก็ไปช่วยกันคืออยากทำให้ใหม่ครับ ถ้าอย่างนี้ปั้มมันจะเข้าใจกัน กลไกรัฐบาลเดียวจะต้องทบทวนอีกทีนะเดี๋ยวดอนสาย ๆ ทบทวนรอเพราะเห็นบอกจะมีพวกที่ที่มาก่อนที่เราจะเดินไปข้างหน้าปั้มเดี๋ยวยรทบทบทวนคู่ชกนิด ผมตงไวันิดหนึ่งว่ถ้ากลไกของพวกเราเนี่ยยังคงขึ้นหัดภาครรัฐจะพยายามเลียนแบบภาครรัฐทุกอย่าง ถ้าอย่างนั้นมันก็ไม่ต้องมีหรอกเพราะภาครรัฐเค้าทำอยู่แล้วเข้าใจใหม่ถ้าพูดง่าย ๆ นะที่หัวตงพวกเราเนี่ยเพราะว่ามีบางเรื่องที่รัฐทำไม่ได้มันแข็งเขาจึงให้พวกเราเป็นเสมือนกับน้ำที่ตลอดประสานไปได้อ่อนตัวไปได้อัดลอคจนตงซีเมนต์เป็นตัวเชื่อม รัฐเชื่อมกับชุมชนด้วยทางอะไรครับ รัฐเชื่อม ชุมชนด้วยของค์กรกลไกของเขาแต่บางอย่งในชุมชนเล็ก ๆ ลึก ๆ เป็นบุคคลเป็นตัวสู่พวกเราไม่ได้ พวกเราจะรู้ปัญหาของเรามากกว่าจริงใหม่ครับ เราเคยมีอากรกันใหม่ครับ ผมไปเร็วแล้วนะตามให้ทันนะเข้าใจเปล่าเปลี่ยนเรื่องนะครับลองดูเดี๋ยวก้อยๆตรงนี้นะ เปิดประชุมไว้ก่อนผมจะนำถึงว่ไม่มีใครรู้ว่เรากันหลังตรงไหน มีแต่เราเท่านั้นที่รู้ว่รณะคันตรงไหนตอนที่เรากันเรนอนหลับตาเกยงโคนเลยที่เดียวด้วยไม่ต้องกล่าตรงไหนเชื่อผมใหม่แต่ถ้าหากมีคนมาปายสีเราเอาสีมาปายเรา เราไม่รู้หรือว่มันมีอะไรบ้างจริงใหม่ครับ อย่าหักใช้เค้าฟังตัวเรมันบริสุทธิ์อยู่แล้วเรารู้ว่เรคันตรงไหนเคยเห็นความมันคันหลังใหม่ครับ รู้จักควายใหม่ครับ ควายที่เราว่มันโง่ๆ ตอนที่คันหลังเนี่ยมันยังไม่เคยร้องขอคนอื่นเลย มันพูดกับเจ้าของไม่รู้เรื่องเอาหางฟัดบ้าง ถ้าฟาดโคนก็โคน ถ้าไม่โคนมันก็หาทางแก้ไขปัญหาอากรคันหลังมันให้ได้ที่ว่มันโง่ ๆ นะ มันรู้่น้อยแต่แม่มันรู้่น้อยเพียงไรแต่ที่มันรู้่นะเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดเพราะว่มันรู้ว่มันคันตรงไหนจริงใหม่ครับ ดูตามเสาเรือนบ้าง ดูต้นมะม่วงมั่งข้างบ้านมั่งหาทางแก้ไขจนได้ แม้รู้่น้อยแต่ก็ถือว่าไม่โง่คือมันรู้ว่

มันคันตรงไหนไม่มีใครรู้เรื่องนี้ว่าใจเราบริสุทธิ์ไม่บริสุทธิ์มีแต่เราเท่านั้นที่รู้ว่าเรากำลังคิดอะไรทำอะไร แต่ส่วนภายนอกเนี่ยอาจมีคนป้าป๊าได้ ป้าป๊าเนี่ยเราไม่รู้เลยว่าถูกป้าอยู่เพราะมันไม่มีอาการให้มีใครมาปะบอกข้างหลังเมื่อเรารู้แล้วจริงไหมครับ ขนาดอยากได้ลูกยังไม่รู้เลย เพราะฉะนั้นเรื่องภายนอกเนี่ยคนอื่นอาจรู้เราไม่รู้แต่ว่ามันไม่สำคัญหรอกมันเรื่องภายนอกแต่เรื่องภายในสำคัญกว่าว่าใจ คิดอะไร เดี่ยวเราจะเข้าสู่ด้านกาย กายต่อจากใจ กายใจ แล้วก็ถ้ากายเข้าใจป๊อบเราก็ไปสู่ใจเดี๋ยวเราเปิดประชุมกันก่อน ผมจะนำก่อนนะ นำตัวอย่างให้ดูหากพวกเราใช้วิธีนี้กันมาก่อน อีกหน่อยก็เป็นความเห็นของข้าพเจ้าเอง แล้วมีโปสเตอร์เผยแพร่ 2-3 แผ่นก็ได้ แผ่นละ 5 บาท 6 บาท ก็ปีเดียวพอแล้ว ถ้าใครนั้นก็เอาออกมาเลยผมจะเขียนใหม่เขียนเป็นถ่ายสำเนา เหมือนกับทนายถ้าสักวันหนึ่งหมู่บ้านคุณคือเป้าหมายเราใช้หลักธรรมข้อเดียวกันคุยกันรู้เรื่องจริงไหมครับ ไม่ใช่ท่านนี้ข้าพเจ้าใช้เรื่องนี้ข้าพเจ้าโน่นเข้มนั้นต้องอย่างโน่น ข้าพเจ้าโน่นเข้มนั้นต้องอย่างนี้คุยไม่รู้เรื่องหรือจริงไหมครับ เพราะฉะนั้นเราก็พลิกดูบาย ปิดดูบายชะเลยคนเรามีดูบายกับตัวเองซักที เราจะใช้ดูบายกับตัวเองให้มีอิทธิฤทธิ์ขึ้นมาจะได้สู้ สู้ สู้ตลอดแต่สู้ยังงี้ไม่รู้ทีนี้ก็เป็นมววัดพวกนี้ฟาดไปเรื่อย เราต้องไม่มีเชิงครับต้องผ่านด้วยกันแต่เวลาขจัดปิดฝุ่นมัน 7 วัน ตี 5-5ทุ่ม4ทุ่ม แล้วก็สู้ไม่สู้เอาตรงนั้นก่อน ขนาดมึงยังไม่สู้เลยก็ไม่ต้องพูดคือเราก็คิดกันว่าอย่างงั้นแบบนี้มันหลักสูตรสั้นแล้วก็ค่อยๆปรับเข้าไป ซัก 2 โมงเช้าผมมาตรงเวลา ผมต้องการฝึกวินัย ถ้าเผื่อท่านไม่มาอย่างนี้ไม่มีปัญหาหรอก แต่ว่าเวลานัดก็เตือนคนเราไม่ได้มีการกำกับ เรามีหน้าที่สังเกตคนอื่นเพราะฉะนั้นเราต้องสังเกต เนาะเดี๋ยวเปิดประชุมให้ก่อน อันดับแรกนี้ก็ให้พวกเราในที่นี้ ผมจะพามาก่อนเพราะว่าจะได้เห็นจังหวะนะเดี๋ยวครั้งต่อไปก็ให้ประธานที่ประชุมเป็นผู้อาวุโสว่าแล้วเราว่าตามสาธุอันดับแรกจะให้เขาพูด อปรหานิยธรรมก่อนเป็นผลก็อดดิศ 3 คำเอง จับไม้มาเป็นร้อยๆเวทีแล้วลืมที่เราให้เขาท่องอปรหานิยธรรมก่อนเพื่อเป็นการทบทวนข้อตกลง เดี่ยวแต่ละข้อเราเคยถามมาแล้วเห็นด้วยไหมข้อเห็นด้วยไหมก็บอกเห็นด้วยข้อหลังเห็นด้วย เห็นด้วยป๊อบเป็นอันทบทวนใช้เวลาไม่นาน หลังจากต้องบริหารเวลาเสร็จป๊อบ เราก็สรุปผล สรุปเพื่ออะไรเพื่อให้ทุกคน คนที่จะมาฟาดฟันกันในเวทีแห่งนี้ เราจะพูดเข้าไปด้วยก็ฟังไปด้วยอย่าเปล่าประโยชน์ เวทีเป็นเวทีของชุมชนทั้งถิ่นเป็นเวทีเดียวของการเรียนรู้ต่าง ๆ เป็นเวทีที่จะต้องมีแต่ผู้ชนะเท่านั้นใครต้องการเอาชนะคนอื่นในเวทีนี้ขอให้ลูกจากที่ประชุมนี้ไปเลย ผมพูดไว้ก่อนนะสวดมนต์เพื่อให้จิตใจอ่อนลงและนั่งสมาธิ สมาธิก็จะดีแล้วก็พูดตามที่พวกเรานั้นว่าเป็นเวทีที่ทุกคนตั้งใจจะมาร่วมงานกันไม่ได้ตั้งใจจะเอาชนะกันเมื่อมีคนชนะก็มีคนแพ้ ผู้แพ้ก็ผูกใจเจ็บ แล้วก็จริงไหมไม่เคยแพ้ไม่รู้หรือชนะมาตลอด จะไม่รู้เลยถ้าเคยแพ้บ้างจะรู้ว่าการแพ้เนี่ยมันไม่ดีเลย มันจะไม่อยากร่วมงานกับใครอีกสุดท้ายเราก็เสียโอกาสกันทั้งคู่ จากนั้นเสร็จแล้วก็ให้ประธานกล่าวเปิดประชุม พอประธานกล่าวเปิดประชุมแล้ว ไม่มีใครคุยนะ เราขออนุญาตให้พวกคุณอาสาสมัครแล้วก็ประธานกล่าวเปิดประชุมกล่าวสั้น ๆ ครับเมื่อรู้ว่าประธานคือผู้ที่มีอาวุโสที่สุดเราเชื่อว่าคนที่อยู่ที่นี่นานที่สุด อาวุโสที่สุด ผู้นี้ย่อมได้รับประโยชน์จากชุมชนนี้มากที่สุด ผู้นั้นย่อมรักชุมชนนี้นานมากที่สุดจริงไหมครับแล้วใครก็ช่างที่ได้รับประโยชน์จากชุมชนนี้นานที่สุด คำพูดของเขาต่อชุมชนนั้นๆย่อมเป็นคำพูดที่ศักดิ์สิทธิ์ที่สุดด้วยจริงไหมครับเราพุดนำไปก่อนแล้วก็เชิญอาวุโสเป็นประธานเปิดการประชุมนี้เสร็จพอเปิดการประชุมนี้เสร็จป๊อบถูกหลานก็จะยอมรับคำพูดที่ออกมาจากท่านแล้วก็ผลที่สุดแล้วก็ตัดสินใจ

เพราะคำพูดจริงใจเหมือนในหลวงพูดให้ประชาชนจริงใจที่สุด คำพูดของท่านจึงศักดิ์สิทธิ์จริงไหมครับเราก็
 แปลอย่างนั้นพอได้เสร็จ เราเองซึ่งเป็นข้าเป็นแกนจึงขออนุญาตเป็นผู้ดำเนินรายการ กระบวนการประชุม
 เองไม่ได้ ท่านประธานเราก็ดำเนินการประชุมเข้าใจ ทุกคนพนมมือครับ เมื่อที่ประชุมพร้อมแล้วจะครับ
 ขอให้ทุกคนกล่าวอธิษฐานธรรมพร้อมกันนะ ว่าตามผมครับ อธิษฐานธรรมอันเป็นที่ตั้งแห่งความไม่เสื่อม
 หากหมู่บ้านโคกชุมชนโคหรือองค์กรใดสามารถปฏิบัติได้ตามนี้จะเป็นประโยชน์ต่อหมู่บ้านนั้นชุมชนนั้นหรือ
 องค์กรนั้นแต่เพียงฝ่ายเดียวไม่มีผู้อื่นทุกคนสมาธิร่วมประชุมกันเป็นนิจ ข้อ2 สมาชิกหมั่นเริ่มประชุมและ
 เลิกประชุมพร้อมกัน ทำกิจที่พึงกระทำโดยพร้อมเพรียงกัน ข้อ 3 สมาชิกยอมรับมติส่วนใหญ่ของที่ประชุม
 ในการแก้ไขปัญหา ข้อ4 สมาชิกให้การยอมรับและเคารพผู้อาวุโส ข้อ5 สมาชิกให้การสงเคราะห์และ
 ช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสในสังคม เช่น เด็ก สตรี คนชรา คนพิการ และคนที่ยากจนกว่า ข้อ6 สมาชิกส่งเสริม
 และรักษาวินัยธรรมประเพณีที่ดีงาม ข้อ7 สมาชิกช่วยกันทำนุบำรุงพระศาสนาร่วมแรงทุกคนชุมชนเข้มแข็ง
 สวดมนต์อุทิศให้ทุกคนพร้อมกันครับ อิมินาสักการณะ พุทธธัมมอภิปุชชะยามะ อิมินาสักการณะ ธัมมังอภิ
 ปุชชะยามะ อิมินาสักการณะ สังฆังอภิปุชชะยามะ อะระหังสัมมาสัมพุทธโธกะคะวา พุทธังภควันตังอภิวัณเฑมิ
 สวาจาโธกะคะวาธัมโม ธัมมังนะมัสสามิ ตูปะฏิปัน โนกะคะวะโต สาวักตังโณ สังฆังนะมามิ

ครับขอให้ทุกคนนั่งสมาธิสักหนึ่งนาทีครับเพื่อเตรียมใจนำเสนอสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนของเราครับเวที
 นี้เป็นเวทีของชุมชนเข้มแข็งเป็นเวทีที่ถกปัญหาในเรื่องต่างๆกันเพื่อสร้างสรรค์ให้ชุมชนของเรามีความสุข
 ความเจริญมีความคิดที่จะช่วยชาติในอนาคต เวทีนี้เป็นเวทีของชุมชนเข้มแข็งจะมีแต่ผู้ชนะเท่านั้น ไม่มีผู้แพ้
 กลับไปเลย ผู้ใดประสงค์ที่จะมาเอาชนะคนอื่นในเวทีนี้ ขอให้ลุกออกจากที่ประชุมนี้ไปได้เลยครับ เวทีนี้เป็น
 เวทีของการสร้างสรรค์ ชุมชนที่แท้จริงเราไม่มีการจัดไหนเดี๋ยวแบบนี้ ขอให้ทุกคนนั่งสมาธิเตรียมใจมาถกคิด
 ที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนของเราหนึ่งนาทีครับเอาละใครที่ต้องการเอาชนะคนอื่นในเวทีนี้ ขอให้ลุกออกจาก
 ที่ประชุมนี้ไปได้เลยครับ เปลี่ยนแปลงที่จะไม่เอาชนะในเรื่องนี้ที่ประชุมนี้ก็ขอขอบคุณท่านที่เป็นสมาชิก
 ของชุมชนเข้มแข็งอย่างแท้จริงได้

- เสธขาว สวัสดิ์ทุกท่าน ผมขอเปิดประชุม ท่านประธานเปิดประชุมแล้วเราไม่ปรบมืออะพอ
 เปิดประชุมมากกว่านี้ข้อ 4 เลข คือตรงนี้อาวุโสสุดแล้วเพราะที่นั่งอยู่เฉยไม่มีใครแก่กว่านี้อีกแล้ว ก็สวัสดิ์
 หน้อยก็แล้วกัน สวัสดิ์ครับเสร็จแล้วก็ซ้าย ขวา หน้า หลัง นั่งกันให้เต็ม บรรยากาศอย่างนี้จะทำให้เราพร้อมที่
 จะคุยเรื่องราวต่าง ๆ ด้วยกันได้ ถ้าพร้อมแล้วผมขออนุญาตเป็นผู้ดำเนินการประชุม อย่างที่เรียนแล้วว่าการ
 ประชุมมี 2 ประเภทก็ก่อนที่จะเปิดการประชุมเนี่ยพวกเราได้สัมมนากันก่อน การสัมมนาเนี่ยมี 2 ขั้นตอน
 พวกเรากี่รุ่นที่ผ่านมานี้พวกเราไม่รู้ว่าเขาจัดกันยังไง สัมมนาฟังเขาเอาแต่ผู้จัดจะมี 2 ขั้นตอน ขั้นตอนแรก
 ก็คือให้ความรู้มีคนมาอภิปรายมีคนมาพูดมาปาทูถามมาบรรยาย อะไรทั้งนั้น บรรยายเสร็จก็ให้ความรู้อะไร
 เพิ่มเติม เราให้เขาเอาความรู้ที่ได้ไป จัดเป็นกลุ่มๆ สัมมนาๆของเราก็จะคล้ายๆกันแต่เรามาประชุมกันใน
 หลายๆเรื่อง แต่ก็ให้ความรู้ไปด้วยประชุมกันด้วยก็เป็นลักษณะนี้นะครับ ก่อนที่จะดำเนินการประชุมผมขอ
 อนุญาตในที่นี้หนึ่งครั้งอธิษฐานธรรมพร้อมกันครับ คนที่เคยฟังแล้วก็ขอให้ฟังซ้ำเพื่อเพิ่มเติมความ
 เข้าใจอีกครั้งนะครับ ไม่อยากให้ท่านเพียงจำได้แต่ทำไม่เป็นฟังให้ชัดจะได้พูดได้อย่างภาคภูมิใจครับ

ขั้นต้นเราก็จะชี้แจงกันก่อนนะครับ ก่อนที่จะให้ชุมชนยอมรับหลักอภิธานิธรรมไม่ใช่อยู่ ๆ ก็สักว่าพูดแต่เขาก็พูดตามแต่มันไม่มีประโยชน์ เพราะว่าเขาไม่เข้าใจว่าพูดไปทำไมจริงไหมครับเพราะฉะนั้นเราชี้แจงให้เขาฟังก่อนถ้าเราชี้แจงควรจะชี้แจงสั้นๆ อภิธานิธรรมเนี่ยเป็นธรรมที่มีมาแต่เดิมเมื่อ 2000 ปีก่อน สมัยก่อนมีพระเจ้าอาทิสัตถุกับพระเวทที่จับมือร่วมกันพระเจ้าอาทิสัตถุเป็นลูกพระเจ้าพิมพิสาร จำพอต้องการเป็นกษัตริย์เองมีความประสงค์จะเป็นจักรพรรดิครองโลก ต้องการฆ่าพระพุทธเจ้าแล้วยกตัวเองเป็นพระพุทธเจ้าเป็นศาสดาเอง พระเจ้าอาทิสัตถุนี้ก็กรีธาทัพไปตีแคว้นโน้นแคว้นนี้ได้แผ่นดินเฉพะประทับใหญ่ พอมาถึงแคว้นหนึ่งแคว้นเล็กๆ แคว้นวดีซึ่งกษัตริย์ทั้ง 4 ปกครองอยู่ ขณะนั้นพระพุทธเจ้าประทับอยู่ที่นั่นจึงให้หยุดทัพลงก่อนแล้วให้พราหมณ์ผู้หนึ่งเข้าไปทูลถามพระพุทธเจ้า ทูลถามเรื่องเชื่อว่าพระองค์จะตรัสอะไรมาจะได้เอามาตีความเป็นข่าวลือ เพราะเชื่อว่าพระพุทธองค์เนี่ยตรัสคงใดแล้วเป็นไปไม่มี 2 ขอให้พูดมาซักอย่างหนึ่งว่าจะชนะหรือไม่ชนะพราหมณ์ไปถามโดยตรงเลย พระพุทธเจ้าไม่ทรงตอบแต่กลับบินพระพักตร์ไปทางพระอนันท์ซึ่งนั่งอยู่ข้าง ๆ อุปฐากอยู่ข้าง ๆ ว่าอนันท์ก็จะดำรัสสั่งพวกพ้องแคว้นวดีเนี่ยเค้ายังดำรงธรรมคืออูปาภิธานิธรรม 10 ประการคืออยู่เรียบง่าย ถ้าเขาจะดำรงธรรมซึ่งประกอบด้วยอภิธานิธรรม 10 ประการนี้อยู่กองทัพที่ยิ่งใหญ่เกรียงไกรขนาดไหนก็คงไม่กล้าทำอันตรายใด ๆ ให้ถึงแก่ชีวิตหรืออกอนันท์ อนันท์ขณะได้นอนอยู่นั้นคนอื่นถามนะแต่ว่าไม่ตอบ พราหมณ์ถามแต่ว่าไม่ตอบหรืออกอนันท์ กษัตริย์ทั้ง 4 เนี่ยเขาหมั่นประชุมพร้อมกันและเลิกประชุมพร้อมกัน อย่างนั้นพระเจ้าคะ จะไม่มีผู้ใดถูกออกจากที่ประชุมเลยจนกว่าประธานการประชุมจะสั่งมติประชุมอย่างนั้นพระเจ้าคะ อนันท์กษัตริย์ทั้ง 4 มีเรื่องใดเขาก็พร้อมเพรียงกันทำทุกครั้งไปหรือไม่ อย่างนั้นพระเจ้าคะ อนันท์กษัตริย์ทั้ง 4 หากเรื่องใดแพร่หลายมาแม้แต่น้อยเขาก็นำเรื่องราวต่าง ๆ เข้ามาในสภาเพื่อให้ได้แห่งฉันทามติ คือความพอใจของทุกฝ่าย ถ้าไม่พอใจก็อภิปรายกันจนพอใจ โดยมากจะนานเหมือนกัน หลักการก็มาจากอันนี้แหละ มันมีข้อออกไปแล้วถ้าไม่ฟังก็ต้องพูด พูดพูดเสร็จมันก็ไม่ฟังอีกไปกินแบรนต์ข้างนอกสังเกตไหมที่พูดไปใช้ไหมพูด ๆ พูดตอนที่พูดเนี่ยกลองจับดู ชาวบ้านเป็นพิเศษแต่ไม่ฟังผมหรือผมก็เลยให้ใช้หลักการนี้เข้าไป ถ้าหากชุมชนเราที่อยู่ลงฉันทามติไม่ได้เลิกประชุมก่อนแล้วผลัดกันตรงนี้ขึ้นเป็นระดับรัฐบาลเลย ทุกครั้งที่รัฐมนตรีจะประชุมกันจะต้องท่อง อภิธานิธรรมก่อนดีไหมครับ นายกพาทองเลยถ้าเป็นไปได้นั้นก็จะทำให้รัฐบาลเข้มแข็งด้วยตามหลักของแคว้นวดีเก่า เานะอนันท์กษัตริย์ทั้ง 4 เนี่ยถ้าหากมีเรื่องใดเข้ามาในแคว้น เขาก็นำเรื่องราวต่างๆเนี่ยเข้าในสภาเพื่ออภิปรายกันเพื่อให้ได้ฉันทามติที่ดีที่สุดคือ ฉันทามติพอใจอยู่แล้วไม่ต้องไปยกมือหรือ ยกมือแล้วก็มีคนแพ้คนชนะจริงไหมครับ นะเลี้ยวชุมชนต้องแก้ด้วย ผมไม่รู้จะมีเวลา ripe ต้องแก้คนแพ้มาต้องรักษา ถ้าไม่รักษาปั๊บ ผู้แพ้ก็จะผูกใจเจ็บเดี๋ยวก็กลายเป็นกลุ่ม กลุ่มนั้นกลุ่มนี้ ต้องมีการแก้ไข ปัญหาความขัดแย้งโดยสันติวิธี conflict managementภาษาอังกฤษเขาเรียก ทุกคนที่มาประชุมถึงแม้จะเป็นองค์ประธานแต่อย่างน้อยทุกคนรักหมู่บ้านนี้ รักชุมชนนี้ รักช่วย รักงาน รักกัน รักกันไม่ตรงกันไม่เสียดินไปเสียที่คำพูด เราต้องรักษาความจริงใจ ความตั้งใจของเขาเอาไว้ ใช้ไหมครับ ไม่งั้นกว่าจะได้คนที่จริงใจกว่าจะหามาได้แต่ละคนไม่ใช่ง่าย ๆ นะคนว่างๆอย่างพวกเราเนี่ย อยู่ว่างๆไม่ได้ชอบอาสา คนทั่วไปเขาไม่อาสาหรือกอนอนอยู่ที่บ้านดีกว่าสบายดี แต่พวกเราเนี่ยธรรมดานะ พวกพ้อบ้านแต่ฟ้าไม่มีพวกเรานี้ก็ยังมีความ

อื่นซึ่งมีงานให้ทำเอนะกษัตริย์ทั้ง 4 เนี่ย เขายังให้การยอมรับเคารพผู้อาวุโสอยู่ใหม่พระเจ้าคะ กษัตริย์จะมีหลายองค์และจะยกกษัตริย์องค์หนึ่งขึ้นเป็นหัวหน้ากษัตริย์เรียกว่าพระราชา พระราชาก็อยู่บนบัลลังก์ อายุไม่มากหรือก็คือได้เป็นพระราชเพราะสืบสันตติวงศ์มาจากพระราชวงศ์ก่อน อายุคนเดียว เพราะฉะนั้นประสบการณ์ไม่มาก บางองค์ก่อน 20 ด้วยซ้ำได้เป็นกษัตริย์ ถ้ารอให้แก่เป็นกษัตริย์ทุกองค์นี่ก็ทำอะไรไม่ได้ แต่ว่าอยู่ข้างบนเป็นพระราช เหนือสุดสั่งการบัญชาการได้หมดคนละคนข้างล่างเป็นข้าเป็นอาภีไม่เกี่ยวข้องอย่างนี้เลย แต่ว่าเมื่อลงมาจากบัลลังก์แล้วก็ไม่ได้มีว่านั่นท่านอา ท่านลุง ท่านพี่ ท่านป้า ทำความเคารพผู้น้อยเคารพผู้ใหญ่ ผู้ใหญ่ก็ให้ความเอ็นดูเขาจริงจากในชุมชนเรา 2 คนเดินมาอีกหนึ่งลูกเรา อีกคนหนึ่งเพื่อนมัน ลูกเราจะไม่ทำความเคารพเราหรือตามธรรมเนียมถ้าไม่ให้ดังค์ แต่เพื่อนมันเจอเราที่ไร ไหว้เราทุกที บางครั้งแม่หรือพ่อคือเราเองยังเผลอรักเพื่อนมันมากกว่าลูกตัวเองอีกจริงใหม่ครับเป็นแบบนี้ตั้งแต่ปี 2004 คุณธรรมบางข้อคือความอ่อนน้อมนิยมนช่วยเราได้ไว้ด้วยกันให้กัน คนถูกไหว้ก็อึ้งมีคนไหว้ก็มีคนไหว้ฉัน ฉันต้องทำตัวให้น่าไหว้ อึ้งหากัน พร้อมจะเข้าใจกันแค่นี้เองคิดว่าจะเอาไปใช้ได้ครับ ข้อ 4 ผู้น้อยเคารพผู้ใหญ่ ผู้ใหญ่ก็ต้องทำตัวให้น่าเคารพไม่จู้จี้เด็กจะถอนหงอกเอนะถ้าหากทำตัวไม่น่าเคารพ 2 ครั้ง พระเจ้าอยู่หัวสอนไว้ผมเปิดดูบอกว่าอย่าให้ถึงครั้งที่ 3 ถ้าถึงครั้งที่ 3 แล้วไม่ต้องแล้วแสดงว่าอยู่ในสันดานแล้วถ้าอยู่ในสันดานโบราณเค้าก็บอกไม่ได้ว่าอะไรหอก เป็นผู้หลักผู้ใหญ่ก็ได้เขาก็เรียก เขาเรียกหัวหลักหัวตอเฉยๆ โบราณเขาว่าผู้หญิงขึ้นถลกผ้าถุงขึ้นแล้วก็ข้ามไปไม่มีใครเขาว่าหอกหัวหลักหัวตอจริงครับ ผมพูดหยาบๆไปหน่อยคนโบราณเขาพูดกันตรงๆดูมันแรงดี ได้ผ้าถุงผู้หญิงนี่ของเสื่อมหมด อะไรที่ว่างคลทั้งหลายหมดสิทธิ์จริงครับ โบราณเขาคิดอย่างนั้น เขาเทียบกับคนที่ไม่สามารถเป็นผู้หลักผู้ใหญ่ได้เท่ากับเป็นหัวหลักหัวตอเฉยๆซึ่งทุกคนไม่ต้องการเช่นนั้น เมื่อไม่ต้องการก็ต้องทำตัวให้น่าเคารพ เมื่อผู้ใหญ่ทำตัวให้น่าเคารพก็จะต้องทำดี ถ้าเป็นไปได้ก็ควรจะเป็นทั้งหมดไม่จู้จี้อยู่หน้าที่ประชุมชนพูดๆไปก็พอเถอะไม่สบตาคนนี้ก็รู้ จริงไหมครับ เพราะฉะนั้นเป็นผู้ใหญ่ที่แท้ที่จะนำองค์กรไปได้ละ ข้อ 4 เดี่ยวผมจะพูดรายละเอียดข้อ 5 อานนทกษัตริย์ทั้ง 4 เนี่ยเขาให้การช่วยเหลือสงเคราะห์กัน คำหนักนั้น คำหนักโน้น อย่างนั้นพระเจ้าคะเขาให้การช่วยเหลือกันตลอดอย่างดีคำหนักไหนมีปัญหาขาดแคลนสิ่งใดก็สงเคราะห์ช่วยเหลือกันทุกครั้งไปอานนทกษัตริย์ทั้ง 4 เขายังคงดำรงรักษาวัฒนธรรมประเพณีที่ดีงามไว้ ไม่มีใครละเว้นประเพณีที่ดีงามไว้แล้วก็ไม่พยายามแต่งเติมขึ้นมาใหม่อย่างนั้น อย่างนั้นพระเจ้าคะ พูดจบหัตสพระพักต์จะมาตรัสกับพราหมณ์ยังไม่ทันเอ่ยพราหมณ์ผู้นั้นเอ่ยขึ้นมาก่อนว่าพระเจ้าคะเท่าที่ได้สดับรับฟังเมื่อก็ พราหมณ์ไม่จำเป็นต้องมีธรรมะทั้ง 7 ประการ ขออภัยประการใดประการหนึ่งอย่างมั่นคง กองทัพอันยิ่งใหญ่ของข้าพเจ้าก็ยังไม่สามารถทำอันตรายอย่างใดแก่วิษขีของท่านมิได้เลยพราหมณ์ พอพูดเสร็จก็ทูลลากลับไปแล้วก็นำความนี้ไปทูลกับพระเจ้าชาติศัตรูฟังว่าแม้แคว้นนี้เป็นแคว้นเล็ก ๆ แต่เขามีอธิปไตยธรรมเราเข้าไปก็ดาบเปล่าพราหมณ์ที่นำความมาเล่าจึงพูดขึ้นว่า ข้าพเจ้าจะขออาสาไปตีแคว้นวดีเพิงผู้เดียวพระพุทธรเจ้าคะ พระเจ้าชาติศัตรูเอ่ยถามว่า ท่านจะทำอย่างไรหรือพราหมณ์ พราหมณ์เอ่ยว่าถ้าต้องการจะยึดแคว้นนั้นมาเป็นของเราก็ต้องไปทำลายอธิปไตยธรรมเขาเสียก็โยงมาว่าถ้าชุมชนใดขาดอธิปไตยธรรม องค์กรนั้นชุมชนนั้นก็ไม่มีรอดมีแต่ความเสื่อมโทรมไปในที่สุดราชการที่ 6 ได้กล่าวไว้ว่าถ้าหากใครที่สามารถแต่งโครง กาย์ กลอนเกี่ยวกับความรักชาติได้ให้มารับรางวัลที่

รัชกาลที่ 6 พราหมณ์ผู้นั้นก็ปลอมเข้ามาเป็นผู้สอนโครง กาพย์ กลอน ให้นุตร-ธิดา อะไรจะเกิดขึ้น พราหมณ์ผู้นั้นก็มาขยุตร-ธิดา ทำให้เข้าไปฟ้องพ่อแม่ทำให้แตกแยกกัน ไปบอกตำหนักโน้นพูดอย่างนี้ก็เลยทำให้เกิดความขัดแย้งกันเองและนี่ก็เป็นเหตุที่ต้องทำให้เสียแคว้น ทำไมราชการส่วนหนึ่งพยายามแปร่งตัวเองเป็นพนักงานราชการ พวกนี้ก็คล้ายพวกเราจะออกก็ได้ภายในปีเดียว พอสิ้นสุดสัญญาาก็เลิกทำมันคล้ายกับที่หมอบอก เอาเงินไปก้อน เอางานไปทำ ข้าราชการเงินไม่มากหรอกแต่มีหลักประกันธนาคารจะไม่ให้กู้อยู่ 2 ประเภท 1.พวกดารา 2.พวกขายประกัน ดาราได้เงินเยอะก็จริงแต่ถ้าไม่มีงานก็ไม่มีเงินข้าราชการถึงแม้เงินน้อย 5,000-6,000บาท แต่ก็ได้คิดผมจึงขอให้ค่าพูดง่ายๆเขาแปลงจากข้าราชการมาเป็นพนักงานราชการมากขึ้น ส่วนนี้ถ้าดีก็บรรจู้เข้า ถ้าไม่ดีก็ปลดออก คราวนี้พวกเราถ้าเรามองค์ชาติไม่ต้องห่วง หากอาสาสมัครคิดว่าตัวเองเป็นอาชีพ อ้างว่าตัวเองเสียสละอย่างข้ามประเทศชาติด้วยการเสียสละของตัวเองแล้วเองเลย จริงท่านไม่ได้คิดว่าเสียสละหรือจริงๆท่านคิดว่าเป็นช่องทางหนึ่งในการหาเงินจบแล้วครับ เวลาผ่านไปก็เสียเวลาเปล่า หลังจากองค์กรถูกยุบแล้วทุกคนในที่นั้นก็โดนประมาณจากสังคมไปด้วยท่านต้องการอย่างนั้นมั๊ย มีโจทย์ให้พวกเราคิดนะครับ อยากให้พวกเรารวมพลกันเป็นหนึ่ง เพื่อขายของเรา ขีดขายเป็นตัวตั้งที่ให้พวกเราได้ทำงานไม่ใช่เอาเงินมาแจกพวกเรา เดี่ยวผมจะนำเสนอเรื่องการทำความดี มันจะเห็นว่าถ้าเราอยากจะทำ ความดีแต่ถ้าเราไม่คิดถึงแม้ให้อยากทำอะไรมันก็ไม่เกิดประโยชน์ เผลอเรารู้จักขาย และขายหาเงินให้ทำ เกี่ยวกับการทำความดีมาให้เราทำให้เราไม่ไร้ค่า เมื่อเราไม่ไร้ค่าเราจะเกิดคุณค่าในตัวเรา เดี่ยวผมจะให้โจทย์ไว้คิด หากพระคิดว่าตัวเองเป็นอาชีพหนึ่ง อะไรจะเกิดขึ้นกับสังคมบ้าง 2.หากผู้นำคิดว่าตัวเองเป็นอาชีพหนึ่ง อะไรจะเกิดขึ้นกับตัวเขาบ้างหรืออะไรจะเกิดขึ้นกับพื้นที่การนำของเขาบ้าง 3.หากอาสาสมัครคิดว่างานที่เขาได้มาเป็นอาชีพหนึ่งจะเกิดอะไรขึ้นแต่ข้าราชการเป็นอาชีพหนึ่งเพราะเป็นการอาสามาแบบขาดเลยจึงไม่มีเวลาไปทำมาหากินเลย เพราะรักษามากเลยจึงมาช่วยรัฐแต่ถึงเวลาที่ต้องกินรัฐจึงเอาเงินมาให้เขาเรียกว่าเงินได้รายเดือน มันต่างกันไหมคำว่าเงินเดือนกับค่าตอบแทน ค่าตอบแทนให้กับผู้นำที่เสียสละส่วนรวม เล็กๆน้อยๆไม่ได้มากพอจนกระทั่งเอาค่าตอบแทนไปเลี้ยงตัวเองได้หรือแค่เพียงเอามาเป็นค่าชดเชย ค่าใช้จ่ายที่มันเสียไปแต่เงินเดือนมากพอที่จะเลี้ยงตัวเองรอด ถ้าเลี้ยงไม่รอดข้าราชการคนนี้จะคอร์รัปชั่นจะโกงกิน จะมีปัญหาเพราะมันไม่พอ แต่ถ้าหากผู้นำบอกว่าไม่พอ 500,000 มันไม่พอ แล้วเข้าใจว่ามันเป็นเงินเดือน จึงไม่ทำมาหากินเลยจะเป็นปดผู้นำอย่างเดียวจะเอาความเป็นผู้นำไปหารายได้เมื่อหลายปีก่อนมี กระแสบูบ อบต. บูบมาแล้ว 2 ครั้งและอาจจะมีการบูบอีกครั้งเพราะผลที่ออกมา 70% คือโกง คอร์รัปชั่นหลายๆพื้นที่ และก็มีกรณีอนุมัติตัวเอง ตั้งข้อบังคับตัวเองจึงทำให้กลไกตัวอื่นมันมีปัญหาแต่ก็มี 30% เขาไปดี อาจจะบูบต้องไปบูบ 70% นั้นจะดีกว่า เพราะว่าเป็นสิ่งที่ดีที่สุด มาย้อนตรงนี้หน่อยทำไมชุมชนต้องแข่งขัน ว่าตามผมนะรัฐธรรมนูญมาตรา 1 บัญญัติไว้ว่าประเทศไทยมีราชอาณาจักร อันหนึ่งอันเดียวจะแบ่งแยกไม่ได้ อย่างปัญหาชายแดนภาคใต้ยังไ้ทุ้มงบลงไปหามาตรา 1 รักษาไม่ได้มาตราอื่นไม่ต้องพูดถึง ไม่มีประโยชน์ มาต่อกันการแก้ไขปัญหาวนคิดกันดีเด็กชายเกรคนหนึ่งเอาก้อนหินมาขว้างกระจกตลาดหลักทรัพย์กรุงเทพ เลขค่อนนั้นการเงินล้ม ตึกสร้างไม่เสร็จก็ทิ้งไว้อย่างนั้น กระจกแตกร้าวไปทั้งบาน เหตุการณ์นี้มันไม่ได้เพิ่งเกิดขึ้นเกิดมาตั้งนานแล้ว คือระบบเศรษฐกิจของประเทศเป็นแบบสุมเหมือนกระจกบนใหญ่ ประเทศไทย

ไม่เคยคอยอยากปากแห้งเขาเรียกว่า อยากรินขามได้กินขามนั้น ตักน้ำไว้ทำน้ำยังไม้หันเค็ดปลามารอหน้าหม้อแล้ว เขาเรียกว่าเกิดความหลากหลายทางชีวภาพ เค็ดขามจะมาพูดตอนวิกฤติเศรษฐกิจ ชาติ ให้เราเห็นภาพรวม เสร็จแล้วค่อยมาสรุปมิติของบ้านเมือง เมื่อมันถึงเส้นหันเอียงข้างเข้าพระอาทิตย์ พลังงานของพระอาทิตย์ส่องลงมาพอดีกับประเทศไทย ตรงนี้ก็ได้แก้ปัญหาามาตั้งแต่ปี 40 พระเจ้าอยู่หัวทรงบอกว่า ตอนที่วิกฤติชาติล้มพูดตามผมได้เฝ้าดูเหตุการณ์นี้มานานกว่า 40 ปีแล้ว ตั้งแต่ปี 2501-2540 เหตุการณ์อย่างนี้คือเศรษฐกิจแล้วเงินก็ไหลออกแล้วความมั่งคั่งก็ไหลออกๆประเทศที่ไม่เคยคอยอยากปากแห้ง ปลาเคยจับแค่เตี๊วนี่ต้องเอาเงินซื้อก็อย่างหวังจะได้กิน เงินไม่เคยกู้ก็ต้องกู้ แต่มีคนกลุ่มหนึ่งที่กู้เงินแล้วไม่ต้องรับผิดชอบ (ก็ได้) คือพวกรัฐบาลกู้ที่ก็บอกว่าในนามของประเทศ เอาเงินของประเทศไปเป็นของกำนันไปยืมเงินประเทศไหนก็เอาไปประกัน พอเราเห็นว่าโดนแบบนี้ประกันหลายที่จริง ก็จะต้องตราหน้าไปกู้ IMF ถ้าหากไม่เหลือปากกว่าแรงก็ไม่มีการกู้หรือทอนะ IMF เพราะกู้แล้วไม่มีรอดสักราย เขาบอกว่ามันเหมือนกระเจกบานใหญ่ต้องเงินจำนวนมากมาโปะกระเจกแผ่นใหญ่ เขาบอกว่าส่วนนี้แก้เศรษฐกิจด้วยเศรษฐกิจ ไม่มีเงินรัฐบาลก็ไปกู้เงินมาโดยเขาประเทศไปประกันแล้วถ้าหากวันดีคืนดี แนวคิดใหม่เกิดขึ้นมีคนมาปล้นอีกละกระเจกมันบานใหญ่ กว้างแก่เขียงใหม่ จะลามไปหาเค็ดใหญ่ กว้างแก่อุบลแต่ลามไปถึงอุดร เราะมันกระเจกบานเค็ดกัน เพราะอย่างนั้นจึงเป็นข้อคิดใหม่ว่าจะทำยังไงดี จะแก้ปัญหาเศรษฐกิจ โลกแตกกระเจกก็แตกกระจาย แล้วเมื่อไหร่จะใช้หนี้กระเจกแผ่นใหม่ได้สักที จึงมีแนวคิดใหม่เมื่อปี 42 ถ้าเราสามารถแบ่งกระเจกออกเป็นช่องๆ ได้ ประมาณ 60,000 ช่อง ตอนนั้นนะ ตอนนี 70,000 ช่องกระเจกที่มันแตกไปไม่เสียเปล่าละ ถ้าหากกระเจกบานไหนโดนขวางแล้วมันเป็นแบบนี้ ถ้ามันแตกมันจะได้แตกแถบเดียว มันไม่ลามไปที่อื่นจึงเป็นที่มาของชุมชนเข้มแข็งได้ทุกชุมชน ชุมชนไหนไม่เข้มแข็งก็แตกไป ชุมชนไหนเข้มแข็งก็รักษาตัวรอดได้ จึงมีนโยบายประกาศชัด ให้ทำชุมชนเข้มแข็งทั่วประเทศ โดยรัฐมนตรี ปี 42 เมื่อตรงนั้นเข้ามาก็เป็นเชิงนโยบาย ทำชุมชนเข้มแข็งได้ 2 หมู่บ้าน ภายใน 2 เดือน ก็ทำเชิงปริมาณ ภาครัฐเข้มแข็ง แต่ไม่มีเชิงคุณภาพไปด้วย สุดท้าย 2 หมู่บ้านก็เหลือ 1 หมู่บ้านไหนยังไม่เข้มแข็งก็ต้องรีบทำเบกงบได้ และเมื่ออะไรก็ช่วง ที่บ้านเมืองมีวิกฤติขามนั้นรัฐบาลก็จะมโนนโยบาย ใครก็ได้เขียนโครงการมีคำว่ายาเสพติดได้จบหมดแหละ วิกฤติตรงนั้นนำไปสู่กระบวนการ แต่ว่าเขาจะรู้หรือเปล่านั้นเข้มแข็งคืออะไร อย่างที่ผมบอกมันมี 48 มาตรา 20 ข้อ อะไรก็แล้วแต่มันทำให้เกิดอะไรตามมา แก้เศรษฐกิจไม่ได้ก็เปลี่ยนใหม่มาแก้สังคมก่อน ถ้าสังคมมันปลอดภัย ส่วนหนึ่งรู้จัก Sif ใหม่ กองทุนเพื่อการดำเนินการทางสังคม ถ้าสังคมปลอดภัยก็จะก้าวมาข้างหน้า ต้องหันหลังดูอดีตเราก่อน และดูที่มาของมันว่ามันสะท้อนกลับอย่างไร ข้างบนเขามองอยู่ ที่ผ่านมาเขาบอกว่า ถ้าหากชุมชนใด กลุ่มใด รวมตัวกัน ก็เอาเงินให้ลงทุนเพื่อสังคม มี 15 คน หรือ 20 คน รวมกลุ่มกันได้ ของบได้เลย แล้วไม่ต้องคืนแต่คุณต้องยืนยันว่าคุณช่วยนะ ถ้าคุณรักกันจริงขอ 10% กู้ 100,000 ขอ 10,000 บาท ทางเศรษฐกิจ คุณเอาเงินไปทำอะไรก็ได้ ถ้ากลุ่มคุณอยู่ได้ และคุณรวมกลุ่มกันได้จริง อยากรินเสียละ ถ้าไม่มีเงินเอาแรงมา จึงเป็นที่มาของกองทุน Sif ถ้าสังคมปลอดภัย เศรษฐกิจจะแก้ได้ แต่บัดนี้การทดสอบของกลุ่มเงิน แต่กลไกก็ต้องเดินต่อไป มันมีแนวคิดใหม่จะแก้เศรษฐกิจได้ ก็แพ้สงครามวัฒนธรรม เราแก้สงครามวัฒนธรรมล้มเหลว ดังนั้นสังคมจึงรวมกันยาก ถ้าไม่มี

ผลประโยชน์ ถึงแก่ใจเพื่อให้พวกเราได้คิด เพื่อที่จะสะท้อนบางอย่าง แต่เรามีทางออกว่า หากเรามีความมุ่งมั่นที่จะร่วมสร้างความดีให้กับเศรษฐกิจ ก็มีช่องทางให้พวกเราสร้างวัฒนธรรมไปสู่เศรษฐกิจ การทำความดีแม้เวลาน้อยก็เท่ากับเหลือน้อย แต่ถ้าอยู่แล้วทำความไม่ดี เขาเรียกว่าทำชั่ว ถ้ามีเวลามาก ก็จะทำชั่วมมาก ผมอยากให้ทุกคนคิดนะ แม้พวกเรามีเวลาน้อย ถ้าเราจะมีชีวิตอยู่ต่อเพื่ออะไร ทั้งใจทย์ไว้ให้ณะคนเรามีสมองไว้สั่งการ แต่มันก็มีอีกอย่างหนึ่งสั่งสมองมาอีกทีหนึ่งว่า คนบางคนเกิดมาไม่เคยเข้า ป.1 เลยไม่เคยเข้าเรียนที่ไหนเลย แต่อ่านหนังสือได้ ถ้าหากเราไม่มีผลเรื่องกรรม เขาก็จะบอกว่าเด็กคนนี้อัจฉริยะจริง ๆ แต่มันไม่ใช่ต้องมีอะไรเกิดขึ้นมาก่อน ผมว่ามันต้องมีอะไรสั่งสมองได้อีกทีหนึ่ง ทางเดินของชีวิตมีอะไรบ้าง ขอฉายภาพให้ดู 2 นาที ชีวิตนี้คืออะไร เกิดมาทำไม เกิดมาไม่นานก็โตขึ้น อีกไม่นานก็เรียนสูงขึ้น อีกไม่นานก็จบ จบแล้วก็ทำงาน พอไม่นานก็แต่งงาน อีกไม่นานก็มีลูก อีกไม่นานลูกก็หายไป ก็เหลืออยู่ 2 คนตาขาย แล้วอีกไม่นานก็เหลือคนเดียวกับหมอ แล้วอีกไม่นานก็เหลือคนเดียวในโลง ชีวิตนี้คืออะไร ผมอยากให้ลองคิดดูนะ ชีวิตก็มีแก่นเอง ถ้าเข้าใจว่าชีวิตมีแก่นเอง จันไหน ๆ เข้าใจเช่นนั้นชีวิตเป็นอย่างไรอยู่แล้ว คราวนี้เลือกอันไหนก็ได้ ลัดคิวไปเลย หลายคนจึงคิดว่าอยู่ไปวัน ๆ หาอาชีพเลี้ยงชีพชีวิตนี้คืออะไร เกิดมาทำไม แล้วจะอยู่ต่อไปเพื่ออะไร คำว่าทำไมมีประโยชน์มาก เหมือนผมถามว่ามาทำไม แต่ถ้าเราตอบตามที่เราคิดได้ ก็จะเป็นอย่างนี้ พวกเราเคยดูรายการที่ประเทศไทย ตอนมือกลองวัย 2 ขวบ ถ้าเราไม่เชื่อเรื่องกรรม เราก็จะคิดว่า เด็กคนนี้อัจฉริยะ จริง ๆ ไหนบอกว่าสมองนี้ถ้าไม่เคยเรียนรู้มาก่อนไม่มีทางหรอก คน ๆ นั้นจะมีความรู้ สมองนี้มันเกิดมาพร้อมเรา สมองนี้หากไม่เคยเรียนรู้อะไรมาก่อนร่างกายนี้ไม่ควรมีความสามารถอย่างนั้น บังเอิญสมองเด็กคนนี้ก็เกิดมาพร้อมกับเขาและชีวิตเขาตั้งแต่เกิดมาไม่เคยเข้าโรงเรียนคนศรีสยามกลการเลย เขาสามารถ ตีกลองได้ แต่ว่าร่างกายยังไม่พร้อม เขาบอกว่าเราเกิดจากเชื้อของพ่อไข่ของแม่ แต่ทางศาสนาบอกว่าไม่ใช่มีองค์ประกอบ 3 อย่างว 1. เชื้อของพ่อ 2. ไข่ของแม่ 3. วิญญาณที่พร้อมปฏิสนธิ ที่เขาขอกัน เขาของจิตที่มาปฏิสนธิ ดังนั้นจึงเชื่อว่าจิตสั่งสมองอีกทีหนึ่ง ไม่งั้นเด็กคนนี้จะตีกลองได้อย่างไร ลองดูภาพนี้ หลงดูเด็กอัจฉริยะ มันจึงเป็นคำตอบว่ามีอะไรสั่งสมองอีกทีหนึ่ง ผมเรียกว่าจิตนะ จิตอยู่ที่ใจ แต่ส่วนนี้คือ กายมันเดินไปเรื่อย ๆ เปลี่ยนไปชาติหนึ่ง เกิดมาเพื่อสะสมเพื่อหักกระทำ จิตดวงนี้สะสมอะไรมา ความสามารถ จิตสำคัญสุด ถ้ามีเทพประทานพร 3 อย่างให้ท่านเลือก เอาข้อเดียว ท่านจะเลือกอะไร 1. ความร่ำรวย 2. ความสุขใจ 3. ความไม่ต้องเจ็บไข้ได้ป่วย ทุกคนเลือกข้อ 2 ความสุขใจ เป็นคำตอบที่ถูกต้อง ผมเอามือหยิกตัวเอง ผมเจ็บ แต่ถ้าผมหยิกคนอื่นผมเจ็บไหมไม่เจ็บหรอก สมัยก่อนเขาเอาเล็บมา เอาเส้นผมมา ทำของ แต่ถ้าเอามาผิดตัวก็ไปผิดตัวนะ แสดงว่ากายกับใจมันอันเดียวกัน ปัจจุบันของที่เป็นของเรทางวิทยาศาสตร์สามารถพิสูจน์ได้ เขาเรียกว่า DNA ทำไมลายมือลายเท้าของคนถึงไม่เหมือนกัน ผมฝากใจทย์ไว้คิด ถึงขั้นมีการทำนาย การพยากรณ์ทำไมแผนไทยก่อนตรวจ ถามถึงวันเดือนปีเกิด ตอนแม่แพ้ท้องรู้สึกละอย่างไร ผมปวดหัวหมอขอยา ทำไมถึงถาม เขาบอกว่ามีสถิติบอกว่าเกิดเวลานี้จะเป็นอย่างนี้ จะเป็นโรคอย่างนี้ เป็นเรื่องน่าคิดนะ เมื่อผมนำเสนอเสร็จท่านจะเชื่อหรือไม่ก็ได้นะ ถ้าเชื่อก็เดินต่อไป ทำความดีมันมีอะไรสะสมมาในจิต ไม่งั้นเด็กคนนั้นไม่สามารถทำอย่างนั้นได้หรอก เด็กบางคนไม่เคยไปด่าบลั่นแต่จำคนนั้นคนนั้นในคำบลได้ เป็นไปได้ได้อย่างไร

สมองสั่งทุกอย่างได้ แต่คนนี้ไม่เคยพาร่างไปที่หมู่บ้านเลย แต่กับรู้จักคนนั้นคนนี้ นั่นคือคนระลึกชาติ ซึ่งมันมีเกิดขึ้นจริงนะครับ บุญแบ่งเป็น 3 ส่วนใหญ่ๆคือบุญศีล บุญทาน บุญภาวนา เราไม่ค่อยไปทำบุญ ศีล บุญภาวนาสักเท่าไร เรายึดแต่ไปทำบุญทาน ความจริงมีบุญทาน บุญศีล บุญภาวนา เมื่อที่เราทำบุญภาวนา ดาวพระพุทธรูปศาสนาเป็นบุญที่สูงสุดผมถึงได้บอกว่าทำยาก ทางวิทยาศาสตร์เขาทำวิจัยว่าจิตของคนเราเนี่ย นิ่งได้แค่ 10 นาที จิตของคนเรามีหน้าที่สำคัญอยู่ 3 อย่าง ผมขอคิดไว้ก่อน สิ่งที่ผมพูดมาเป็นสิ่งที่จำเป็นทั้งนั้นเพราะเวลาเรามีจำกัดนะครับ ไม่ใช่กับคนอื่นก็ใช้กับตนเอง ส่วนมากยากจน เวลาที่มาอบรมมักจะเอาไว้ใช้กับคนอื่น เขาบอกว่าจิตของเรามีหน้าที่สำคัญอยู่ 3 อย่าง คือคิดตัวมารู้ คิด จำ ผมสอนการเกิดให้ฟัง การเกิด เกิดจากเชื้อของพ่อไข่ของแม่บางคนพ่อแม่ร่างกายแข็งแรงไปตรวจกับหมอ หมอก็บอกว่าไม่เป็นหมันทั้งคู่ ก็ยังไม่เกิดแล้วทำอย่างไรทางการแพทย์ก็เห็นด้วยกับทางศาสนาว่าการเกิดมีองค์ประกอบ 3 อย่าง 1. เชื้อพ่อ 2. ไข่แม่ 3. วิญญาณที่พร้อมปฏิสนธิ เราถึงจะมาเกิดได้การทำสมาธิ เราสามารถทำได้โดยหายใจเข้า-ออก พอเสร็จเราก็แผ่เมตตาให้กับเจ้ากรรมนายเวรของเรา พระพุทธเจ้าตรัสว่า ถ้าเราทำสมาธิได้แค่ช่วยนาทีเดียวก็ได้บุญแล้ว ถ้านั่งมากเท่าไรก็จะได้บุญมากกว่านั้นเดี๋ยวผมจะฉายให้ดูว่าเจ้ากรรมนายเวรมีจริง ฉะนั้นเวลาเราทำบุญเราควรจะแผ่เมตตาไปให้เจ้ากรรมนายเวรของเราด้วยมันจะได้หมดเป็นอโหสิกรรมไป การอนุโมทนาคือ บุญแห่งการอนุโมทนามีจริงมีผลเท่ากับเจ้าภาพ เช่น กฐินกองหนึ่งถ้าเราไม่มีเงินที่ทำเพียงแค่เรายกมืออนุโมทนาสาธุ คือ ใจเปี่ยมล้นที่จะทำ สาธุ ข้าพเจ้าน้อยवासานักไม่มีโอกาสได้เป็นเจ้าภาพ ขอร่วมอนุโมทนากับเจ้าภาพด้วย สาธุได้บุญเท่าเจ้าภาพเลยครับ ที่ใครเป็นเจ้าภาพจัดเลี้ยงพระ 9 รูปที่บ้าน สมัยก่อนไม่ธรรมดาละ สมัยนี้ก็เหมือนใครหาญกล้าเป็นเจ้าภาพจัดเลี้ยงพระได้ถือว่าเตรียมพร้อมอย่างดีแล้ว ยัมแล้วแจ่มใสกระป๋องเป่าก็ถวายสังฆทาน สังฆทานคืออะไร คนข้างๆบ้านเขาก็พูดว่าน้อยवासานักไม่มีโอกาสจัดงานเมื่อบ้านข้างๆเขาจัดงานเลี้ยงพระ 9 รูป ก็จะขอข้าวหม้อแกงหม้อไปร่วมบุญกับบ้านเจ้าภาพด้วย ไปช่วยงาน อย่างนี้จะเห็นได้ชัดไม่ว่าเจ้าภาพจะได้บุญเท่าไร เราก็ได้บุญเช่นกัน ถึงด้านภายนอกจะไม่มีทรัพย์แต่ภายในไม่ต่างกับท่านเลย อย่างนี้เขาเรียกว่าขอไปร่วมอนุโมทนาด้วย แกงหม้อเล็กไปร่วมกับแกงหม้อใหญ่ เอมารวมกันก็กลายเป็นแกงหม้อเดียวกัน ก่อนพระจะกลับจะมีดอกไม้ธูปเทียนใส่พานมิของ ตอนนั้นเจ้าภาพเขาก็จะถวายเพื่อเอาไปบูชาพระ เราก็จะบอกว่าขออนุโมทนาหน่อย ข้าพเจ้าน้อยवासานักไม่มีโอกาสที่จะเป็นเจ้าภาพในการจัดงานในวันนี้ คำพูดเมื่อถึงนี้จิตใจเปี่ยมล้นไปด้วยบุญแล้ว สาธุ แต่ปัจจุบันไม่รู้การเป็นเจ้าภาพต้องมาเดิน มันไม่ถนัดถึงจะเป็นงานขายเราฟื้นฟูได้ไม่ถนัด ทั้งผู้ใหญ่คนเฒ่าคนแก่ได้หมดเขาทำไม่ใช่ว่าเขาไม่รู้เรื่องที่เขาทำ ที่เขาทำอยู่แล้วแต่ไม่รู้ เขาทำแล้วแต่ไม่คิดแล้วทำให้เกิดกระบวนการรู้และการคิดต่อไปแล้วก็ได้แผนชุมชน เอาเรื่องนี้มาทำแสดงว่ามันยังมีเชื้ออยู่ อันที่มีเชื้ออยู่ไม่ต้องไปยุ่งกับมัน แล้วก็ต่อเชื้อแล้วค่อยทำมันถึงจะได้ผลก็เลยเห็นอานิสงส์ ตามอีกครั้งบ้านเรายังจะทำกันอย่างนี้อีกไหม ทำบุญบ้านที่ก็อย่างนี้อันที่สามก็แผ่เมตตาก็แผ่ให้โดยเฉพาะเจ้ากรรมนายเวรต่อจากนั้นก็พ่อและแม่แล้วก็ครูอาจารย์ขอให้พวกเราทั้งหลายบุญที่ทำเกิดผลสัมฤทธิ์ในจักรวาลนี้สัมฤทธิ์ก็พ้นก็ไม่ต้องแผ่เมตตา มี 12 จำพวก พวกเราเคยได้ยินไหม ถ้าแผ่เรื่อยๆแผ่ธรรมดาดีพอแล้ว ศัตรูทั้งหลายทั้งปวงทำให้ศัตรูที่ปัญญาน้อยๆนึกไม่ออกว่าเขาแผ่หัดตัวเองหรือเปล่าถึงไม่มาร่วมอนุโมทนาทั้งหมดจะมาทีเดียว 20 - 300 คน ศัตรูทั้งหลายเออ ..ดู ขอให้

ท่านผู้ใหญ่ในตำบล เออ...กู แน่นอนเลย สัพเพตตดา สัตว์ทั้งหลายทั้งปวง สัพพะปาณา สัตว์เลี้ยงทั้งปวง สัพพะปุตา ให้ภูตผีทั้งหลายทั้งปวง ทั้งหมดนี้คือการยกตัวอย่างการแผ่เมตตา 12 จำพวก ผมพูดกว้างๆนะถ้าเมตตาจนจะงกก็จะเจอนั่น อ๋อไปคิดแบบเจาะจง แบบแผ่เมตตาธรรมคาเมื่อทำบุญก็แผ่ให้คนอื่นบ้าง พูดตามผมนะผู้ที่ไม่ได้ให้อะไรเขาย่อมไม่ได้รับอะไร ฟังแปลกๆนะเข้าใจไหม เพราะฉะนั้นพูดง่ายๆ เราควรแผ่ให้คนอื่นเสมอบางคนบุญมีไม่ได้ทำกรรมมีไม่ได้สร้าง อย่างหวังเลยว่าสมาจะมาด้วยค่อยพูดเรื่องกรรมอีกทีหนึ่ง ขอบบหน่อย บางคนก็รู้บางคนก็ไม่รู้ทำปากขมขมไปอย่างนั้น ขอบบหน่อยคือการขอร่วมอนุโมทนาหน่อยเป็นคำพูดในใจภาษาบาลีไม่ต้องเอ่ยขึ้นก่อนยกขึ้นจบแล้วบอกว่าสาธุข้าพเจ้าน้อยวาสนามักไม่สามารถที่จะเป็นเจ้าภาพในงานครั้งนี้ได้จึงขอร่วมอนุโมทนากับเจ้าภาพด้วยเรื่องเขาทำแล้วไม่รู้ทำแล้วเกิดกระบวนการการทำให้มาขึ้นทำให้คนเข้าใจหรือไม่ก็ไม่รู้ไม่อยากจะเป็นอย่างนั้น ถ้าไม่เดินก็ไม่ได้ถ้าไม่ทำก็ไม่ได้เพราะฉะนั้นมันเป็นกุศโลบายอย่างหนึ่ง ผลบุญที่ทำขอให้สร้างนำไปสู่ทางนิพพาน แต่เรายังไม่รู้เกิดมาทำไมเกิดมาเพื่ออะไรเมื่อไหร่ที่พวกเราต้องเสียเวลาเพราะทำอะไรต้องมีเหตุผล การขอมาให้เขาอนุโมทนาให้เขา อโหสิกรรมให้เขา ก็เชิญเบรกก่อน เดี่ยว 10 โมง 15 ค่อยมาเจอกันก็เชิญนิมนต์จะครับชาวบ้านทั่วไปประชาชนทั่วไปตั้งใจจะทำในสิ่งที่เกิดจากความตั้งใจหากมีเวลาหาความคิดแต่ไม่รู้จักทำก็ไม่มีประโยชน์หรอก มัวแต่โยนให้โน้นทำสิ คนนี้ทำสิมัวแต่โยนกันไปโยนกันมาอย่างนี้ก็เจ๊งสิ เดี่ยวผมจะให้ฟังตอนเด็กผมชอบมากเลย เพลงนี้มันใช้ประกอบละครเรื่ององค์อุทิมาร ถ้าหากเราไม่รู้ว่าจะเอาอะไรเป็นสังข์ดี เหนียวชีวิตเราก็อะตรงนี้มาใช้ได้ ที่บนสวรรค์เขาเคยมีสงครามกันระหว่างเทพเทวดารับกับยักษ์หัวหน้าเทพเทวดาบอกว่าพวกท่านจงอย่าได้กลัว พวกยักษ์เหล่านั้นเลย ถ้าพวกท่านกลัวหน้าตาของพวกมัน ท่านจงมองดูที่นั่งข้างของเทวดารูปนั้นเถิด จงอย่ากลัวเลยเราเกิดมาเพื่อรัก เราต้องมีจิตใจที่กล้าเสียและมุ่งมั่นแค่นี้เราก็จะสามารถผ่านไปได้ ผมจะเปิด วิธีดีให้ทุกคนดู พุทธธัมมสังฆสังคจามิ ธรรมมังสระสังคจามิ สังฆังสระสังคจามิ เราห้องเพื่ออะไร หมายความว่า จงสงบสำรวจใจเอาไว้อย่างนี้ ให้ตั้งใจตัวเองให้ตั้งมั่น เมื่อใดที่ใจเราไม่สงบสุขก็จะเป็นทุกข์ทำให้จิตใจหวั่นไหว เดี่ยวจะให้ทุกคนนั่งสมาธิ นี่คือการที่สูงที่สุดที่สุดแล้ว เราเคยคิดว่าจะเอาพระสงฆ์เป็นที่พึ่งเกิดการสังเผลไหว ผมอยากให้พวกเราคิดนะแต่เวลานี้ไม่มี กูคือใคร ถ้าถามว่าชีวิตนี้คืออะไรกันก็มีความแตกต่างกันชีวิตนี้คืออะไรเกิดมาทำไม ถ้าตอบว่าชีวิตนี้โหดขึ้นเรื่อยๆ แต่ไม่นานนักหรือร่างกายก็หายไป ผมถามว่าทุกคนเข้าใจผมกับคำที่ผมถาม ชีวิตก็มีแค่นี้ แล้วเราจะเสียเวลามีลูกทำไม เสียเวลาแต่งงานทำไม ผมคิดว่าจากเด็กจนถึงโต ผมก็เลยมองว่าต้องศึกษาหาให้ดี ชีวิตเรามี 2 อย่างคือ กายกับใจ ผมเชื่อว่าเชื้อพ่อกับแม่เดี๋ยวค่อยมาว่ากันต่อ ทางศาสนาบอกว่าเรื่องของการเกิดมี 2 อย่าง คือ ผู้หญิงแพ้ท้อง เขาบอกว่าประมาณ 2-3 เดือน เชื้อของพ่อไข่ของแม่เจอกันแล้ว มีจำนวน 20,000 กว่าตัวที่ต้องวิ่งแข่งกันเพื่อที่จะได้เข้าไปในรังไข่และแม่ลูกสามารถอุ้มกันได้เพราะเขาบอกว่าจิตสามารถที่จะอุ้มกันได้ สิ่งตามมาคือกรรมที่ติดตัวมาแล้ว กว่าจะรู้ว่าลูกเกิดมาเป็นผู้หญิงหรือผู้ชายทางพุทธศาสนาเขาบอกว่าเราสามารถที่จะรู้ได้ว่าเมื่ออยู่ในครรภ์เป็นผู้หญิงหรือผู้ชายมันอยู่ที่จิตด้วย บางทีเราตั้งใจไว้อย่างทำไมถึงเป็นอย่างอื่นอย่างหนึ่ง ถ้าพูดถึงเรื่องเพศทางวิทยาศาสตร์ x+x เมื่อเห็นว่าตัวเองตายแต่กายก็ยังอยู่มีแต่ความคิด มีแต่จิต แล้วจะไปไหนล่ะเมื่อไม่มีร่างและไปเกิดที่ไหนใหม่ แม้บางคนเกิดการแพ้ท้องอยากกินโน่น

อยากกินนี่แต่เขาก็ได้ชื่อว่าสายเลือดของเรา ชีวิตนี้คืออะไร ชีวิตนี้ คือ การเกิดมาเพื่อหัดกระทำ สิ่งที่ดีไว้ คือ ภาย สิ่งที่ดีไว้ คือ ใจ เรื่องหมา เรื่องตลก เรื่องชะนี ที่เห็น ๆ เป็นเรื่องภายนอกที่ดูแปลก ๆ แค่นั้น แต่สิ่งที่อยู่ข้างใน คือ ฝังไว้หมด ทุกคนเกิดมาไม่เท่ากันนะครับ ชีวิตนี้เกิดมาเพื่อหัดกระทำ ผู้กระทำดี ก็จะได้ดี ภพชาติก็จะน้อยลงไป ผู้กระทำความชั่ว ก็จะได้ความชั่วตามไป แม้ภายนอกของผู้นั้นจะมีเงิน ร่ำรวย จะมีความงามที่สุดในโลก หรือจะมีเสียงไพเราะสุดใจ หรืออาจจะมีทรัพย์สินอื่น ๆ อีกมากมายที่ไม่ใช่สมบัติแห่งมโนธรรมอยู่ในใจของเราอย่างแท้จริง มันก็ไม่ใช่ความดีแท้ที่มนุษย์เกิดมาเพื่อควรจะได้เลย อย่างที่ผมเขียนเมื่อวานว่า วันหนึ่ง วันหนึ่ง ทำอะไรบ้าง แล้วเอามาเปรียบเทียบกับมันทำอะไรบ้าง มันไม่ต่างอะไรกับเราเลย ถ้าอย่างนี้ ก็อย่าเกิดมาเป็นคนเลย

ชีวิตนี้คืออะไร หรือคือความตายสืบพันธุ์กันเรื่อยมา ครั้งหนึ่งมันก็ต้องล้มลา ผันดินกลบหน้านี้ หรือคือคน อยู่ไปวัน ๆ หนึ่ง กิน จี๋ ปี่ นอน เข้าตื่นขึ้นมา สายหิวกินข้าว เย็นค่ำ ๆ ดูโทรทัศน์ นอน ทำอย่างนี้ไปทุก ๆ วัน พอถึงเวลาที่ต้องล้มลาจากกันไป รักแค้น โหดให้ก่อคอกันตาย ภายก็ได้ไปด้วยกัน ดูการผูกมัดติดกันตายแล้วจะไปด้วยกันหรือเปล่า ก็ไม่รู้ แล้วแต่เวรแต่กรรม 4 คนหาม 3 คนแห่ 1 คนนั่ง แคร่ 2 คนพาไป 2 คน คือ บุญกับบาป ผู้หญิงผู้ชายทำบุญ ทำบาป ไม่เท่ากันที่ส่งมาก็ไม่เท่ากันอยู่แล้ว ตอนจากกันก็ไม่ได้ไปด้วยกัน คนหนึ่งขึ้นสวรรค์ คนหนึ่งลงนรก แต่ถ้าโคตรน้ำตายไปด้วยกันทั้งคู่ กอดแปะเจ๊ 500 ชาติ เขาให้เกิดมาทำความดี ดันมาฆ่าตัวตาย

ชีวิตนี้คืออะไร บางคนตอบว่าชีวิต คือ การดิ้นรน ชีวิต คือ การต่อสู้หากมีแค่นี้ คือ คน สัตว์ทั่ว สกกล ก็คือ เยี่ยงอย่างเรา สัตว์ทั้งแผ่นดินมันก็ไม่ต่างอะไรกับเราหรอก เกิด แก่ เจ็บ ตาย สัตว์ทั้งหลายหนีไปไม่พ้น อันชีวิตของคน ไม่ควรหลีกเลี่ยง เกิด แก่ เจ็บ ตาย ทั้งคนและสัตว์หนีไม่พ้น คำตอบของคนคือ อะไร คือ ผลของการทำความดี ถ้าเกิดมาไม่ทำความดี มันไม่ต่างอะไรจากสัตว์เลย เอาแต่ชีวิตอย่างเดียว แล้วใจหะ ตายแล้วใจจะไปไหน ชีวิตนี้ที่เกิดมาคน มีงานไม่ทำหน้าที่ของคน เรามีโอกาสสูงสุดที่ได้เกิดมาเป็นคนแล้ว คือ ได้มีโอกาสเกิดมาทำความดีสูงสุด ของการเกิดมามีชีวิต ดินเหนียวก้อนหนึ่งเอามาปั้น ทำเป็นลูกกระสุนมีค่าเป็นของเล่นเด็ก ๆ เอามาขบ ๆ หนอยั่นเป็นตุ๊กตา เอาสีทา เอาไปขายได้เงิน เห็นแค่ดินก้อนเดียวกับมีค่าขึ้นมา พวกเราโชคได้เกิดมาเป็นคนพวก เทพ เทวดา ก็อยากจะเป็นคนเพื่อที่จะได้สั่งสมบารมี แล้วเราได้เกิดเป็นคนแล้วทำไมไม่สร้างบารมี ครั้งหนึ่งผมไปที่วัดถ้าดาวเขาแก้วที่โคราช เขาสร้างพระที่บนยอดเขา เขาเชิญเทวดามาจริงเท็จไม่รู้ เขาเล่าให้ฟัง เขาบอกว่าที่ลงมาเพื่อมาสร้างบารมี เขามีใจอยู่แล้ว และเขาลงมาเพื่อทำความดี ไม่ว่าใครลงมาก็ช่าง เขาจะไหว้พระพุทธรูปเจ้าก่อน ก็เล่าให้ฟัง เชื้อหรือไม่ก็ตาม ภูนี้มีร่างแล้วนี่หว่า จิตก็มีแนวทางการทำความดี เราก็มึ่ ก็รีบทำเลยดีกว่าไม่ต้องรอไปหาร่างอื่นมาแล้วค่อยทำ เทพยังต้องหาร่างคนอื่นทำเลย มีร่างอยู่แล้วทำไมถึงไม่ทำ เขาเรียกว่า เห็นแก่ตัว คนอื่นเขาอยากจะทำก็ได้มา อย่างที่ร้องเพลง หมาจะเกิดจึงหมาเกิด คนอื่นที่แย่งเรามาเกิดไม่ทัน ก็ไปเกิดเป็นหมา หมา กา ไก่ เกิดมาแล้วก็ต้องทำหน้าที่ของคน ก็ไม่ทำก็ไม่ต่างจากสัตว์เครื่องานที่มีชีวิตอยู่ไปวัน ๆ เดี่ยวผมจะให้ทุกคนนั่งตัวตรงฝึกสมาธิ นึกถึงคุณประโยชน์ที่เราทำมา เปิด VCD ให้ดูและให้ฟังแล้วก็ติดตามเพื่อสร้างและทำความดี ก็ให้เป็นความเข้าใจเล็ก ๆ น้อย ๆ ก็ไม่อยากจะให้เวลานันผ่านไปเฉย ๆ ผ่านไป

อย่างผู้รับจ้างไปวัน ๆ หนึ่ง อย่าอ้างว่าเรามาทำเพื่อชาติ ผากการบ้านไว้ข้อ 1 เกิดมาทำไม ข้อ 2 คิดว่าจากนี้ไปจนถึงวันตาย จะอยู่ไปเพื่ออะไร ผากไว้ 2 ข้อ ตอบด้วยความเข้าใจของตัวเองนะครับ ตอบก่อนกินข้าว คอบเสร็จแล้วค่อยเอามาส่ง อย่าคิดว่าถูกกินเพื่ออยู่ หรือ ถูกอยู่เพื่อกิน แต่ชีวิตเราที่หมดไปตลอดเวลาผ่านไป อยู่ก็ไม่มีอะไรเพิ่มเติม เราต้องคิดว่าจะเอาเวลาที่เหลือไปทำอะไร ข้อแรก ตอบได้ก็ตอบเลยว่า เราเกิดมาทำไม ถ้าตอบไม่ได้ก็ไม่เป็นไร แต่ข้อที่สอง ต้องตอบนะ ถ้าตอบไม่ได้ว่าอยู่ต่อไปทำไมก็ไม่ต้องอยู่หรอก ก็ผากเป็นข้อคิดไว้เนะครับ เกิด แก่ เจ็บ ตาย หนีไม่พ้น อันชีวิตของคนอยู่ที่ผลของการทำดี ให้ดู VCD ก็จะมีการแผ่เมตตา สัพเพ สัตตา สัตว์ทั้งหลายทั้งปวง จงเป็นสุขเป็นสุขเถิด อย่าได้จองเวรซึ่งกันและกันเลย สัพเพ สัตตา สัตว์ทั้งหลายทั้งปวง จงเป็นสุขเป็นสุขเถิด อย่าได้พยาบาทเบียดเบียนซึ่งกันและกันเลย สัพเพ สัตตา สัตว์ทั้งหลายทั้งปวง จงเป็นสุขเป็นสุขเถิด อย่าได้มีความทุกข์ใจทุกกายเลย จงมีความสุขกายสุขใจ ให้พ้นจากทุกข์ให้หมดทั้งปวงทั้งสิ้น ขอให้ผลบุญที่ ทำส่งไปถึงบิดามารดา ครูอาจารย์ ญาติพี่น้อง เจ้ากรรมนายเวร ขอให้รับผลบุญนี้ด้วย นี่ผมฉายให้คุณคิดเนะครับ เพราะถ้าฉายให้จบไม่ทันเที่ยงคืนก็ไม่จบ มาดูวิถีทัศน์กันตอนะครับ ผมจำได้ว่าตอนที่ลูก เป็นเด็ก ลูกมักจะถามว่านั่นอะไร นี่อะไร ผมจำได้ว่า ผมไม่เคยดูลูกเลย ไม่ว่าจะถามซักกี่ครั้ง แต่พอผมถามลูกในตอนนี้ว่ามันคืออะไร ผมจำไม่ได้ สุดท้ายเขาก็ทำ กับผมอย่างนี้ไม่ว่าลูกจะถามพ่อ พ่อก็ไม่เคยรำคาญที่จะตอบลูกเลย ลูกคนนี้ได้ทำกรรมหนักไปแล้ว เขาทำให้พ่อเสียใจ แต่โชคดีที่เขาสำนึกได้ เขามายกฟ้องว่า พ่อครับผม ขอโทษ กรรมนี้หมดสิ้นเพราะพ่อเขา อโหสิกรรม 5 พันล้านปีผ่านมา สิ่งที่เกิดขึ้นในปัจจุบันมันสอดคล้องกับในคัมภีร์ของพระศาสนา เมื่อ 1,500 ล้านปีที่ผ่านมา มีการเกิดผลกระทบครั้งใหม่ และยังมีสิ่งมีชีวิตมากมายที่เกิดขึ้น วิญญาณเหล่านี้ไปไหนบ้าง ถ้าเราท่องจักรวาลก็จะเห็นสิ่งมีชีวิตอยู่รอบตัวเรา และก็สิ่งหนึ่งที่พิสูจน์พบแล้ว มีการค้นพบ มนุษย์ต่างดาว มีหลายอย่างที่เราคิดว่าไม่มี แต่มันมีเกิดขึ้น มนุษย์ต่างดาวมีดวงตาที่ใหญ่ มีหลายตัวที่มันถูกจับได้ เมื่อยานของเขาดก เป็นสิ่งที่อยู่เหนือความเข้าใจ และยากที่จะเข้าใจ เขาใช้โทรจิตติดต่อกับพวกเรา เขาบอกว่าเขามีอายุประมาณ 8 ร้อยปีได้แล้ว เทคโนโลยีของเขามีมากมายกว่าเราเยอะแต่สิ่งที่เขาไม่มี พระพุทธศาสนา เขามีอายุประมาณ 8 ร้อยปีโลกมนุษย์ กำเนิดอายุที่แรกมีอายุ 8 หมื่นปีมาแล้ว เกิดครั้งแรก ทุกคนเป็นพรหมหมดมีอายุเท่ากัน 8 หมื่นปี ไม่มีการกิน เขามีการอิมทิพย์ แต่พอต่อมามีการกิน ร่างกายของเทพที่โปร่งใสก็หายไป มีการกิน การร่วมเพศ ทำให้มนุษย์สมัยนี้ไม่ได้เกิดมาจากส่งให้ลงมาเลย เกิดจากการมีเพศสัมพันธ์ ใครที่มากเกิดใหม่ต้องมาเกิดในท้อง อายุจาก 8 หมื่นปี เริ่มลดน้อยลงเรื่อย ๆ เมื่อถึงบอหนึ่งศตวรรษ หรือ 100 ปี ลดเหลือ 70 ปี 60 ปี ลดลงมาเรื่อย ๆ คราวนี้มาดูภาพต่อไปกันเลย ในบ้านร้างแห่งหนึ่ง ลินดาเขามองเห็นมีดวงไฟกลม ๆ วิ่งขึ้นไป บนดวงไฟดวงกลมวิ่งไปมา เขาบอกว่ามันเป็นวิญญาณ เขาเชื่อว่าวิญญาณเป็นพลังงาน ที่ไหนมีป่าช้าก็ไปกันเลย เพราะเขาเชื่อว่าวิญญาณมีจริง เขาเชื่อมั่นว่า เขาจับวิญญาณได้ก็จะจับวิญญาณได้ วิญญาณก็มีจิตเหมือนกับเรา แต่เขาไม่มีร่างจะไปไหนก็ไป แต่ถันเรา เรามีร่าง เมื่อเราคิดอะไร จิตจะไปก่อน แต่แค่ช่วงเวลานิดเดียว เดี่ยวก็กลับมา เพราะเรามีร่างกายอยู่ เมื่อพูดถึงเรื่องวิญญาณ ถ้าไม่มีวิญญาณ เด็กที่จะเกิดจะมีท่าทางเหมือนชะนี แล้วก็หมาตัวนั้นตอบปัญหาจ้านบตัวเองว่า มันเคยเป็นนายพันได้อย่างไร มีเหตุผลนะ ถ้าย้อนถามว่าแล้วทำไมเราถึงนึกไม่